

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-013-09/2013
P/13/160

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/160 – „Funkcjonowanie spółek komunalnych w województwie łódzkim”.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
<i>Kontroler</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Anna Wrona, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86034 z dnia 23 sierpnia 2013 r.,2. Ryszard Struzikiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88307 z dnia 4 grudnia 2013 r.,3. Marcin Kuzan, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88315 z dnia 20 grudnia 2013 r.,4. Andrzej Pietrzyk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88321 z dnia 7 stycznia 2014 r. <p>(dowód: akta kontroli str. 1-2, 5065-5066, 5842-5843, 6340-6341)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miasta Łodzi z siedzibą przy ul. Piotrkowskiej 104, 90-926 Łódź, zwany dalej „Urzędem” lub „UML”.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	<p>Hanna Zdanowska Prezydent Miasta Łodzi od dnia 13 grudnia 2010 r. (dowód: akta kontroli str. 3-5)</p> <p>Pierwszym Zastępcą Prezydenta Miasta Łodzi jest od dnia 5 stycznia 2011 r. Marek Cieślak. (dowód: akta kontroli str. 8)</p> <p>Poprzednim Prezydentem Miasta Łodzi był od 19 listopada 2002 r. do 22 stycznia 2010 r. Jerzy Kropiwnicki. W związku z odwołaniem Prezydenta J. Kropiwnickiego w drodze referendum, Prezes Rady Ministrów wyznaczył z dniem 2 lutego 2010 r. do pełnienia funkcji Prezydenta Miasta Łodzi do czasu wyboru nowego prezydenta Tomasza Sadzyńskiego (pełnił funkcję do 26 listopada) i z dniem 1 grudnia 2010 r. Pawła Paczkowskiego. (dowód: akta kontroli str. 6-9)</p> <p>Kontrolą objęto sprawowanie nadzoru właścicielskiego przez samorząd gminny w latach 2010-2013 (I półrocze).</p> <p>Ilekróć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:</p> <ul style="list-style-type: none">– „ZW” – należy przez to rozumieć Zgromadzenie Wspólników,– „ZZW” – należy przez to rozumieć Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników,– „NZW” – należy przez to rozumieć Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników,– „RN” – należy przez to rozumieć Radę Nadzorczą.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że zadania właścicielskie wobec spółek komunalnych Miasta Łodzi realizowane były w wielu obszarach nierzetelnie.

Miasto nie opracowało polityki właścicielskiej w stosunku do Spółek, w których posiada udziały, obejmującej w szczególności długoterminowe cele do osiągnięcia przez te podmioty, w tym społeczne i ekonomiczne oraz strategię w zakresie zaangażowania kapitałowego Miasta w spółki. Opracowanie takiego dokumentu pozwoliłoby wytypować spółki, których dalsza działalność nie ma merytorycznego lub ekonomicznego uzasadnienia, a w efekcie prowadzić rzetelne i konsekwentne działania z tym związane.

Ponadto, w Urzędzie nie opracowano czytelnych zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego, w tym sposobu prowadzenia nadzoru merytorycznego i ekonomiczno-finansowego przez pracowników, jak również zasad współpracy Miasta z organami spółek, w szczególności z Radami Nadzorczyimi. Nie określono w szczególności wytycznych (standardów) i procedur monitorowania działalności spółek w powiązaniu z celami w obszarze ekonomicznym i merytorycznym.

Jednocześnie NIK dostrzega, że Urząd dysponuje właściwie przygotowaną kadrą pracowniczą Biura Nadzoru Właścicielskiego (zwanego „Biurem” lub „BNW”), która na bieżąco pozyskuje informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek. Powołanie Biura, realizującego formalnie obowiązki Miasta jako Wspólnika, wobec braku odpowiednich unormowań systemowych nie zapobiegło jednak negatywnym zjawiskom w części nadzorowanych podmiotów, w tym ponoszeniu przez niektóre spółki strat z prowadzonej działalności operacyjnej. W 2010 r. 10 spółek z udziałem Miasta poniosło straty (łącznie 69.325 tys. zł), w 2011 r. – 8 spółek (łącznie 41.266,9 tys. zł), w 2012 r. – 11 spółek (łącznie 64.385 tys. zł). Na koniec I połowy 2013 r. ujemny wynik finansowy osiągnęło 7 spółek.

Wybór członków rad nadzorczych w spółkach należących w całości lub w części do Miasta Łodzi miał charakter uznaniowy – polegał na indywidualnym wskazywaniu kandydatów przez Prezydenta Miasta. Wybór nie był poprzedzany udokumentowanym postępowaniem kwalifikacyjnym. Nieokreślenie czytelnych zasad i kryteriów wyboru członków rad nadzorczych nie zapewniało transparentności postępowania i rzetelnego wyboru najlepszych kandydatów. Nie określono również sposobu oraz kryteriów oceny pracy członków rad nadzorczych. Ocena taka dokonywana była przez Zgromadzenia Wspólników przede wszystkim na podstawie informacji zawartych w rocznych sprawozdaniach z ich działalności. Ocena ta wyrażała się wyłącznie w formie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium.

NIK zwróciła także uwagę na stosowanie przez Właściciela niejednorodnych zasad wynagradzania członków Rad Nadzorczych. Jedynie w przypadku 6 spośród 15 spółek z większościowym udziałem Miasta wysokość wynagrodzenia wypłacanego członkom rad nadzorczych została uzależniona od uczestnictwa w posiedzeniach tego organu, bądź wymagała usprawiedliwienia nieobecności. W pozostałych Spółkach wynagrodzenie członków Rad Nadzorczych było stałe, bez względu na faktyczny udział w posiedzeniach rady.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja nadzoru właścicielskiego

1.1. W okresie objętym kontrolą, w ramach struktury organizacyjnej Urzędu, zadania związane z nadzorem właścicielskim nad spółkami z udziałem samorządu gminnego do dnia 15 sierpnia 2011 r. realizował Oddział Nadzoru i Polityki Właścicielskiej będący w strukturze Wydziału Gospodarowania Majątkiem (WGM). Z dniem 16 sierpnia 2011 r. w ramach nowej struktury organizacyjnej Oddział Nadzoru i Polityki Właścicielskiej został włączony do utworzonego Biura Nadzoru Właścicielskiego zwanego „Biurem” w Departamencie Strategii i Rozwoju Urzędu. Od dnia 21 marca 2012 r. Biuro funkcjonuje w ramach Departamentu Architektury i Rozwoju¹. Do zadań Biura należało m.in.: wykonywanie uprawnień z tytułu posiadanych przez miasto akcji/udziałów w spółkach prawa handlowego, prowadzenie wykazu spółek z udziałem miasta oraz dokumentacji organizacyjnej tych podmiotów, przygotowywanie i prowadzenie procesu prywatyzacji majątku miasta oraz nadzór nad jego realizacją, opiniowanie tworzenia nowych spółek prawa handlowego z udziałem miasta.

(dowód: akta kontroli str. 10, 44-103, 202)

Nadzór nad zadaniami realizowanymi przez Departament Architektury i Rozwoju (a wcześniej nad WGM i Departament Strategii i Rozwoju), powierzono Pierwszemu Wiceprezydentowi Miasta Łodzi – Markowi Cieślakowi. W okresie kadencji poprzednich prezydentów Miasta Łodzi, od dnia 17 grudnia 2008 r. do 15 lutego 2010 r. zadania realizowane przez WGM nadzorował Pierwszy Wiceprezydent Miasta Włodzimierz Tomaszewski, a od 15 lutego do 13 grudnia 2010 r. Wiceprezydent Łukasz Magin.

(dowód: akta kontroli, str. 104-189)

W okresie objętym kontrolą, w różnym czasookresie, 17 osób posiadało pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Łodzi do reprezentowania Miasta Łodzi oraz składania jednoosobowo oświadczeń lub zawierania stosownych umów w imieniu Miasta Łodzi w zakresie wykonywania wszelkich czynności objętych przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych², w tym m.in. do tworzenia spółek, przystępowania do spółek już istniejących, rozwiązywania i występowania z nich, uczestniczenia w zgromadzeniach z prawem głosowania w zakresie podejmowanych uchwał, zbywania udziałów lub akcji, wnoszenia aportu do spółek, składania oświadczeń o objęciu udziałów lub akcji.

(dowód: akta kontroli: str. 11-43)

1.2. Prezydent Miasta Łodzi nie unormował zasad prowadzenia nadzoru właścicielskiego. Opracowano jedynie zadania właścicielskie, które określono w Zarządzeniu nr 283/W/11 z 30 września 2011 r. Prezydenta Miasta, w sprawie szczegółowego wykazu zadań realizowanych przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego w Departamencie Strategii i Rozwoju Urzędu. W okresie objętym kontrolą zakres zadań Biura nie uległ zmianie mimo zmian struktury organizacyjnej Urzędu. Do zadań Oddziału Nadzoru i Polityki Właścicielskiej Biura należało m.in.:

- wykonywanie uprawnień z tytułu posiadanych przez miasto akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego,
- prowadzenie analiz sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek z udziałem Miasta,

¹ Zarządzenie nr 1964/VI/12 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Miasta Łodzi – z uwagi na wyłączenie Biura Strategii ze struktur Departamentu Strategii i Rozwoju UMŁ zmieniła się nazwa Departamentu na Departament Architektury i Rozwoju i ta nazwa obowiązuje nadal.

² Dz. U. z 2000 r. Nr 94 poz. 1037 ze zm., ustawa zwana ksh.

- przygotowanie i prowadzenie procesu prywatyzacji spółek z kapitałowym udziałem Miasta,
- powoływanie spółek z kapitałowym udziałem Miasta we współpracy z właściwą komórką organizacyjną Urzędu, do kompetencji, której należą zadania z zakresu działalności powoływanej spółki,
- zlecenie wykonania i przyjmowanie operatów szacunkowych aportów do spółek z kapitałowym udziałem Miasta,
- opracowywanie projektów planów i planów finansowych oraz sprawozdań budżetowych w zakresie zadań realizowanych przez Biuro.

(dowód: akta kontroli str. 190-224)

Przedmiotowe Zarządzenie określiło zadania dla Biura, nie wskazało jednak sposobu ich realizacji oraz obowiązków Spółek wobec Właściciela. Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak wyjaśnił, że widzi zasadność wprowadzenia w sposób sformalizowany obowiązków sprawozdawczych oraz informacyjnych organów spółki wobec jej właściciela. Obecnie obowiązki takie wynikają wyłącznie z pism kierowanych przez Prezydenta lub Biura do ich organów: *„(...) wprowadziłem zasadę składania bieżących informacji przez członków rad nadzorczych – przedstawicieli Miasta Łodzi. Obowiązek ten jest różnie wykonywany i egzekwowany. Wydałem dyspozycję podległemu mi BNW opracowania, wzorem innych miast i Ministra Skarbu Państwa, dokumentu określającego zasady sprawowania nadzoru nad spółkami (...). Należy jednak pamiętać, iż to kodeks spółek handlowych oraz dokumenty korporacyjne jak umowa spółki i regulaminy regulują obowiązki organów spółki. Opracowywane zasady stanowiąc będą jedynie wytyczne właściciela dla jej organów.”*

(dowód: akta kontroli str. 2680-2681)

Urząd nie posiadał opracowanych procedur monitorowania i oceny działalności ekonomiczno-finansowej Spółek z udziałem gminy. Informacje o sytuacji w Spółkach, Dyrektor Biura pozyskiwał poprzez bezpośredni kontakt z organami Spółki lub z informacji pisemnych od Zarządów Spółek, ich RN lub związków zawodowych. Materiały wpływające do Biura opiniowane były przez poszczególnych pracowników nadzorujących daną Spółkę i pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. analiz.

Dyrektor Biura wyjaśnił, że w przypadku Spółek, których przedmiot działalności pokrywa się z zakresem zadań realizowanych przez inne komórki organizacyjne Urzędu, występowało dodatkowo o przedstawienie stanowiska w danej sprawie przez tę komórkę – np. sprawy dotyczące MPO- Łódź Sp. z o.o., ŁSI Sp. z o.o., GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. czy ZWiK Sp. z o.o. związane z sytuacją ekonomiczno-finansową, czy zakresem realizowanych przez wskazane spółki zadań opiniowane były dodatkowo przez Wydział Gospodarki Komunalnej zajmujący się gospodarką wodno-ściekową i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Sprawy związane z MPK – Łódź Sp. z o.o. opiniowane były przez Zarząd Dróg i Transportu, natomiast zakres zadań realizowanych przez WTBS Sp. z o.o. był nadzorowany dodatkowo pod względem merytorycznym przez Wydział Budynków i Lokali. Następnie Biuro przekazywało opinię, zawierającą ocenę danej sytuacji, wnioski oraz ewentualne stanowisko innej komórki organizacyjnej, do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 2378-2387)

Przedmiotem opiniowania przez pracowników Biura były m.in. sprawozdania finansowe roczne i kwartalne, roczne i wieloletnie plany działalności spółek zawierające również prognozy finansowe i plany restrukturyzacyjne. Dane z opiniowania sprawozdań, zawierające między innymi analizę sytuacji finansowej spółek, uwagi i wnioski oraz stanowiska innych komórek organizacyjnych Miasta, przekazywane były do pierwszego Wiceprezydenta. Na podstawie tych materiałów

sporządzane były coroczne opracowania pn. „Raport na temat aktualnej sytuacji prawnej i finansowej Spółek z udziałem Miasta” zawierające analizy i wnioski.

(dowód: akta kontroli str. 672-797)

Biuro sporządzało tabelaryczne zestawienia danych ekonomiczno- finansowych w odniesieniu do poszczególnych spółek, a następnie dokonywało ich analizy. Dyrektor BNW wyjaśnił, że przetwarzanie danych pozwalało uzyskać porównanie wskaźników procentowych w ujęciu dynamicznym i strukturalnym oraz wyliczyć podstawowe wskaźniki finansowe (rentowność, płynność, zadłużenie), a następnie, po analizie materiałów występowało – w razie potrzeby - do spółek z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia lub dokładniejsze dane. Uzyskiwane co kwartał informacje umożliwiały również przygotowanie materiałów na potrzeby odpowiedzi na interpelacje radnych, na pytania przedstawicieli mediów, w związku z ankietami i zestawieniami Unii Metropolii Polskich oraz koniecznością udostępniania informacji publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 629-671, 819-844, 2378-2389)

1.3. Stan zatrudnienia pracowników Biura zajmujących się wykonywaniem zadań związanych z nadzorem właścicielskim wobec Spółek Miasta w latach 2010 - 2013 I połowa) wynosił od 6 osób w 2010 r. do 10 osób obecnie, w tym 2 osoby na stanowiskach kierowniczych (Dyrektor Biura i Kierownik Oddziału Nadzoru i Polityki Właścicielskiej). Sześć osób realizowało zadania związane z bezpośrednim nadzorem nad spółkami komunalnymi, jedna osoba wspierała zadania nadzorcze prowadząc analizy ekonomiczno-finansowe dotyczące spółek i jedna osoba zajmowała się bieżącą współpracą z organami spółek w zakresie informacji przekazywanych do mediów. Wszystkie osoby zatrudnione w Biurze w okresie objętym kontrolą posiadały przygotowanie zawodowe i merytoryczne odpowiednie do realizacji zagadnień związanych ze sprawowaniem nadzoru nad spółkami komunalnymi. Siedem osób ukończyło kurs na kandydatów na członków rad nadzorczych, pięć osób posiadało uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych jednoosobowych spółek Skarbu Państwa (jedna osoba z tytułu wpisu na listę radców prawnych³).

(dowód: akta kontroli, str. 225-235)

Zakresy czynności pracowników Biura były aktualne i zbieżne z realizowanymi zadaniami określonymi w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Łodzi nr 283/W/11 z 30 września 2011 r. w sprawie szczegółowego wykazu zadań realizowanych przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Łodzi.

Poszczególnym pracownikom nie przypisano w sposób formalny nadzoru merytorycznego nad konkretnymi spółkami. W praktyce każdej z 6 osób związanych z bezpośrednim nadzorem nad spółkami przydzielono od 3 do 4 spółek.

(dowód: akta kontroli str. 236-263)

1.4. W okresie objętym kontrolą, 3 pracowników Biura zasiadało w RN Spółek z udziałem Miasta (również w więcej niż jednej RN), w tym Dyrektor Biura – Krzysztof Grzywaczewski. Wszyscy posiadali dyplomy o złożeniu egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa, w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji⁴, a także posiadali przygotowanie merytoryczne i zawodowe do pełnienia tych funkcji. Dwóch pracowników Biura było likwidatorami spółek komunalnych – Pers Sp. z o.o. i WYBUD Sp. z o.o. Funkcję w organach Spółek miejskich pełniły ponadto Agnieszka Graszka - p.o. Dyrektora WGM do 15 sierpnia 2011 r. (w trzech RN,

³ W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem (Dz. U. nr 198, poz. 2038 ze zm.) w § 5 określono m.in., że zwolnieni z obowiązku składania egzaminu są osoby które posiadają wpis na listę radców prawnych i adwokatów.

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 216.

w tym w 2 bez wynagrodzenia) oraz Elżbieta Filipiak – p.o. Zastępcy Dyrektora WGM do 15 sierpnia 2011 r. (w dwóch RN, bez wynagrodzenia). W kontrolowanym okresie wystąpił jeden przypadek pełnienia funkcji przez pracownika Biura jednocześnie w RN dwóch Spółek – Kierownik Oddziału Nadzoru i Polityki Właścicielskiej pełniła jednocześnie funkcję Sekretarza RN WYBUD Sp. z o.o. w likwidacji oraz członka RN Łódzkiego Regionalnego Parku Naukowo – Technologicznego Sp. z o.o.

Pracownicy Biura nie pełnili funkcji w organach nadzorowanych przez siebie Spółek.

(dowód: akta kontroli, str. 225, 262-263)

W sprawie możliwości prawidłowego wykonywania funkcji w organach spółki przy dużym obciążeniu pracą pracowników Biura oraz organizacyjnego rozdzielenia czasu pracy, Dyrektor Biura Krzysztof Grzywaczewski wyjaśnił: „(...) *Zasiadanie w radach nadzorczych pracowników Biura nie stanowi przeszkody do realizacji bieżących zadań zleconych tym pracownikom. Zadania są przez nich wykonywane rzetelnie, solidnie bez zbędnej zwłoki w wyznaczonym przez przełożonego terminie. (...) Posiedzenia rad nadzorczych odbywają się w różnych godzinach, z reguły w godzinach popołudniowych. Czas pracy poświęcony na udział w posiedzeniach rad w trakcie godzin pracy Urzędu jest odpracowywany przez pracownika Biura po godzinach pracy Urzędu.*”

W sprawie wpływu zajmowania przez pracowników Urzędu (w tym Biura) stanowisk członków rad nadzorczych spółek z udziałem Miasta na obiektywizm oceny sytuacji tych spółek oraz pracy ich organów Dyrektor Biura wyjaśnił: „*Zasiadanie jednego pracownika Biura w składzie co najmniej 3-osobowym RN nie ma wpływu przeważającego na podejmowanie przez ten organ decyzji. Ponadto uwagi i spostrzeżenia w zakresie dokumentów, które trafiają do Biura Nadzoru Właścicielskiego zgłaszane są już na etapie prac RN Spółki, co ułatwia dalszą pracę Biura (...) Udział pracownika Biura w radzie nadzorczej spółki stanowi dodatkowy atut w sprawowanym nadzorze przez Biuro nad spółką. Ułatwia to pozyskanie informacji o spółce przez Biuro, czy Prezydenta Miasta Łodzi, których w innym przypadku nie można byłoby uzyskać w sposób szybki i bezpośredni.*”

Zdaniem Dyrektora Biura, praktyka powoływania do składu RN pracowników Biura powinna być kontynuowana, a zasiadanie w radzie powinno być rotacyjne: „*Okres sprawowania funkcji w radzie danej spółki winien być ograniczony np. do 1 roku i po tym czasie pracownicy winni być kierowani do następnej spółki.*”

Pozwoliłoby to pracownikom Biura na bliższe poznanie działalności spółek komunalnych od „środka” i pozyskanie informacji, które w inny sposób trudno byłoby uzyskać.”

(dowód: akta kontroli str. 2378-2388)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji nadzoru właścicielskiego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Brak sformalizowanych, czytelnych zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego, tj. sposobu prowadzenia nadzoru merytorycznego i ekonomiczno-finansowego przez pracowników Urzędu oraz obowiązków sprawozdawczych oraz informacyjnych organów Spółki wobec jej Właściciela. Zdaniem NIK, brak procedur monitorowania działalności spółek i ich kondycji ekonomiczno-finansowej utrudniał sprawowanie rzetelnego nadzoru właścicielskiego, co przejawiało się spóźnionymi działaniami właścicielskimi wobec spółek miejskich uzyskujących ujemne wyniki finansowe (opisane w pkt 5). Wprowadzenie formalnych procedur w tym zakresie (m.in. poprzez określenie wymogów stawianych spółkom dotyczących pożądanych parametrów ekonomicznych), zdaniem NIK, wpłynęłoby dyscyplinująco na spółki i wspomagało podejmowanie uzasadnionych ekonomicznie decyzji przez Właściciela.

NIK pozytywnie ocenia, mimo opisanych powyżej nieprawidłowości, organizację nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi.

2. Udział samorządu gminnego w spółkach

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. Miasto Łódź posiadało udziały lub akcje łącznie w 29 spółkach, z tego w 12 spółkach jednoosobowych, w 4 spółkach posiadało udziały większościowe, a w 13 – udziały mniejszościowe. Na koniec I półrocza 2013 r. Miasto Łódź posiadało udziały lub akcje w 23 spółkach, z tego w 12 spółkach Miasto było jedynym właścicielem, w 3 spółkach Miasto posiadało udziały większościowe, a w 8 – udziały mniejszościowe.

Zmiany w strukturze ilościowej spółek z udziałem Miasta spowodowane były:

- podziałem z dniem 14 lutego 2012 r. Spółki Międzynarodowe Targi Łódzkie na dwie jednoosobowe spółki Miasta: Centrum Konferencyjno-Wystawiennicze MTŁ Sp. z o.o. (spółka majątkowa, właściciel hali wystawienniczo-targowej) i MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. (spółka usługowa, zajmująca się organizowaniem imprez targowych),
- zbyciem całości udziałów 4 spółek (ŁKS PSS S.A., ŁPO Sp. z o.o., LENORA Sp. z o.o., ENERGOAPARATURA S.A.),
- wykreśleniem z KRS⁵ 2 spółek po przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym (WYBUD sp. z o.o. w likwidacji, Pers Sp. z o.o.),
- wykreśleniem z KRS 2 spółek po zakończonym postępowaniu upadłościowym („MERA POLTIK” sp. z o.o. w upadłości, Łódzkie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „UNIONTEX” w upadłości S.A.),
- nabyciem w dniu 3 stycznia 2013 r. udziałów Łódzkiego Centrum Filmowego Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 264-292)

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym⁶, zadaniami użyteczności publicznej są zadania własne gminy, określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Przepis art. 9 ust. 2 ustawy o sg stanowi, że gmina może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie.

Spośród spółek, w których Miasto Łódź posiadało udziały lub akcje (wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 r.) realizacja zadań użyteczności publicznej (zadań własnych określonych w art. 7 ustawy o sg) była podstawowym przedmiotem działalności dla 11 z nich, tj. Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (ZWIK Sp. z o.o.), Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego – Łódź Sp. z o.o. (MPK – Łódź Sp. z o.o.), Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Łódź – Sp. z o.o. (MPO Sp. z o.o.), Widzewskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (WTBS Sp. z o.o.), Zakładu Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o. w upadłości (ZDI Sp. z o.o.), Grupowej Oczyszczalni Ścieków w Łodzi Sp. z o.o. (GOS Sp. z o.o.), Międzygminnej Komunikacji Tramwajowej Sp. z o.o. w likwidacji (MKT Sp. z o.o.), Tramwajów Podmiejskich Sp. z o.o. w likwidacji (TP Sp. z o.o.), Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A., Aqua Parku Łódź Sp. z o.o., Miejskiej Areny Kultury i Sportu Sp. z o.o. (MAKIS Sp. z o.o.).

(dowód: akta kontroli str. 264-292, 376-459, 468-496, 528-535, 562-568, 601-620, 2722-2747)

⁵ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1203 ze zm.).

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 594, zwana „ustawą o sg”.

W odniesieniu do pozostałych spółek prowadzenie działalności gospodarczej wykraczało poza zadania o charakterze użyteczności publicznej. Dopuszczalny zakres działalności spółek komunalnych poza sferą użyteczności publicznej określony został w art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej⁷ w związku z art. 9 ust. 2 ustawy o sg. Poza sferą użyteczności publicznej gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki: istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym i występujące w gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowanie innych działań i wynikających z obowiązujących przepisów środków prawnych nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej, a w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia. Poza sferą użyteczności publicznej gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich również wówczas, jeżeli zbycie składnika mienia komunalnego mogącego stanowić wkład niepieniężny gminy do spółki albo też rozporządzenie nim w inny sposób spowoduje dla gminy poważną stratę majątkową. Ograniczenia te nie mają zastosowania do posiadania przez gminę akcji lub udziałów spółek zajmujących się czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy, w tym klubów sportowych działających w formie spółki kapitałowej. W kontrolowanym okresie, poza ww. spółkami realizującymi zadania użyteczności publicznej, Miasto Łódź posiadało udziały lub akcje w następujących spółkach:

- Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. (ŁSI Sp. z o.o.) zajmująca się głównie dzierżawą nieruchomości, modernizacją infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- Łódzki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (ŁFPK Sp. z o.o.) zajmujący się udzielaniem poręczeń mikro i małym przedsiębiorstwom,
- Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. zajmująca się zarządzaniem specjalną strefą ekonomiczną, prowadząca działania zmierzające do rozwoju działalności gospodarczej na jej terenie,
- Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (ŁARR S.A.) zajmująca się wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie pożyczek, doradztwo, szkolenia,
- Łódzkie Centrum Filmowe Sp. z o.o. (ŁCF Sp. z o.o.) zajmująca się wypożyczaniem kostiumów, rekwizytów oraz broni i usługami pirotechnicznymi na potrzeby wydarzeń artystyczno-filmowych,
- Centrum Konferencyjno-Wystawiennicze Międzynarodowe Targi Łódzkie (CKW MTŁ Sp. z o.o.), zajmująca się zarządzaniem infrastrukturą targową własną i dzierżawioną od Miasta Łodzi, wynajmowaniem powierzchni na imprezy targowe, konferencje, kongresy itp.,
- Międzynarodowe Targi Łódzkie Spółka Targowa Sp. z o.o. (MTŁ Spółka Targowa) zajmująca się świadczeniem usług związanych z organizacją targów własnych i promocją,
- Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.,
- Łódzki Regionalny Park Naukowo Technologiczny Sp. z o.o. (ŁRPNT Sp. z o.o.) zajmująca się wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości i transferem nowoczesnych technologii do przemysłu, wynajmem powierzchni, wytwarzaniem urządzeń i wyrobów medycznych,
- Camerimage Łódź Center Sp. z o.o.
- Centrum Zastosowań Technik Komputerowych MEDICOMP Sp. z o.o.,
- Łódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa Uprzemysłowionego „Górna” w likwidacji.

⁷ Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236, zwana „ustawą o gk”.

(dowód: akta kontroli str. 264-292, 460-467, 575-600, 487-527, 548-561, 2722-2747)
Wyjaśniając przyczyny, dla których Miasto Łódź w kontrolowanym okresie było właścicielem lub współwłaścicielem spółek działających nie tylko w ustawowo rozumianej sferze gospodarki komunalnej, czy użyteczności publicznej, ale również spółek funkcjonujących poza tą sferą, m.in. w handlu, działalności targowo wystawienniczej, Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska wyjaśniła: „(...) spółki zostały powołane przez Miasto z uwagi na niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej oraz jako podmioty ważne dla rozwoju gminy. Należą do nich m.in.:

- Międzynarodowe Targi Łódzkie Sp. z o.o. (obecnie EXPO-Łódź Sp. z o.o. i MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o.) utworzone w celu promocji Miasta i łódzkiego przemysłu w kraju i zagranicą za pomocą organizowanych targów;

- Łódzki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. został powołany w celu wspierania rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw poprzez udzielanie poręczeń, co wpływa na aktywizację rozwoju przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia w Łodzi.(...) W zakresie dalszego funkcjonowania ŁFKP Sp. z o.o. rozważane były różne warianty: wniesienie udziałów do innej spółki, podwyższenie kapitału zakładowego spółki w celu dalszego jej rozwoju na rynku poręczeń kredytowych, zbycie udziałów partnerowi branżowemu. Ostatecznie wybrana została ścieżka zbycia udziałów w trybie publicznym co znalazło odzwierciedlenie w treści uchwały Rady Miejskiej z dnia 4 lipca 2012 r.,

- Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o. – spółka została powołana jako odpowiedź na oczekiwania wspólnoty samorządowej związane ze wspieraniem rozwoju nowych technologii i ich transferem do przemysłu oraz tworzeniem nowych miejsc pracy(...).”

- Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. – Spółka została utworzona w 1997 r. razem z grupą kupców, w odpowiedzi na potrzebę społeczności lokalnej utworzenia rynku hurtowego płodów rolnych. Działania podjęte w tym zakresie, polegające w głównej mierze na wniesieniu do Spółki aportu w postaci nieruchomości, na których obecnie funkcjonuje prowadzony przez nią rynek hurtowy, było zgodne z rolą samorządu terytorialnego, do którego zadań należy przede wszystkim działanie na rzecz mieszkańców oraz stwarzanie im warunków rozwoju. Zgodnie z pierwotnymi założeniami udział Miasta w spółce miał być czasowy, co ma odzwierciedlenie w podejmowanych od 2009 r. działaniach zmierzających do zbycia jej akcji.

(dowód: akta kontroli str. 2576-2586)

Wyjaśniając jakie plany ma Miasto w stosunku spółki CKW MTŁ Sp. z o.o., oraz w stosunku do spółki MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o., Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska podała: „EXPO Łódź Sp. z o.o. (...) obecnie jest spółką majątkową będącą właścicielem i zarządzającym nowobudowanej hali wystawienniczo-targowej oraz dzierżawcą hali EXPO-Łódź. Spółka realizuje zadania Miasta rozumiane jako stworzenie infrastruktury wystawienniczej, dostępnej dla wszystkich zainteresowanych podmiotów. Budowa hali została sfinansowana z obligacji wyemitowanych przez spółkę. Miasto Łódź podpisało z Bankiem Pekao S.A. umowę wsparcia finansowego realizacji inwestycji, w której zobowiązało się do przekazywania spółce środków na spłatę obligacji, w przypadku gdy spółka nie będzie posiadała środków na ten cel. Spłata obligacji następuje w okresach półrocznych (do 2025 roku). Dodatkowo, jako jedno z zabezpieczeń spłaty obligacji, Miasto Łódź zobowiązało się do ustanawiania zastawu rejestrowego na wszystkich posiadanych w spółce udziałach. Umowa wsparcia ponadto zawiera różne ograniczenia co do zmiany struktury własności udziałów w Spółce. Podjęte w 2010 r. zobowiązania ograniczają możliwości dysponowania udziałami w spółce do 2025 roku.(...) Odnosząc się do kwestii ewentualnego zbycia udziałów w MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. należy wskazać, iż organizacją targów może zajmować się

każdy podmiot, niekoniecznie spółka miejska. (...) rozważana jest kwestia prywatyzacji MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. Wciąż są też aktualne scenariusze dotyczące wejścia kapitałowego do Spółki innego niż Miasto inwestora. W aktualnej sytuacji finansowej Spółka nie jest jednak dla inwestorów atrakcyjna i priorytetem wspólnika jest doprowadzenie jej do stabilności finansowej”.

(dowód: akta kontroli str. 2576-2588, 2596-2623)

Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska wyjaśniła, że udział Miasta Łodzi w Aqua Park Łódź Sp. z o.o. miał być czasowy: „(...) Spółka utworzona została z partnerem prywatnym. Zadaniem spółki było wybudowanie i eksploatacja parku wodnego w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie rekreacji i sportu. Z uwagi na nieudaną współpracę z partnerem prywatnym, Rada Miejska w Łodzi w 2009 roku podjęła decyzję o odkupieniu większościowego pakietu udziałów od słoweńskiego partnera. Tym samym spółka stała się jednoosobową spółką Miasta Łodzi. (...) Miasto stało się jedynym udziałowcem w 2009 roku podejmując jednocześnie zobowiązanie wobec banku finansującego budowę parku wodnego w zakresie kapitałowego wspierania spółki do 2016 roku i ustanawiania zastawu na wszystkich udziałach posiadanych w spółce. Zbycie tak obciążonego pakietu udziałów jest utrudnione o czym świadczy niewyłonienie nabywcy w zakończonym obecnie postępowaniu.”

(dowód: akta kontroli str. 2576-2588)

Spśród 23 spółek z kapitałowym udziałem Miasta, spółki z mniejszościowym udziałem Miasta na dzień 30 czerwca 2013 r. stanowiły 34,78 %. W sprawie zasadności utrzymywania przez Miasto akcji/udziałów w tych spółkach oraz koncepcji i planów postępowania z tymi spółkami, Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak wyjaśnił, że Miasto podejmowało działania w celu wyjścia kapitałowego ze spółek z mniejszościowym udziałem i zakończenia bytu podmiotów, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Dla oceny korzyści osiągniętych przez Miasto z posiadania pakietów mniejszościowych, należy przeanalizować podstawę prawną i okres nabycia przez Miasto Łódź udziałów w tych podmiotach: „(...) Nie zawsze udział Miasta w Spółce jest uzależniony od decyzji władz Miasta i jest zgodny z zadaniami własnymi gminy określonymi w ustawie o samorządzie gminnym. Należy zaznaczyć, że udziały w spółkach jednostka samorządu terytorialnego nabywa również w drodze postępowań układowych oraz w wyniku nabycia spadku po osobie fizycznej.”

(dowód: akta kontroli str. 278-292, 2390-2400)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Wykraczanie przez spółki miejskie poza sferę użyteczności publicznej, bądź prowadzenie działalności, która może być prowadzona z powodzeniem przez podmioty prywatne, może rodzić ryzyko naruszenia zasad wolnej konkurencji w obrocie gospodarczym poprzez nieuprawnione uprzywilejowanie tych podmiotów w zakresie ulg i zwolnień, czy też ich faworyzowanie przy dostępie do kontraktów, zamówień lub informacji o znaczeniu ekonomicznym, będących w gestii władz samorządowych.

3. Polityka właścicielska

Opis stanu
faktycznego

3.1. Miasto Łódź nie określiło w sposób sformalizowany założeń polityki właścicielskiej w ramach sprawowanego nadzoru wobec Spółek miejskich. Wiceprezydent Marek Cieślak wyjaśnił: „W sierpniu 2011 roku, po zapoznaniu się z zakresem i kondycją spółek znajdujących się w dyspozycji Miasta Łodzi opracowane zostały propozycje założeń do polityki właścicielskiej wobec spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi. Materiał ten stanowił podstawę do dyskusji przeprowadzonej z udziałem Pani Hanny Zdanowskiej Prezydenta Miasta Łodzi w gronie doradców Prezydenta Miasta oraz do dalszych działań w tym zakresie,

które zostały udokumentowane w postaci projektów uchwał kierowanych pod obrady Rady Miejskiej w Łodzi”.

(dowód: akta kontroli str. 2390-2470)

Na sesji Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 28 lutego 2012 roku Dyrektor Biura przedstawił informację Prezydenta Miasta Łodzi na temat kierunków działań związanych ze sprzedażą akcji/udziałów spółek, w których Miasto jest zaangażowane kapitałowo i potencjalne możliwości prywatyzacyjne. Wskazał, że posiadane udziały w spółkach miejskich wykraczają czasem poza katalog zadań wskazany w art. 7 usg, co wynika z zaszłości historycznych. Oceniając udziały w kontekście podstawowych zadań gminy oraz w kontekście zaopatrzenia mieszkańców w usługi, w pewnych podmiotach zasadne jest działanie w kierunku pozyskania innych partnerów kapitałowych w podmiotach już posiadanych. W tym celu można zmniejszyć udział Miasta w tych podmiotach, żeby usługi, które oferują spółki były bardziej atrakcyjne i dostępne dla mieszkańców Łodzi. Wobec podmiotów o śladowym znaczeniu dla Miasta podjęto procesy, które by zakończyły byt prawny podmiotów, w których Miasto posiada udziały- zgoda na rozwiązanie Camerimage Łódź Center.

Na lata 2012-2013 w planach prywatyzacyjnych ujęto 4 spółki – ŁARR S.A., Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A., ŁFPK Sp. z o.o., oraz Aqua Park Sp. z o.o.

W zakresie Aqua Parku Sp. z o.o., Miasto zamierzało uporządkować kwestie związane z terenem, który należy do spółki i zbyć udziały w tej spółce. Plan do roku 2013 przewidywał zagospodarowanie odzyskanej spółki tak, aby obiekt służył mieszkańcom, a z drugiej strony, by zaangażowanie Miasta w spłatę kredytów, jakie wiązały się z wzniesieniem tej inwestycji można było rozłożyć na innych partnerów. Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. realizuje program rozbudowy lotniska o łącznej wartości 339 mln zł współfinansowany z emisji obligacji, (spłata jest określona do roku 2027), ze środków Unii Europejskiej i wsparcia finansowego. Celem działania Miasta miało być pozyskanie inwestora prywatnego, co pozwoliłoby odciążyć budżet Miasta. Z uwagi na zapisy umowy wsparcia, wejście partnera, czy zbycie udziałów wymaga zgody banku. Podobna sytuacja dotyczy operatora w Atlas Arenie – MAKiS Sp. z o.o. Spółka ta zarządza halą wielofunkcyjną wybudowaną przez Miasto przy współudziale środków unijnych i do końca trwałości projektu zmiana sposobu wyboru operatora jest niemożliwa. Wejście do spółki dodatkowego partnera odciążyłoby Miasto. Poszukiwany miał być także inwestor (zwiększenie zaangażowania kapitałowego pozostałych udziałowców) w ŁRPNT Sp. z o.o., który realizuje program budowy BIONANOPARKU współfinansowany ze środków unijnych. Stworzyłoby to możliwości rozwoju i zmniejszenie wydatków z budżetu Miasta przeznaczonych na pokrywanie strat Spółki. Miasto rozważało także przystąpienie do nowej spółki tj. Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej oraz utworzenie spółki, której przedmiotem będzie rewitalizacja kamienic i zarządzanie powstałym zasobem mieszkaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 324-363)

Jak wyjaśnił Wiceprezydent Miasta Łodzi, działania w zakresie posiadanych przez Miasto udziałów i akcji w spółkach skoncentrowane są na wychodzeniu Miasta ze spółek z mniejszościowym udziałem, w których wysokość posiadanego pakietu nie daje możliwości wpływu na jej działalność oraz z tych podmiotów, w których dalszy udział kapitałowy nie jest uzasadniony.

(dowód: akta kontroli str. 2392-2400)

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. f i g ustawy o sg, to Rada Miejska podejmuje decyzje zarówno w zakresie wyjścia kapitałowego miasta ze spółki jak i jej likwidacji. W okresie objętym kontrolą Rada Miejska w Łodzi podjęła 13 uchwał będących wyrazem polityki Miasta wobec spółek: 9 w sprawie określenia zasad zbycia przez

Miasto Łódź udziałów lub akcji spółek i 4 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółek.

(dowód: akta kontroli str. 364-375, 2339-2347)

Wiceprezydent Miasta wyjaśnił, że o prywatyzacji spółki decyduje wiele czynników, m.in. działalność podmiotu na rynku konkurencyjnym, konieczność pozyskania inwestora dla Spółki i zmniejszenie obciążeń budżetu Miasta z tego tytułu, społeczny wymiar działalności spółki, poprawa efektywności funkcjonowania spółki oraz pozostawienie w dyspozycji miasta lub spółek miejskich infrastruktury.

(dowód: akta kontroli str. 2390-2400)

Przejawem polityki właścicielskiej wobec spółek miejskich jest także powierzenie im (w drodze stosownych uchwał Rady Miejskiej⁸) realizacji inwestycji infrastrukturalnych (m.in. ŁSI Sp. z o.o., MPK-Łódź Sp. z o.o., Port Lotniczy Łódź., Centrum Konferencyjno-Wystawiennicze MTŁ Sp. z o.o.), zgodnie z przedmiotem ich działalności.

(dowód: akta kontroli str. 4389-4402, 4448-4576, 4639-4667)

Dyrektor Biura wyjaśnił, że zadania postawione przed spółkami oraz oczekiwane parametry ekonomiczne i rzeczowe związane są bezpośrednio z celem powołania tych podmiotów oraz z zadaniami zleconymi do realizacji przez Miasto. Zadania realizowane przez spółki określone zostały w uchwałach Rady Miejskiej w Łodzi wyrażających zgodę na utworzenie danego podmiotu oraz w aktach założycielskich/umowach spółek: *„Część zadań Miasto Łódź realizuje za pośrednictwem powołanych do tego celu spółek, np. ZWIK Sp. z o.o., GOŚ Sp. z o.o., WTBS Sp. z o.o., MPK-Łódź Sp. z o.o. i MPO-Łódź Sp. z o.o. Za pośrednictwem Spółek Miasto realizuje również zadania inwestycyjne związane z powstaniem na terenie miasta infrastruktury służącej do zaspokajania potrzeb mieszkańców. Należą do nich inwestycje realizowane za pośrednictwem ŁSI Sp. z o.o. – rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, Aqua Park Łódź Sp. z o.o. – budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – parku wodnego, Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta Sp. z o.o. – budowa infrastruktury komunikacyjnej, MPK-Łódź Sp. z o.o. – rozbudowa i modernizacja infrastruktury torowo-sieciowej transportu zbiorowego, WTBS Sp. z o.o. – realizacja budownictwa mieszkaniowego, CKW MTŁ Sp. z o.o. – budowa ogólnodostępnej infrastruktury targowej, MAKiS Sp. z o.o. – zarządzanie wielkimi obiektami sportowo-rekreacyjnymi. Spółki stanowią w powyższym zakresie instrument realizacji zadań Miasta Łodzi.”*

(dowód: akta kontroli str. 2378- 2387)

Wskaźniki ekonomiczno-finansowe, planowane wyniki, wysokości generowanych kosztów i realizowanych zadań ujmowane są w zatwierdzanych przez ZW lub RN (w zależności od zapisów dokumentów statutowych) rocznych planach działalności poszczególnych spółek. Wiceprezydent Miasta Łodzi wyjaśnił, że wysokość generowanych przychodów w przypadku ZWIK Sp. z o.o., GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. oraz ŁSI Sp. z o.o. są głównie uzależnione od wysokości ustalanych przez Radę Miejską w Łodzi stawek za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków oraz wysokości czynszu dzierżawnego jaki spółki operatorskie (ZWIK i GOŚ) uiszczają na rzecz ŁSI (właściciela sieci wodociągowo – kanalizacyjnej).

(dowód: akta kontroli str. 2390-2400)

W „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+” przyjętym uchwałą Nr XLIII/824/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 czerwca 2012 r. określony został cel strategiczny dotyczący wszystkich spółek: „Łódź sprawnie zarządzana, oszczędna i gospodarna - racjonalizacja zarządzania majątkiem i zasobami,

⁸ Uchwała Rady Miejskiej nr XVI/244/07 z dnia 11 lipca 2007 r., uchwała Rady Miejskiej nr LV/1053/09 z 15 kwietnia 2009 r, uchwała Rady Miejskiej nr LXXXI/1424/10 z 3 marca 2010 r.

podniesienie jakości świadczonych usług publicznych. Cel będzie realizowany poprzez:

- szybkie wdrożenie wysokich standardów świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem systemu czytelnych dla łodzian wskaźników obejmujących całość życia w Mieście,
- zmianę sposobu zarządzania majątkiem gminy poprzez racjonalizację struktury i optymalizację działania;
- strategiczne decyzje w zakresie prywatyzacji mienia publicznego poprzedzone będą wykonywaniem wielowariantowej analizy kosztów i korzyści oraz poddane konsultacjom społecznym."

(dowód: akta kontroli str. 293-315)

3.2. Miasto podejmowało działania zmierzające do sprywatyzowania 5 spółek miejskich:

- ŁARR S.A.⁹ - w dniu 26 września 2012 r. Województwo Łódzkie złożyło ofertę nabycia 86 akcji ŁARR S.A. za łączną kwotę 860 tys. zł tj. po 10 tys. zł za sztukę – cena nominalna akcji. W dniu 11 lipca 2013 r. doszło do podpisania pomiędzy Miastem Łódź a Województwem Łódzkim umowy sprzedaży akcji ŁARR S.A. Łączna cena za akcje została ustalona przez strony na 860 tys. zł przy czym płatność za akcje miała zostać dokonana w 2 ratach: 430 tys. zł do dnia 31 lipca 2013 r. i 430 tys. zł do dnia 28 lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 321-323, 2365-2377)

- Aqua Park Łódź Sp. z o.o.¹⁰ - W dniu 19 grudnia 2012 r. zostało rozesłane zapytanie ofertowe dotyczące wykonania analizy przedprywatyzacyjnej oraz świadczenia usług doradczych podczas procesu prywatyzacji Spółki. 16 stycznia 2013 r. zostało rozesłane nowe zapytanie ofertowe dotyczące wykonania analizy przedprywatyzacyjnej Spółki (ograniczono zakres świadczonych usług względem pierwotnego zapytania). Odbiór analizy przedprywatyzacyjnej Aqua Park Łódź Sp. z o.o. został dokonany w dniu 27 maja 2013 r. W dniu 16 lipca 2013 r. Prezydent Miasta Łodzi wydał zarządzenie Nr 4611/VI/13 w sprawie negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia dotyczących ustalenia warunków zbycia 100% udziałów spółki Aqua Park Łódź Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łodzi należących do Miasta Łodzi oraz powołania Zespołu ds. negocjacji.

(dowód: akta kontroli str. 320)

- Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A.¹¹ - na mocy uchwały sprzedaż udziałów może nastąpić po cenie nie niższej niż wartość nominalna akcji. W dniu 12 lipca 2012 r. ww. uchwała została przekazana do Zarządu Spółki. Przez kolejne półtora roku Miasto nie podjęło działań w zakresie zbycia akcji Miasta w spółce. Jednocześnie NIK dostrzega problem zlej koniunktury panującej na rynku opisany przez Panią Prezydent (pkt 2 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 320, 629, 660-661)

- ŁFPK Sp. z o.o.¹² – na mocy uchwały sprzedaż udziałów mogła nastąpić po cenie nie niższej niż wartość nominalna udziałów. W dniu 24 października 2012 r. została podpisana z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Łodzi umowa na wykonanie analizy przedprywatyzacyjnej. W dniu 21 grudnia 2012 r. Prezydent Miasta Łodzi wydał zarządzenie Nr 3569/VI/12 w sprawie przeprowadzenia przetargu publicznego na ustalenie warunków zbycia udziałów ŁFPK Sp. z o.o. Dnia 27 grudnia 2012 r. w Gazecie Wyborczej oraz na stronie BIP Urzędu Miasta Łodzi ukazało się ogłoszenie

⁹ uchwała Rady Miejskiej nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r.

¹⁰ uchwała Rady Miejskiej nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r.

¹¹ uchwała Rady Miejskiej nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r.

¹² uchwała Rady Miejskiej nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r.

o przetargu publicznym. Dnia 28 stycznia 2013 r. odbyło się posiedzenie Komisji przetargowej, która stwierdziła, że nie wpłynęła żadna oferta nabycia udziałów. Dnia 6 marca 2013 r. została podjęta uchwała Nr LVIII/1226/13 Rady Miejskiej w Łodzi zmieniająca uchwałę nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r. - zmiana dotyczyła ceny za jaką mogą być sprzedane udziały ŁFPK Sp. z o.o. Cena ta nie mogłaby być niższa od ceny wynikającej z analizy przedprywatyzacyjnej. Dnia 23 kwietnia 2013 r. Prezydent Miasta Łodzi wydał zarządzenie w sprawie negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia dotyczących ustalenia warunków zbycia 100% udziałów spółki ŁFPK Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi należących do Miasta Łodzi oraz powołania Zespołu ds. negocjacji. W tym samym dniu w Gazecie Wyborczej oraz na stronie BIP UMŁ ukazało się ogłoszenie w sprawie tych negocjacji. Pisemne odpowiedzi na zaproszenie do negocjacji miały być składane do dnia 10 maja 2013 r. W dniu 13 maja 2013 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. negocjacji który stwierdził, iż do dnia 10 maja 2013 r. nie wpłynęła żadna pisemna odpowiedź na zaproszenie do negocjacji.

(dowód: akta kontroli str. 316-317)

- MPO - Łódź Sp. z o.o.¹³- W dniu 6 lipca 2012 r. opracowano i przekazano związkom zawodowym harmonogram działań prywatyzacyjnych. W dniu 12 września 2012 r. podpisano umowę na wykonanie analizy przedprywatyzacyjnej Spółki, a w dniu 6 listopada 2012 r. do Biura UMŁ przekazano Memorandum Informacyjne o Spółce MPO-Łódź Sp. z o.o. W dniu 8 listopada 2012 r. Prezydent Miasta Łodzi wydał zarządzenie w sprawie negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia dotyczącego ustalenia warunków zbycia 100% udziałów MPO-Łódź Sp. z o.o. należących do Miasta Łodzi oraz powołania Zespołu ds. negocjacji. W dniu 9 listopada 2012 r. w Gazecie Wyborczej oraz BIP UMŁ ukazało się publiczne zaproszenie Prezydenta Miasta Łodzi do negocjacji w sprawie nabycia udziałów spółki MPO-Łódź. W dniu 26 listopada 2012 r. odbyło się spotkanie ze związkami zawodowymi w celu omówienia opracowanej przez związki zawodowe propozycji „Pakietu gwarancji socjalnych dla pracowników MPO-Łódź Sp. z o.o.” W dniu 28 listopada 2012 r. odebrano analizę przedprywatyzacyjną. W dniach 6 i 13 grudnia 2012 r. odbyły się posiedzenia Zespołu ds. negocjacji, a 14 grudnia Prezydent Miasta Łodzi zaakceptował wniosek w sprawie dopuszczenia potencjalnych inwestorów do negocjacji. W dniu 9 stycznia 2013 r. Zespół ds. negocjacji spotkał się z potencjalnymi inwestorami, a w lutym 2013 r. nastąpiło badanie due-diligence Spółki przez potencjalnych inwestorów. W dniu 18 marca 2013 r. nastąpiło otwarcie ofert (jedna oferta), a w dniu 26 marca 2013 r. Zespołu ds. negocjacji wystąpił do Prezydenta Miasta Łodzi z wnioskiem w sprawie zakończenia procesu prywatyzacji bez rozstrzygnięcia. W dniu 5 kwietnia 2013 r. poinformowano firmy biorące udział w procesie prywatyzacji oraz związki zawodowe Spółki o zakończeniu procesu bez wyboru nabywcy udziałów Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 316-323, 2684-2715)

Przygotowanie i prowadzenie procesu prywatyzacji spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi należało do zadań Biura Urzędu. W tym zakresie Biuro wydawało opinię na temat zasadności i warunków zbycia udziałów danej, najczęściej w formie uzasadnienia do projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi w sprawie określenia zasad zbycia udziałów Spółki bądź jej rozwiązania. Opinie Biura wydawane były również w formie pism/opinii kierowanych do resortowego Wiceprezydenta Miasta Łodzi oraz w odpowiedzi na pisma kierowane ze spółki. Opinia właściwych komórek organizacyjnych Miasta Łodzi w zakresie zbycia udziałów spółki była pozyskiwana

¹³ Uchwała Rady Miejskiej nr XLV/846/12 z dnia 4 lipca 2012 r.

tylko w przypadku takich spółek, w stosunku, do których nadzór merytoryczny sprawowała jedna z komórek organizacyjnych UMŁ - spośród podmiotów, które podlegały procesowi prywatyzacji w okresie objętym kontrolą, w przypadku MPO-Łódź Sp. z o.o. BNW wnioskowało o opinię do Wydziału Gospodarki Komunalnej w zakresie zasadności prywatyzacji spółki.

(dowód: akta kontroli str. 190-202, 2684-2715)

Zgodnie z przepisami art. 12 ustawy o gk do zbycia akcji i udziałów w spółkach z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi stosuje się przepisy działu IV ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji¹⁴. Przed zaoferowaniem do zbycia udziałów lub akcji Prezydent Miasta Łodzi zgodnie z art. 32 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji zobligowany jest do sporządzenia analizy przedprywatyzacyjnej obejmującej obowiązkowe elementy określone w art. 32 ust. 1 pkt 1 i fakultatywne elementy określone w art. 32 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy. Zakres zlecanych analiz i kryteria odstąpienia od zlecenia obowiązkowych elementów określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa¹⁵. Analizy przedprywatyzacyjne BNW zlecało przed skierowaniem pod obrady Rady Miejskiej w Łodzi projektów uchwał określających zasady zbycia udziałów danej spółki – z wyjątkiem zbycia akcji ŁKS PSS S.A. Natomiast analizy przedprywatyzacyjne w sprawie zbycia udziałów MPO-Łódź Sp. z o.o., Aqua Park Łódź Sp. z o.o., ŁFPK Sp. z o.o. zlecone zostały po podjęciu przez Radę Miejską w Łodzi uchwały systemowej o wyrażeniu zgody na zbycie udziałów/akcji pięciu spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi. W okresie objętym kontrolą wykonane zostały zgodnie z art. 32 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji na zlecenie Biura, analizy przedprywatyzacyjne obejmujące sześć nw. Spółek:

- ŁFPK Sp. z o.o. - sporządzona analiza obejmowała: wycenę wartości spółki wykonaną metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, metodą skorygowanych wartości netto oraz wycenę wartości zbywanych udziałów, analizę ekonomiczno-finansową Spółki za lata 2009-2011 i za okres 1.01.-31.07.2012 r. wraz z perspektywą rozwoju Spółki na lata 2013-2018, analizę sytuacji prawnej majątku Spółki, memorandum informacyjne o spółce, zawierające podstawowe dane na temat historii, organów, usług, zatrudnienia, składników majątkowych, sytuacji finansowej oraz planów rozwoju spółki, które było udostępniane zainteresowanym podmiotom,
- Aqua Park Łódź Sp. z o.o.- analiza obejmowała: wycenę wartości spółki wykonaną metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, metodą skorygowanych wartości netto oraz metodą szacunkowej wartości likwidacyjnej, operat szacunkowy dotyczący określenia wartości nieruchomości stanowiącej własność Spółki, położonej w Łodzi przy ul. Unii Lubelskiej 4, analizę stanu i perspektyw rozwoju spółki, analizę sytuacji prawnej majątku spółki, memorandum informacyjne o spółce, zawierające podstawowe dane na temat historii, organów, usług, zatrudnienia, składników majątkowych, sytuacji finansowej oraz planów rozwoju spółki, które było udostępniane zainteresowanym podmiotom,
- ZDił Sp. z o.o. – analiza obejmowała: wycenę wartości spółki wykonaną metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, metodą skorygowanych wartości netto oraz metodą szacunkowej wartości likwidacyjnej (ostateczną wartość wyceny spółki rzeczoznawcy ustalili w przedziale między 15.919 tys. zł, a 12.235 tys. zł), operat szacunkowy dotyczący określenia wartości

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 216

¹⁵ Dz. U. Nr 114 poz. 663

nieruchomości stanowiących własność Spółki, położonych w Łodzi przy ul. Ekologicznej 26, ul. Mazowieckiej 4, przy ul. Wólczańskiej 224, analizę ekonomiczno-finansową Spółki, analizę sytuacji prawnej majątku spółki, memorandum informacyjne o spółce, zawierające podstawowe dane na temat historii, organów, usług, zatrudnienia, składników majątkowych, sytuacji finansowej oraz planów rozwoju spółki, które było udostępniane zainteresowanym podmiotom,

- MPO-Łódź Sp. z o.o. - analiza obejmowała: ustalenie sytuacji prawnej majątku Spółki, określenie propozycji niezbędnych zobowiązań podlegających negocjacji z potencjalnym inwestorem, związanych z ochroną interesów pracowników i innych osób związanych ze spółką oraz sposób zabezpieczenia tych zobowiązań, oszacowanie wartości przedsiębiorstwa spółki i wartości zbywanych udziałów dwoma metodami, oszacowanie wartości nieruchomości spółki oraz wartości środków trwałych spółki, jako jeden z elementów wyceny wartości przedsiębiorstwa spółki, analizę ekonomiczno-finansową za okres 3 lat obrotowych i perspektyw rozwoju Spółki biorąc pod uwagę różne warianty postępowania, w tym założenie wygrania przez spółkę przetargów na odbiór odpadów, ocenę realizacji obowiązków wynikających z wymogów ochrony środowiska, określenie wysokości zobowiązań związanych z ochroną środowiska, memorandum informacyjne o spółce.
- ŁKS Piłkarska Spółka Sportowa S.A. - analiza obejmowała: ustalenie sytuacji prawnej majątku Spółki, oszacowanie wartości Spółki, określenie ceny zbywanych akcji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 lutego 2009 r. w sprawie analizy spółki, przeprowadzanej przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa¹⁶, memorandum informacyjne o spółce. Wartość zbywanych udziałów oszacowana została dwoma metodami: skorygowanych aktywów netto (4.161 tys. zł) i zdyskontowanych przepływów pieniężnych (1.071,2 tys. zł). Rekomendowana cena zbycia jednej akcji 1.071 zł (wartość nominalna 1 akcji 1.000 zł).
- ŁPO Sp. z o.o. – analiza obejmowała: ustalenie sytuacji prawnej majątku Spółki, oszacowanie wartości Spółki, określenie ceny zbywanych akcji, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 lutego 2009 r. w sprawie analizy spółki, przeprowadzanej przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa, memorandum informacyjne o Spółce. Wycena wartości przedsiębiorstwa spółki oraz wartości zbywanych udziałów oszacowana została dwoma metodami: wartość zbywanych udziałów według metody skorygowanych aktywów netto – 5.541,8 tys. zł, wartość udziałów według rynkowej wartości likwidacyjnej – 3.668,7 tys. zł, wartość nominalna udziałów – 5.749,8 tys. zł.

W przypadku ŁARR S.A. i ŁRH „ZJAZDOWA” S.A., ZPP „LENORA” Sp. z o.o. oparciu o przepisy § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 roku nie została wykonana obowiązkowa w innych przypadkach analiza mająca na celu oszacowanie wartości przedsiębiorstwa Spółki, w tym ustalenia sytuacji prawnej majątku spółki. W związku przewidzianą prywatyzacją spółki Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A., Miasto nie zlecało opracowania analizy przedprywatyzacyjnej tej spółki¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715, 2922-2992)

¹⁶ Dz. U. nr 37 poz. 288 ze zm.

¹⁷ Zgodnie z §8 ust 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa od sporządzenia ww. analizy można odstąpić w przypadku sprzedaży akcji spółki, w której jednostka samorządu terytorialnego posiada nie więcej niż 25% kapitału zakładowego.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w ww. zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość: nieokreślenie całościowej polityki właścicielskiej w stosunku do Spółek, w których Miasto Łódź jest zaangażowane kapitałowo.

Ocena cząstkowa

NIK negatywnie ocenia nieopracowanie polityki właścicielskiej w stosunku do Spółek, w których Miasto posiada udziały, obejmującej w szczególności długoterminowe cele do osiągnięcia przez te podmioty, w tym społeczne i ekonomiczne oraz strategię w zakresie zaangażowania kapitałowego Miasta w spółki, w tym założenia dotyczące restrukturyzacji bądź prywatyzacji niektórych z nich. Opracowanie takiego dokumentu pozwoliłoby wytypować spółki, których działalność nie ma merytorycznego uzasadnienia oraz nie przyniosą w najbliższych latach wymiernych korzyści ekonomicznych, a w efekcie prowadzić rzetelne i konsekwentne działania w tym zakresie. Ocenę NIK w tym zakresie potwierdzają, skala i charakter nieprawidłowości opisanych w pkt 5 niniejszego wystąpienia w odniesieniu do niektórych spółek gminnych.

4. Wybór członków rad nadzorczych spółek z udziałem Miasta, współpraca z radami nadzorczymi spółek, wynagrodzenia członków rad nadzorczych

4.1. Wybór członków rad nadzorczych

Opis stanu
faktycznego

W UMŁ nie opracowano regulacji określających procedury i kryteria doboru członków – przedstawicieli Miasta Łodzi – do rad nadzorczych spółek z udziałem Miasta. W kontrolowanym okresie wyboru kandydatów na członków Rad Nadzorczych dokonywano wyłącznie w oparciu o przepisy ustawowe, tj. art. 18 ksh, art. 10a ust. 4 ustawy o gk, § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem, art. 4 i 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹⁸ i art. 4 ustawy o wynagradzaniu. Nie określono dodatkowych kryteriów wyboru kandydatów do rad nadzorczych. Nie były przeprowadzane konkursy w sprawie wyboru kandydatów do rad nadzorczych, nie utworzono w sposób formalny bazy kandydatów na członków rad nadzorczych. Biuro prowadziło zbiór danych pn. „Dane członków zarządów i rad nadzorczych spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi oraz kandydatów do rad nadzorczych” zawierający dane osobowe wskazanych przez Prezydenta Miasta Łodzi kandydatów do rad nadzorczych oraz dane osobowe osób, które kierują do Urzędu swoją ofertę przyjęcia funkcji w radzie nadzorczej.

(dowód: akta kontroli str. 1946 -1947)

Wiceprezydent Marek Cieślak wyjaśnił, że do rad nadzorczych kierowane są osoby posiadające doświadczenie oraz wiedzę, która może być wykorzystana z korzyścią dla danej spółki: „Prezydent Miasta Łodzi wydaje zarządzenie w sprawie rekomendowania przedstawicieli Miasta Łodzi do rad nadzorczych poszczególnych spółek.(...) Kandydat jest weryfikowany pod względem formalnym przez Biuro. Wyznaczony kandydat podpisuje odpowiednie oświadczenia i dostarcza dokumenty potwierdzające jego uprawnienia do zasiadania w radzie nadzorczej spółki. Dokumenty są przechowywane w Biurze, a po wyborze wskazanego kandydata przez Zgromadzenie Wspólników/Walne Zgromadzenie do składu Rady kopie oświadczeń złożonych przez kandydata przekazywane są do spółki.”

(dowód: akta kontroli str. 2390-2400)

¹⁸ Dz. U. z 1997 r. Nr 106, poz. 679 ze zm.

Osoby kierowane przez Prezydenta do RN zobowiązane były do dostarczenia dokumentów potwierdzających uprawnienia do zasiadania w radzie nadzorczej oraz do podpisania oświadczenia, że nie są członkami innej RN w żadnej ze spółek, o których mowa w art. 1 pkt 4-7 ustawy o wynagradzaniu, posiadają pełną zdolność do czynności prawnych, nie byli skazani za przestępstwa określone w art. 18 § 2 kodeksu spółek handlowych, nie toczą się przeciwko nim żadne postępowania karne w sprawach określonych wyżej wymienionymi przepisami prawa, nie podlegają ograniczeniom wynikającym z przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (lub są osobami pełniącymi funkcje publiczne i nie naruszają zakazów wynikających z przepisów art. 4 i 6 tej ustawy), oraz znane im są przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Osoby te zobowiązywały się do przekazywania do wiadomości Akcjonariusza/Wspólnika – Miasta Łodzi ważnych decyzji dotyczących Spółki podejmowanych przez Radę Nadzorczą.

(dowód: akta kontroli str. 1969-2138)

W jednym przypadku – Przewodniczącego RN ŁSI Sp. z o.o. - Prezydent desygnował kandydata - Jarosława Bauca – pomimo niepodpisania oświadczenia w części dotyczącej zobowiązania do przekazywania do wiadomości Wspólnika ważnych decyzji dotyczących Spółki podejmowanych przez Radę Nadzorczą.

(dowód: akta kontroli str. 1081-1082, 1964)

Przesłuchany w charakterze świadka Jarosław Bauc zeznał, że złożył oświadczenie z pominięciem punktu o treści „zobowiązuję się do przekazywania do wiadomości Wspólnika – Miasta Łodzi ważnych decyzji dotyczących Spółki podejmowanych przez Radę Nadzorczą”, ponieważ ten zapis jest nieprecyzyjny – nie wskazano co rozumiane jest pod tym pojęciem i w jakim trybie te informacje mają być przekazywane. RN podejmuje decyzje wyłącznie w formie uchwał, a wszystkie uchwały są znane Zgromadzeniu Wspólników. Prezydent Miasta Łodzi nie wymagała, aby podpisał to oświadczenie.

(dowód: akta kontroli str. 1913-1915)

Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska wyjaśniła: „*Pan dr Jarosław Bauc posiada wysokie kwalifikacje i doświadczenie z zakresu ekonomii i finansów oraz zarządzania dużymi podmiotami gospodarczymi. Kandydat ten spełnił wszystkie wymogi formalne, aby zostać powołanym do składu RN spółki z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi. Wzór oświadczenia, który podpisują kandydaci Miasta Łodzi do rad nadzorczych został przedłożony do podpisania. Pan Jarosław Bauc odmówił podpisania oświadczenia z uwagi na odmienny pogląd na interpretację obowiązku przekazywania informacji do Wspólnika. Biorąc jednak pod uwagę zapewnienie Pierwszego Wiceprezydenta Miasta, Pana Marka Cieślaka, odpowiedzialnego za nadzór nad spółkami, że doświadczenie i kwalifikacje Pana dr Jarosława Bauca pozwalają mieć pewność, że pomimo niepodpisania oświadczenia, będzie on sprawował swą funkcję dbając o dobro spółki i wspólnika, podjęłam decyzję o powołaniu Pana Jarosława Bauca do RN ŁSI Sp. z o.o.*”

(dowód: akta kontroli str. 2576-2586)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK, skoro Miasto przyjęło jako sposób weryfikacji członków rad nadzorczych podpisanie oświadczenia – odmowa podpisania choćby jednego z punktów winna skutkować niepowołaniem kandydata w skład RN. Co więcej – zdaniem NIK zobowiązanie do przekazywania do wiadomości Wspólnika – Miasta Łodzi ważnych decyzji dotyczących Spółki podejmowanych przez Radę Nadzorczą jest kluczowe dla późniejszej współpracy przedstawiciela Miasta Łodzi w spółce z BNW oraz Prezydentem Miasta. Należy przy tym zauważyć, iż w okresie pełnienia

funkcji przez Jarosława Bauca, do BNW nie wpłynęła – wbrew dyspozycji Wiceprezydenta – ani jedna informacja z posiedzenia RN ŁSI Sp. z o.o.

Wszystkie osoby powołane na członka RN spełniały ustawowe warunki do pełnienia funkcji członka RN. Spośród 141 przedstawicieli Miasta Łodzi pełniących funkcję członków rad nadzorczych 106 osób legitymowało się zdaniem egzaminem w trybie przewidzianym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji, w 35 przypadkach członkowie rad nadzorczych byli zwolnieni z ww. egzaminu zgodnie z § 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem (radcy prawni, adwokaci, pracownicy naukowci z tytułem profesorów lub doktorów itp.).

(dowód: akta kontroli str. 1113-1153)

Spośród 141 osób pełniących funkcje członków rad nadzorczych spółek miejskich w latach 2010–2013 (I połowa), wykształcenie wyższe prawnicze (lub administracyjne) posiadały 54 osoby, kierunki ekonomiczne (ekonomia, zarządzanie, marketing itp.) ukończyło 41 osób, wykształcenie wyższe techniczne posiadały 4 osoby. Pozostałe osoby ukończyły m.in. kierunki filologiczne, medyczne, pedagogiczne i inne. Osiem osób nie miało wyższego wykształcenia, z czego dwie osoby nadal zasiadają w radach nadzorczych (WTBS Sp. z o.o. i Tramwaje Podmiejskie Sp. z o.o. w likwidacji). Posiadane przez członków rad nadzorczych wykształcenie nie zawsze wiązało się z przedmiotem działalności spółki.

(dowód: akta kontroli, str. 1113-1153 1948)

Wyjaśniając, czym kieruje się Pani Prezydent – poza kryteriami ustawowymi – wyznaczając konkretne osoby do rad nadzorczych poszczególnych spółek Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska podała: „(...) poza kryteriami ustawowymi, które muszą spełniać wszyscy kandydaci do rad nadzorczych spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi, przy ich wyborze do składu organu nadzorczego kierowałam się następującymi kryteriami:

- posiadane przez te osoby kwalifikacje, wiedza i doświadczenie zawodowe związane np. z:

- długoletnią pracą w samorządzie (...),
- kierowaniem podmiotami gospodarczymi,
- posiadaną wiedzą z zakresu rachunkowości, zarządzania (...),
- nabytym doświadczeniem w pracy naukowej (...),
- obsługą podmiotów gospodarczych w przypadkach radców prawnych, czy adwokatów (...),

- doświadczenie życiowe, predyspozycje związane z umiejętnością wykonywania funkcji nadzorczych i kontrolnych (...)

- zaufanie do kandydata ze strony osób reprezentujących Wspólnika.

(dowód: akta kontroli str. 2576-2586)

W latach 2010-2013 (I połowa) 21 członków rad nadzorczych zasiadało kolejno w kilku spółkach miejskich – po odwołaniu z jednej spółki powoływani byli w skład RN kolejnej spółki miejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 1113-1153, 1154-1178)

Wyjaśniając, czym kieruje się Prezydent desygnując do rad nadzorczych spółek miejskich rotacyjnie te same osoby i czy w kontrolowanym okresie korzystano z ofert (przechowywanych przez Biuro UML) złożonych przez osoby chętne do pełnienia funkcji w spółkach miejskich, Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska podała:

„W badanym okresie, przy wskazywaniu kandydatów do rad nadzorczych spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi, nie korzystałam z ofert pisemnych złożonych do Urzędu Miasta Łodzi przez osoby zainteresowane pełnieniem funkcji w spółkach miejskich(...). Przenoszenie osób pełniących funkcje w radach nadzorczych do innych rad podyktowane jest potrzebą wykorzystania ich umiejętności

i doświadczenia w innych podmiotach i ma na celu pozyskanie świeżego, nowego spojrzenia na problemy pojawiające się w spółkach, zapobiega rutynowemu traktowaniu swoich obowiązków przez członków tych organów.”

(dowód: akta kontroli str. 2576-2586)

Urząd nie posiadał kryteriów oceny organów spółek. Ocena pracy członków rad nadzorczych odbywała się w sposób formalny raz do roku, w związku z udzielaniem absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków w roku poprzednim. Udzielanie absolutorium odbywało się na zwyczajnych zgromadzeniach wspólników i akcjonariuszy wraz z zatwierdzeniem sprawozdań finansowych spółki za rok poprzedni oraz zatwierdzeniem sprawozdań z działalności rad nadzorczych spółek za rok poprzedni. Nie dokonywano innej formalnej oceny pracy członków rad nadzorczych reprezentujących Miasto Łódź.

W kontrolowanym okresie w trzech spółkach wystąpiły przypadki negatywnej oceny pracy członków Rad Nadzorczych:

- w przypadku MPO-Łódź Sp. z o.o. dotyczyło to członków, przeciwko którym wszczęte zostały postępowania przez prokuraturę,
- w przypadku ZDil Sp. z o.o. i ZWiK Sp. z o.o. negatywna ocena dotyczyła pracy całej rady.

W każdym z tych przypadków konsekwencją negatywnej oceny pracy było odwołanie przedstawicieli Miasta Łodzi ze składu RN Spółki¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 1951-1958 3882-3888, 5510-5520)

Wiceprezydent Marek Cieślak wyjaśnił: *„W ciągu roku obrotowego na bieżąco jest dokonywana ocena członków RN – przedstawicieli miasta Łodzi w oparciu o bieżącą ocenę podejmowanych przez nich działań. Przedstawiciele Miasta Łodzi zostali zobligowani do składania pisemnych informacji z posiedzeń rad nadzorczych i tematów na nich poruszanych.”*

(dowód: akta kontroli str. 2390-2400)

Wyjaśniając przyczyny odwołania w dniu 8 sierpnia 2012 r. wszystkich członków RN ZWiK Sp. z o.o. w sytuacji, gdy w dniu 27 czerwca 2012 r. ZZW pozytywnie oceniło działalność Rady w dotychczasowym składzie udzielając absolutorium z wykonania obowiązków wszystkim jej członkom Prezydent Miasta Hanna Zdanowska podała: *„Udzielone absolutorium dla członków Rady na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników ZWiK Sp. z o.o. w dniu 27 czerwca 2012 roku dotyczyło oceny pracy Rady w 2011 roku, która nie budziła zastrzeżeń. Okoliczności, jakie miały miejsce w czerwcu 2012 roku, dotyczące złożonego przeze mnie do ABW zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Pana Włodzimierza Tomaszewskiego, pełniącego w momencie składania doniesienia funkcję Prezesa Zarządu ZWiK Sp. z o.o., stanowiły podstawę skierowanego w dniu 26 lipca 2012 r. do Przewodniczącego RN Spółki pisma o dokonanie zmian na stanowisku w Zarządzie Spółki. Wystąpienie do ABW obejmowało zarzuty przeciwko Panu Włodzimierzowi Tomaszewskiemu za działania podejmowane w trakcie pełnienia funkcji Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi w ramach sprawowanego nadzoru nad spółkami. Ujawnione okoliczności stanowiły podstawę do utraty zaufania jako do Prezesa Spółki. Z uwagi na fakt, iż RN nie podjęła właściwych działań, uznałam za zasadne konieczność ułożenia zgodnych relacji pomiędzy Wspólnikiem, a organem nadzoru poprzez zmianę składu osobowego RN Spółki”.*

(dowód: akta kontroli str. 2576-2586)

¹⁹ Uchwała ZZW MPO-Łódź Sp. z o.o. ; Uchwały NZW ZWiK Sp. z o.o. z dnia 8 sierpnia 2012 r. nr 28-31/2012 w sprawie odwołania członków RN spółki; Uchwały ZZW ZDil Sp. z o.o. w upadłości z dnia 28 czerwca 2013 r.

4.2. Współpraca z radami nadzorczymi

Urząd nie posiadał formalnych uregulowań dotyczących współpracy Właściciela z radami nadzorczymi i zarządami spółek. Współpraca wykonywana była na bieżąco (bezpośrednio w trakcie spotkań, pisemnie, telefonicznie i za pomocą poczty elektronicznej). Jak wyjaśnił Dyrektor Biura Krzysztof Grzywaczewski, w zależności od osób zasiadających w tych organach, z niektórymi kontakt był utrudniony.

W oparciu o składane przez kandydatów na członków rad nadzorczych oświadczenie (opis w pkt 4.1.) zobowiązujące do przekazywania do wiadomości Wspólnika ważnych decyzji dotyczących Spółki podejmowanych przez Radę Nadzorczą nie wpływały pisemne informacje, poza rocznymi sprawozdaniami z działalności rad i odpowiedziami na pisma kierowane do Rad Nadzorczych. Kierownik Oddziału Nadzoru i Polityki Właścicielskiej oświadczyła, że kontakt z członkami rady odbywał się w sposób nieformalny, podczas bezpośrednich rozmów z Prezydentem. Bezpośredni kontakt pracownicy Biura mieli z członkami rad nadzorczych będącymi jednocześnie pracownikami UMŁ lub Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Pisemne informacje w sprawach omawianych na posiedzeniach rad i podejmowanych decyzjach w trakcie roku zaczęły wpływać dopiero po wystosowaniu przez Pierwszego Wiceprezydenta Miasta pisma do przedstawicieli Wspólnika w radach, zobowiązującego ich do składania tego rodzaju sprawozdań (opisane w pkt 5 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 1950, 2526-2530)

Biuro było w posiadaniu jedynie części uchwał rad nadzorczych i części protokołów z posiedzeń rad nadzorczych spółek miejskich. W aktach założycielskich nie przyznano Właścicielowi prawa do bieżącego otrzymywania kopii wszystkich uchwał i protokołów z posiedzeń RN, jak również nie zobowiązano rad nadzorczych do składania zgromadzeniu wspólników/akcjonariuszy corocznego pisemnego sprawozdania z wykonywania swoich czynności.

Wiceprezydent Marek Cieślak wyjaśnił, że kwestia formalnego unormowania w umowach spółek obowiązku przekazywania do wiadomości wspólnika kopii wszystkich uchwał i protokołów z posiedzeń rad nadzorczych nie była rozważana, gdyż brak jest podstawy prawnej oraz merytorycznego uzasadnienia takiej regulacji. *„(...)Taki zapis mógłby zostać zawarty w regulaminach rad nadzorczych, które są zatwierdzane przez ZW. Należy mieć jednak świadomość, że protokoły nie zawsze zawierają informacje o przebiegu dyskusji na posiedzeniu rady, często są suchym zapisem wskazującym jedynie na fakt zajęcia przez radę stanowiska w danej sprawie. (...). Nie było dotychczas konieczności wprowadzenia w aktach założycielskich zapisów o obowiązku składania przez RN rocznego pisemnego sprawozdania z wykonywania przez nie obowiązków, gdyż sprawozdania mimo braku takiego zapisów co roku przedkładane są na ZZW.”*

(dowód: akta kontroli str. 2566-2573)

ŁFPK Sp. z o.o. nie składał w okresie objętym kontrolą sprawozdań z działalności RN. W zakresie przyczyn ich braku Dyrektor Biura wyjaśnił, że nie ma obowiązku składania sprawozdania z działalności RN: *„W wypadku spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi praktykowane jest składanie takich sprawozdań i większość rad nadzorczych składa takie sprawozdania (...) ze względu na rozmiary prowadzonej przez Spółkę działalności nie było wymogu składania takich sprawozdań.”*

(dowód: akta kontroli str. 2575, 2591-2593)

W okresie objętym kontrolą Rady Nadzorcze nw. Spółek informowały Wspólnika o stwierdzonych nieprawidłowościach:

- Port Lotniczy Łódź – nieprawidłowości w działaniu byłego Prezesa Zarządu Spółki Leszka Krawczyka oraz byłego Wiceprezesa Zarządu Rafała Możdżenia, w formie opinii Rady do nieudzielania im absolutorium za 2011 r. przez ZW,

- Międzynarodowe Targi Łódzkie Spółka Targowa – trudności z płynnością finansową Spółki,
- Miejska Arena Kultury i Sportu - trudności z płynnością finansową spółki i ujemne kapitały własne,
- Zakład Drogownictwa i Inżynierii– trudna sytuacja Spółki, konieczności dokonania zmian w składzie Zarządu w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 2687-2721)

4.3. Wynagrodzenia członków rad nadzorczych i uzależnienie wynagrodzenia członków rad nadzorczych od obecności na posiedzeniach rady

Opis stanu faktycznego

NIK nie stwierdziła naruszenia ustawowych ograniczeń w wynagradzaniu członków rad nadzorczych spółek należących w całości bądź w części do samorządu Miasta Łodzi. Osoby reprezentujące Miasto Łódź w radach nadzorczych spółek ze stuprocentowym lub większościowym udziałem Miasta były powoływane z zachowaniem wymogów art. 4 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu. Wysokość ustalonych wynagrodzeń miesięcznych poszczególnych członków Rad Nadzorczych reprezentujących Miasto w spółkach nie przekraczała maksymalnej granicy określonej przepisem art. 8 pkt 8 ustawy o wynagradzaniu.

(dowód: akta kontroli str. 1113-1153, 1950, 1197-1200)

Zgodnie z zapisami aktów założycielskich spółek miejskich wysokość wynagrodzenia wypłacanego członkom rad nadzorczych nie została uzależniona od zaangażowania w pracę rady, polegającego na uczestnictwie w posiedzeniach tego organu. W konsekwencji członkom rad nadzorczych tych spółek wypłacono wynagrodzenia bez potrąceń, pomimo tego, że w badanym okresie stwierdzono przypadki absencji (w tym usprawiedliwione) na posiedzeniach rad nadzorczych.

(dowód: akta kontroli str. 1179-1196)

Usprawiedliwianie nieobecności na posiedzeniach RN i zasady wynagradzania RN w Spółkach z większościowym udziałem Miasta uregulowane zostało w różny sposób:

- ZWIK Sp. z o.o. - w uchwale NZW nr 2/2001 z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie ustalania zasad wynagradzania członków RN wprowadzony został zapis mówiący, że jeśli członek RN nie był obecny w danym miesiącu na żadnym posiedzeniu z powodów nieusprawiedliwionych, to nie przysługuje mu wynagrodzenie za ten miesiąc. O usprawiedliwieniu nieobecności decyduje RN w drodze uchwały podejmowanej na następnym posiedzeniu.

- Łódzkie Centrum Filmowe Sp. z o.o. - w uchwale NZW nr 2/2013 z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie zasad wynagradzania członków RN Spółki wprowadzono zapis mówiący, że członkowi RN przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w ust 1 bez względu na częstotliwość formalnie zwołanych posiedzeń. Wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek RN nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. W drodze uchwały podejmowanej na następnym posiedzeniu RN decydowano o usprawiedliwieniu nieobecności członka RN na jej posiedzeniu.

- WTBS Sp. z o.o. - w uchwale NZW nr 13/2006 z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia zasad wynagradzania członków RN Spółki w § 1 ust. 2 znajduje się zapis wskazujący, że wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek RN nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. W drodze uchwały podejmowanej na następnym posiedzeniu RN decydowano o usprawiedliwieniu nieobecności członka RN na jej posiedzeniu.

- MAKIS Sp. z o.o.- w uchwale NZW nr 2/2010 z dnia 18 stycznia 2010 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagradzania członków RN Spółki w § 1 ust 2 znajduje się zapis, z którego wynika, że wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek RN nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. W drodze uchwały podejmowanej na następnym posiedzeniu RN zdecydowano o usprawiedliwieniu nieobecności członka RN na jej posiedzeniu.

- Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta Sp. z o.o. - w regulaminie RN zatwierdzonym przez NZW uchwałą nr 13/2007 z dnia 24 kwietnia 2007 r. w § 10 ust. 2 zapisano, że członek RN, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu obowiązany jest usprawiedliwić swoją nieobecność.

- ŁFPK Sp. z o.o. - uchwała ZZW nr 7/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie ustalenia wynagradzania członków RN Spółki wskazuje w § 1, że wypłata wynagrodzenia przysługuje wyłącznie członkom RN biorącym udział w posiedzeniu RN – wynagrodzenie płatne jest za każde posiedzenie.

W dwóch spółkach z większościovym udziałem Miasta Łodzi członkowie RN sprawowali swoje funkcje bez wynagrodzenia: Aqua Park Łódź Sp. z o.o., ŁRPNT Sp. z o.o. W ZDI Sp. z o.o. w upadłości od czerwca br. nie funkcjonuje RN Spółki.

W pozostałych spółkach kwestia obowiązku usprawiedliwiania nieobecności na posiedzeniu rady, czy uzależnienie wypłaty wynagrodzenia od obecności na posiedzeniach nie została uregulowana w uchwałach ZW określających zasady wynagradzania członków tego organu oraz w regulaminach funkcjonowania organu nadzoru.

(dowód: akta kontroli str. 1916-1945)

Wiceprezydent Miasta Łodzi wyjaśnił, że kwestia wprowadzenia w umowach spółek zapisów określających warunki wypłaty wynagrodzenia dla członków rad nadzorczych, w tym uzależniającego jego wypłatę od obecności na posiedzeniach rady nie była rozważana kompleksowo w odniesieniu do spółek komunalnych: „(...) *Umowa spółki powinna określać cel, ogólne zasady funkcjonowania i organizacji spółki. Sprawy dotyczące bieżącego funkcjonowania organów Spółki winny być doprecyzowane w Regulaminach poszczególnych jej organów, a w przypadku zasad wynagradzania, w uchwałach organów spółki określających te zasady, których zmiany w przeciwieństwie do zmiany umowy spółki, nie wymagają rejestracji w KRS-ie i ponoszenia przez spółkę dodatkowych kosztów z tym związanych.*” Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi wyjaśnił, że pełnienie funkcji nadzoru przez poszczególnych członków rad nadzorczych nie ogranicza się do ich obecności na posiedzeniach rady. Członkowie rady sprawują bieżący nadzór nad funkcjonowaniem spółki. Zgodnie z wytycznymi do sporządzania rocznych sprawozdań finansowych skierowanymi do spółek, sprawozdania z działalności rad nadzorczych winny zawierać informację o obecności członków Rady na posiedzeniach.

(dowód: akta kontroli str. 2556-2565)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie dotyczącym rad nadzorczych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak zasad i kryteriów doboru członków RN - uznaniowy charakter wyboru polegający na indywidualnym wskazywaniu kandydatów przez Prezydenta Miasta. Brak jakiegokolwiek trybu, zapewniającego transparentność postępowania, nie gwarantuje – zdaniem NIK – wyboru najlepszych kandydatów na to stanowisko. Określenie czytelnych zasad i kryteriów wyboru członków rad nadzorczych (np. na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta) sprzyjałoby profesjonalnemu, rzetelnemu i obiektywnemu wykonywaniu zadań przez osoby wybrane do pełnienia tych funkcji. Stanem niepożądanym jest także - zdaniem NIK - brak zasad współpracy z radami nadzorczymi spółek, co powoduje

niemożność pozyskania wymaganych informacji i dokumentów oraz wyegzekwowania pożądaných przez Miasto działań. Wobec braku czytelnych zasad w tym zakresie Miasto nie dysponuje – poza możliwością odwołania RN lub poszczególnych jej członków – instrumentem o charakterze władczym.

2. Brak zasad dotyczących sposobu oraz kryteriów oceny pracy członków rad nadzorczych. Ocena miała charakter formalny i wyrażała się w jedynie w formie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium, co zdaniem NIK nie było wystarczające do rzetelnej ich oceny. Zastrzeżenia NIK budzi ponadto fakt, braku jednolitości w ocenie pracy rad nadzorczych – w przypadku ZWIK Sp. z o.o. odwołano całą radę „z uwagi na fakt, iż RN nie podjęła właściwych działań”, zaś w przypadku spółek nierealizujących zaleceń Prezydenta w zakresie umów zawieranych z członkami Zarządów Spółek, czy też braku – wbrew dyspozycji Prezydenta – informacji o sprawach spółki, członkowie rad nadzorczych nadal pełnią swe funkcje.
3. Brak zasad współpracy z RN spółek. NIK nie podziela stanowiska Wiceprezydenta wyrażonego w złożonym wyjaśnieniu w zakresie formalnego unormowania obowiązku przekazywania do wiadomości wspólnika kopii wszystkich uchwał i protokołów z posiedzeń rad nadzorczych. Nałożenie takich obowiązków w umowach spółek lub regulaminach rad nadzorczych dałoby BNW możliwość realnej i bieżącej kontroli działalności spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, a także elastycznego reagowania na ewentualne nieprawidłowości. NIK podkreśla przy tym, że pisma Wiceprezydenta kierowane do spółek nie przynoszą oczekiwanego rezultatu (opis w punkcie 5).
4. Stosowanie niejednorodnych zasad wynagradzania członków RN. Jedynie w przypadku 6 spośród 15 spółek z większościowym udziałem Miasta wysokość wynagrodzenia wypłacanego członkom rad nadzorczych została uzależniona od uczestnictwa w posiedzeniach tego organu, bądź wymagała usprawiedliwienia nieobecności.

Ocena częściowa

NIK ocenia negatywnie nadzór właścicielski w przedstawionym wyższym zakresie. NIK zwraca uwagę, że zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego wiąże się z ryzykiem ograniczenia wpływu samorządu Miasta Łodzi na majątek wniesiony do tych spółek oraz, że sprzyjać to może wystąpieniu nieprawidłowości związanych z wadliwym zarządzaniem takimi podmiotami. W sytuacji, gdy Miasto Łódź nie określiło zasad całościowej polityki właścicielskiej w stosunku do posiadanych spółek, uwzględniającej realizację celów, do jakich powołano spółki oraz zawierającej parametry ekonomiczne do osiągnięcia przez nadzorowane spółki, bezpośredni nadzór sprawowany przez rady nadzorcze spółek jest szczególnie istotny. W ocenie NIK, rzetelnie sprawowany w tym zakresie nadzór powinien uwzględniać stosowanie rozszerzonych w stosunku do obowiązujących przepisów prawa, standardów i procedur, w tym mechanizmów monitorowania i oceny działalności ekonomiczno-finansowej spółek oraz transparentnych zasad wyboru członków rad nadzorczych.

5. Realizacja nadzoru

5.1. Realizacja zadań wynikających z aktów założycielskich

Opis stanu faktycznego

W aktach założycielskich/statutach spółek zawarto zapisy umożliwiające nadzór Właściciela nad ich działalnością, w tym m.in.: zastrzeżenie do wyłącznej kompetencji Zgromadzeń Wspólników: rozpatrywania i zatwierdzania sprawozdania Zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, w tym bilansu oraz rachunku zysków i strat, podejmowania uchwały o przeznaczeniu zysku lub sposobie pokrycia strat, udzielania członkom organów spółki absolutorium

z wykonania przez nich obowiązków, powoływania i odwoływania członków Rad Nadzorczych, określanie zasad ich wynagradzania, decydowanie o przystąpieniu do innej spółki, organizacji gospodarczej, stowarzyszenia oraz o wystąpieniu z nich, zatwierdzania Regulaminów Rad Nadzorczych, podwyższania lub obniżania kapitału zakładowego, zbycia, nabycia i obciążenia nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, zbycia bądź zastawienia udziałów, zaciągania przez Spółkę zobowiązań lub rozporządzania prawem powyżej określonej wartości.

Do kompetencji Rad Nadzorczych, poza sprawowaniem stałej kontroli nad działalnością spółek, zastrzeżono m.in. powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, coroczną ocenę sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz składanie Zgromadzeniom Wspólników pisemnych sprawozdań z wyników tych ocen, rozpatrywanie i opiniowanie wniosków Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty, opiniowanie wniosków Zarządu Spółki o udzielenie Zarządowi absolutorium przez ZW, wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie środków trwałych, zaciąganie przez Spółkę zobowiązań, udzielanie poręczeń, rozporządzanie prawem powyżej określonej wartości. Zasady dotyczące organizacji rad nadzorczych i szczegółowy tryb wykonywania przez nie czynności w spółkach komunalnych zostały określone w regulaminach pracy rad nadzorczych poszczególnych spółek.

(dowód: akta kontroli str. 1201-1218)

Szczegółowej analizie poddano Zgromadzenia Wspólników 3 spółek- ŁSI Sp. z o.o., ZWIK Sp. z o.o. i ZDił Sp. z o.o. Zgromadzenia zwoływane były w sprawach określonych ksh i umowami spółek, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wszystkie ZZW badanych spółek, które miały miejsce w kontrolowanym okresie, odbyły się z zachowaniem terminu określonego w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁰. Na zwyczajnych zgromadzeniach wspólników podejmowano uchwały przede wszystkim w sprawach: zatwierdzenia sprawozdania finansowego za poprzedni rok, zatwierdzenia sprawozdania z działalności spółki zawierającego sprawozdanie Zarządu jako organu spółki, zatwierdzenia sprawozdania rad nadzorczych z oceny sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności RN jako organu Spółki, podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy, udzielenia absolutorium członkom zarządu i RN spółki. NZW zwoływano m.in. w sprawach: ustalenia zasad wynagrodzenia członków zarządu i RN, zmiany aktu założycielskiego spółek, podwyższenia kapitału zakładowego, wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez spółki zobowiązania powyżej określonej w akcie założycielskim kwoty, zmian w składzie RN, w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie darowizny (ZWIK Sp. z o.o.), zatwierdzenia zmian w Regulaminie RN i Zarządu.

W przypadku zwyczajnych i nadzwyczajnych zgromadzeń wspólników/walnych zgromadzeń akcjonariuszy, BNW (a wcześniej WGM UMŁ) każdorazowo wydawało opinię w poszczególnych sprawach będących przedmiotem obrad zgromadzenia (w tym również prawidłowości zwołania ZZW i jego zdolności do podejmowania uchwał, porządku obrad), rekomendowało bądź nie podjęcie konkretnych uchwał. W przypadkach, w których przedmiot działalności spółki pokrywał się z zakresem zadań realizowanych przez inne komórki organizacyjne Urzędu (ŁSI Sp. z o.o., ZWIK Sp. z o.o.), Biuro występowało dodatkowo o przedstawienie stanowiska w danej sprawie przez tę komórkę, m.in. przez Wydział Gospodarki Komunalnej zajmujący się gospodarką wodno-ściekową. Kwestie finansowe, dotyczące powiązań sfery finansów spółki z budżetem Miasta były również analizowane i opiniowane przez Wydział Budżetu, a kwestie dotyczące wnoszonych przez Miasto do Spółki wkładów niepieniężnych (ŁSI Sp. z o.o.) przez Wydział Księgowości UMŁ.

²⁰ tj. w dniu 24 czerwca 2010 r., 2 czerwca 2011 r., 27 czerwca 2012 r. oraz 27 czerwca 2013 r.

W przypadku wątpliwości, Biuro prowadziło korespondencję z organami spółek, m.in. zbierając dodatkowe informacje i wyjaśnienia od zarządów. Prezydent akceptował te opinie a następnie komplet dokumentów był przekazywany osobie reprezentującej Miasto Łódź na Zgromadzeniu Wspólników. Biuro przeprowadzało również szczegółowe analizy przedkładanych przez Zarząd Spółki sprawozdań finansowych i planów rzeczowo – finansowych, zwracając uwagę na wybrane aspekty ekonomiczno–finansowe działalności Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 3411-3419, 5070-5138, 5844-5863)

W badanym okresie we wszystkich Spółkach objętych szczegółowym badaniem ZZW zatwierdziły sprawozdania, tj.: sprawozdania finansowe za poprzedni rok, sprawozdania z działalności spółki, sprawozdania rad nadzorczych z oceny sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności RN jako organu Spółki. W jednym przypadku ZZW nie udzieliło absolutorium członkom zarządu i członkom RN za 2012 rok - dotyczyło to ZDI Sp. z o.o. w upadłości.

(dowód: akta kontroli str. 3411-3419, 5070-5138, 5844-5863)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji obowiązków właścicielskich wynikających z aktów założycielskich/statutów spółek nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.2. Realizacja zadań wynikających z pism kierowanych przez organy nadzoru do poszczególnych Spółek

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, w ramach sprawowanego nadzoru właścicielskiego, do spółek z udziałem Miasta Łodzi skierowano 10 pism zawierających wytyczne lub obowiązki do realizacji przez wszystkie Spółki:

1. Pismo BNW w sprawie przekazania informacji finansowych niezbędnych do corocznego ratingu Miasta Łodzi za rok 2010, 2011, 2012 – kierowane do spółek z o.o. i akcyjnych (bez spółek w likwidacji i upadłości). Wszystkie żądane informacje przekazywane były terminowo bądź z nieznacznym opóźnieniem (maks. 3 dni).

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 845-850)

2. Pismo Wiceprezydenta Miasta Łodzi Łukasza Magina GM.I.0130/1/2010 z 8 kwietnia 2010 r. w sprawie wytycznych dla przewodniczących Rad Nadzorczych dotyczące zawierania umów z członkami Zarządu – kierowane do spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Funkcjonujące dotychczas umowy z członkami Zarządu w spółkach z udziałem Miasta Łodzi obarczone były różnego rodzaju obostrzeniami w przypadku ich wcześniejszego rozwiązania, w związku z czym zmiany w składzie Zarządu niejednokrotnie pociągały za sobą konieczność wypłaty odpraw, które obciążały koszty funkcjonowania Spółki. W związku z tym Wiceprezydent zawnioskował, aby umowy o pracę z członkami Zarządu Spółki były zawierane na okres pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki i nie zawierały zapisów dotyczących wypłaty odpraw i odszkodowań w przypadku zaprzestania pełnienia funkcji w organie Spółki. Wiceprezydent wniósł także o odstąpienie od zawierania z członkami Zarządu umów o zakazie konkurencji, z których wynikały dodatkowe finansowe obciążenia dla spółki. Odpowiedzi pisemne wpłynęły od:

- przewodniczącego RN Aqua Park Łódź Sp. z o.o. (maj 2010 r.) – z informacją o podpisanej z Prezesem umowie, jej treści i możliwościach jej rozwiązania i braku umowy o zakazie konkurencji,

- przewodniczącego RN ŁSI Sp. z o.o. (kwiecień 2010) – z informacją o braku w umowach o pracę z członkami Zarządu zapisów dotyczących zakazu konkurencji, odpraw czy odszkodowań za wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy. Rada się zobowiązała, że przy zawieraniu kolejnych umów o pracę podejmie starania aby

umowy o pracę z członkami Zarządu zawierane były „na okres pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki”,

- ZDil Sp. z o. o. - z kopiami umów o pracę zawarte z członkami Zarządu – obie umowy zostały podpisane przed 2010 rokiem.

W przypadku ŁFPK Sp. z o.o. informacja o rodzaju zawartej umowy z Prezesem (kontrakt menadżerski) była przekazana ustnie przez przewodniczącą RN (Dyrektor WGM UML).

(dowód: akta kontroli str. 851-866, 798-809)

3. Pismo Wiceprezydenta Miasta Łodzi Łukasza Magina GM.I.0130/4/10 z 14 lipca 2010 r. do Rad Nadzorczych z prośbą o dokonanie przez nie kontroli korzystania przez członków Zarządu z kart kredytowych – kierowane do spółek z większościovym udziałem Miasta Łodzi, z terminem uzyskania informacji do 31 lipca 2010 r. W przypadku 9 spółek odpowiedzi wpłynęły terminowo, a w 5 przypadkach (ŁSI Sp. z o.o., Port Lotniczy Łódź Sp. z o.o., Aqua Park Łódź Sp. z o.o. MAKiS Sp. z o.o. i MPO Sp. z o.o.) odpowiedzi wpłynęły od 2 do 23 sierpnia, po monitach telefonicznych.

(dowód: akta kontroli str. 877-890, 798-809)

4. Pismo Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi Marka Cieślaka GM-I.0232.1.2011 z 10 lutego 2011 r. do przedstawicieli Miasta Łodzi w Radach Nadzorczych spółek z udziałem Miasta z wnioskiem o systematyczne informowanie Wspólnika o sprawach procedowanych przez Radę Nadzorczą i innych istotnych z punktu widzenia interesu Spółki i Miasta Łodzi. Informacja miała być opracowana w sposób jasny i czytelny, w terminie nieprzekraczającym 1 tygodnia od dnia odbycia posiedzenia RN, przy czym o najważniejszych decyzjach należało informować niezwłocznie. Pismo było przez spółki realizowane w różny sposób:

- Aqua Park Łódź Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 11 informacji z posiedzenia RN,

- ZDil Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 10 informacji z posiedzenia RN, 8 protokołów z posiedzenia RN i jedną uchwałę RN,

- Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 3 raporty RN dla ZW (za I i II kwartał 2012 r., za IV kw. 2012 r. i za I kw. 2013 r.),

- Camerimage Łódź Center Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła jeden protokół z posiedzenia RN z dnia 28 września 2012 r.,

- ŁARR S. A. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 6 materiałów na posiedzenia RN, jedną informację z posiedzenia RN, propozycję protokołu z posiedzenia RN w dniu 17 września 2012 r. i jedną kwartalną informację o spółce za III kwartał 2012 r. wraz ze sprawozdaniem F-01,

- Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 9 informacji z posiedzeń RN i 8 protokołów z posiedzeń RN,

- Międzygminna Komunikacja Tramwajowa Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 9 informacji z posiedzeń RN,

- GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 3 informacje z posiedzeń RN i 5 protokołów z posiedzenia RN,

- ŁRPNT Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 2 informacje i 16 protokołów z posiedzeń RN,

- MAKiS Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 16 informacji z posiedzeń RN,

- ŁSI Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 3 informacje z posiedzenia RN (z czego ostatnie 21 kwietnia 2011 r.),

- ŁFPK Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła jedną informację z posiedzenia RN,

- WTBS Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 4 informacje z posiedzeń RN,
- MPO- Łódź Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 5 sprawozdań z pracy RN,
- MPK - Łódź Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 27 informacji z posiedzenia RN,
- CKW MTŁ Sp. z o.o. (od 23.01.2012 r.) – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 14 protokołów z posiedzenia RN,
- MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 5 protokołów z posiedzeń RN,
- Łódzkie Centrum Filmowe Sp. z o.o. – do dnia 30 czerwca 2013 r. złożyła 4 protokoły z posiedzeń RN.

Terminy składania informacji przez spółki były bardzo różne – od wskazanego w dyspozycji Prezydenta jednego tygodnia od dnia odbycia posiedzenia, do wielu miesięcy po odbyciu się posiedzenia rady. Cztery spółki: Łódzkie Przedsiębiorstwo Ogrodnicze Sp. z o.o., Tramwaje Podmiejskie Sp. z o.o., MTŁ Sp. z o.o. (do 23.01.2012 r.), ZWIK Sp. z o.o. nie złożyły ani jednego sprawozdania lub informacji z posiedzenia RN.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 810-816, 903-922)

Wiceprezydent Marek Cieślak wyjaśnił, że systematyczne pisemne informowanie właściciela – Miasta Łodzi przez przedstawicieli Miasta w radach nadzorczych spółek o sprawach ważnych dla spółki i dla Miasta Łodzi procedowanych na posiedzeniach rad było nowym rozwiązaniem w ramach prowadzonego nadzoru nad spółkami, a okres od skierowania pisma w ww. temacie należy traktować jako okres dostosowania się do nowych wymagań stawianych członkom rad nadzorczych, jak również pracownikom Biura: „(...) Do zadań pracowników Biura należy kontrolowanie terminowości składania przez poszczególnych członków rad nadzorczych wymaganych przeze mnie sprawozdań. Dotychczas nie otrzymywałem sygnałów, że sprawozdania rad wpływały po terminie. W niektórych opiniach na ZZW Biuro wskazywało jedynie czy takie sprawozdania w ciągu roku wpływały, czy nie. Jeśli członkowie rady nie realizowali mojego zalecenia, na zwyczajnym zgromadzeniu obecni członkowie Rady byli pouczeni przez Pełnomocnika Miasta Łodzi o obowiązku składania takich informacji w ciągu roku. W przypadku spółek, z których pisemne informacje z posiedzeń rad nadzorczych w ogóle nie wpływały, informacje o poruszanych sprawach pozyskiwałem poprzez bezpośredni kontakt z przedstawicielami Miasta Łodzi, szczególnie jeśli byli nimi pracownicy Urzędu Miasta Łodzi. W innych przypadkach informację o procedowanych na posiedzeniach sprawach uzyskiwałem z rocznego sprawozdania z działalności Rady. W przypadku ŁSI Sp. z o.o. w dniu 25 października 2013 roku przypomniałem pisemnie o obowiązku składania pisemnych informacji z posiedzeń rady. Z uwagi na powyższe zobligowałem pracowników Biura do należytego egzekwowania od przedstawicieli Miasta Łodzi w Radach Nadzorczych Spółek terminowego realizowania moich zaleceń.

Kwestie obowiązku składania sprawozdań z posiedzeń rad nadzorczych będą uregulowane w opracowywanych zasadach nadzoru właścicielskiego nad spółkami. Nie była rozważana natomiast kwestia wprowadzenia tego rodzaju obowiązku do treści umów, czy statutów spółek. Można ewentualnie przeanalizować zasadność wprowadzenia w regulaminach rad nadzorczych jednoosobowych spółek Miasta Łodzi zapisu zobowiązującego radę nadzorczą, jako organu spółki, do składania właścicielowi bieżących informacji o procedowanych na posiedzeniach sprawach”.

(dowód: akta kontroli str. 2674-2679)

Dyrektor BNW wyjaśnił, że głównymi przyczynami nieegzekwowania terminowego przekazywania informacji z posiedzeń rad nadzorczych jest niedopatrzenie

pracowników Biura (np. w przypadku ZWiK Sp. z o.o.), trudna współpraca z niektórymi przedstawicielami Miasta w radach nadzorczych, brak reakcji na kierowane ustne prośby (np. ŁSI Sp. z o.o.), pozyskiwanie informacji poprzez bezpośredni kontakt z przedstawicielami Miasta w radach nadzorczych spółek, szczególnie w przypadku zasiadania w radzie pracowników Miasta Łodzi (np. ZWiK Sp. z o.o., ŁFPK Sp. z o.o.).

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715)

5. Pismo Wiceprezydenta Miasta Łodzi Marka Cieślaka GM-I.0232.26.2011 z dnia 31 maja 2011 r. o uwzględnienie stanowiska Miasta Łodzi w zakresie treści zawieranych przez Radę Nadzorczą Spółki umów pomiędzy Zarządem Spółki, a Spółką – kierowane do spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Umowy o pracę lub kontrakty menadżerskie z członkami Zarządu winny być zawierane wyłącznie na okres pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki. Wiceprezydent wniósł o niezwłoczne podjęcie działań przez Radę Nadzorczą w zakresie zmiany warunków świadczenia przez członków Zarządu we wszystkich przypadkach uregulowanych inaczej. Na pismo odpowiedziało 12 spółek (czerwiec/lipiec 2011 r.). ZWiK Sp. z o.o. nie udzieliła odpowiedzi.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 923-937)

Wyjaśniając przyczyny braku zmian w umowach, jak również powody braku egzekwowania od spółek wykonania pisma Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak wyjaśnił, że w niektórych przypadkach osoby mające umowy zawarte na czas nieokreślony nie wyraziły zgody na zmianę warunków pracy: „Z uwagi na fakt, iż były to sporadyczne przypadki (obecnie jeden członek Zarządu ZWiK Sp. z o.o., Prezes Zarządu ŁSI Sp. z o.o., Prezes Zarządu ŁCF Sp. z o.o.) nie podejmowałem dalszych kroków w celu przekształcenia zawartych umów o pracę na umowy na czas określony – na czas pełnienia funkcji w zarządzie spółki”.

Kwestia umów zawieranych z członkami zarządu spółek była przedmiotem kontroli BNW – opisana w pkt 7 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 2674-2679)

NIK nie podziela zdania Wiceprezydenta Marka Cieślaka, iż sprawę umów zawieranych z członkami zarządu poszczególnych spółek należy rozpatrywać indywidualnie, a wytyczne w zakresie ich zawierania są tylko zasadami ogólnymi. Skoro Miasto skierowało pismo do wszystkich spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi – to wszystkie spółki winny się do niego zastosować w jednakowym stopniu.

6. Pismo Dyrektora BNW Krzysztofa Grzywaczewskiego DR-BNW-I.0232.20.2012 z dnia 26 stycznia 2012 r. – zgodnie z dyspozycją Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi Pana Marka Cieślaka BNW zwróciło się z prośbą o przedstawienie wykazu osób zatrudnionych w spółkach w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 stycznia 2012 r. - termin odpowiedzi do 31.01.2012 r. – wykaz miał zawierać imię i nazwisko osoby, stanowisko, rodzaj umowy o pracę. Pismo skierowane do spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Pisma do BNW wpłynęły w terminie i zostały przekazane do wiadomości Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 968-980)

7. Pismo Dyrektora BNW DR-BNW-I.0232.24.2012 z 20 lutego 2012 r. w sprawie wytycznych dla członków Zarządu i Rad Nadzorczych dotyczące ujednoczenia sposobu opracowania rocznych sprawozdań finansowych - kierowane do Spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Nie wymagało odpowiedzi.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 983-997)

8. Pismo Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej DR-BNW-I.0232.34.2012 z 17 września 2012 r. (nie wymagało odpowiedzi) z prośbą do przewodniczących Rad Nadzorczych dotyczące weryfikacji informacji o kandydatach do Zarządu pod

kątem toczących się przeciwko nim postępowań karnych – kierowane do spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Prezydent wnioskowała, aby przed podjęciem przez Radę Nadzorczą uchwał w sprawie powołania osób na stanowiska w Zarządzie Spółki Rada wymagała od kandydatów składania pisemnych oświadczeń o nienaruszeniu art. 18 kodeksu spółek handlowych oraz że nie toczą się przeciwko nim postępowania karne.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 817-818, 998-1003)

9. Pismo Dyrektora BNW DAR-BNW-I.0232.23.2013 z dnia 14 stycznia 2013 r. skierowane do Zarządów o przygotowanie i przedłożenie pod obrady ZW Planu działania Spółki na 2013 rok wraz z prognozą rachunku zysków i strat na koniec 2013 roku – kierowane do spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi. Termin - do 15 marca 2013 r. Pismo zostało zrealizowane terminowo przez następujące spółki: GOŚ Sp. z o.o., ZWIK Sp. z o.o., Aqua Park Łódź sp. z o.o., CKW MTŁ Sp. z o.o., ŁSI Sp. z o.o., LRPNT Sp. z o.o.

2 spółki prosiły o przedłużenie terminu - WTBS Sp. z o.o. i MAKIS Sp. z o.o. – i w tych terminach nadesłały swoje plany. W przypadku MPO Łódź Sp. z o.o. – w związku z faktem, że umowa spółki nie przewiduje obowiązku opracowywania takiego dokumentu, w dniu 17 lipca 2013 r. wystosowane zostało pismo do Zarządu Spółki o dokonanie zmian w umowie, plan BNW otrzymało 25 września 2013 r.

Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta Sp. z o.o. – plan wysłany terminowo do Biura Urzędu, nie został zatwierdzony z uwagi na brak wskazania przez Zarząd pokrycia planowanego deficytu środków na 2013 r. W dniu 27 czerwca 2013 r. – ZW nie zaakceptowało Planu ze względu na brak środków na pokrycie luki finansowej spółki w roku 2013, a także w związku z brakiem deklaracji ze strony Miasta Łodzi odnośnie wysokości przekazanych środków w roku bieżącym na pokrycie straty za 2011 rok.

MPK Sp. z o.o. – plan przesłany do BNW terminowo, ZW nie zatwierdziło do dnia dzisiejszego Planu ze względu na rozbieżności planowanych przychodów Spółki z tytułu świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego z zapisami budżetu Miasta Łodzi.

MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. – BNW w dniu 16 marca 2013 r. odstąpiło od żądania sformułowania nowego planu działania ze względu na zmiany w Zarządzie Spółki i konieczność przygotowania Planu Naprawczego.

ŁCF Sp. z o.o. – w związku z nieodpłatnym przejęciem przez Miasto Łódź udziałów Spółki od Skarbu Państwa Miasto Łódź miało obowiązek przesłać Plan do Ministerstwa Skarbu do 3 września 2013 r. BNW otrzymało plan 27 maja 2013 r. a 18 sierpnia 2013 r. Plan został wysłany do MSP.

Planu działania nie przedstawiły 2 spółki: ŁFPK Sp. z o.o. i ZDil Sp. z o.o. – postawiona w stan upadłości.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 1004-1044)

Dyrektor BNW wyjaśnił, że BNW nie egzekwowało od ŁFPK Sp. z o.o. przedstawienia planu działania spółki na 2013 rok, ponieważ w omawianym okresie była prowadzona procedura prywatyzacyjna spółki. Mając na uwadze stałość i niewielki zakres prowadzonej działalności oraz nikły wpływ na ilość podmiotów korzystających z działalności poręczeniowej, sporządzenie planu nie było praktykowane w tej spółce także w latach poprzednich.

(dowód: akta kontroli str. 2682-2683)

10. Pismo Wiceprezydenta Miasta Łodzi Marka Cieślaka DAR-BNW-I.0232.27.2013 z 20 marca 2013 r. o przeprowadzenie przez RN spółek kontroli w zakresie przestrzegania przez członków Zarządu przepisów art. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne – kierowane do 12 jednoosobowych spółek Miasta Łodzi. Wiceprezydent wystąpił o przedstawienie wyników kontroli do dnia 29 marca 2013 r. Wyniki kontroli

informujące o nienaruszaniu przez członków Zarządu przepisów wskazanej ustawy przedstawiło terminowo w marcu 10 spółek, MPK-Łódź Sp. z o.o. przedstawiła w kwietniu 2013 r. a ŁSI Sp. z o.o. nie udzieliła odpowiedzi.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 1045-1057)

Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak wyjaśnił, że nie podejmował działań celem wyegzekwowania od RN ŁSI Sp. z o.o. udzielenia odpowiedzi na powyższe pismo. Wiceprezydent otrzymał ustne zapewnienie o nienaruszeniu przez Prezesa Zarządu przepisów art. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

(dowód: akta kontroli str. 2677-2679)

W związku z pracami nad projektem budżetu Miasta Łodzi na rok następny, co roku w sierpniu kierowane są pisma do wszystkich spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi za wyjątkiem spółek w likwidacji i upadłości, z prośbą o wskazanie planowanego wyniku na koniec roku i sposobu jego zadysponowania oraz wskazania wysokości wnioskowanego na rok następny dokapitalizowania. Spółki z większościowym udziałem Miasta Łodzi odpowiadały w wyznaczonym w piśmie terminie. Dyrektor BNW wskazał, że czasami problem był z otrzymaniem w terminie informacji od spółek z mniejszościowym udziałem, wtedy za pomocą rozmowy telefonicznej spółki były ponaglane do przesłania informacji. Projekt budżetu w oparciu o zweryfikowane przez BNW informacje otrzymane od spółek był składany w wyznaczonym przez Skarbnika Miasta Łodzi terminie. W oparciu o pisma kierowane od Spółek zawierające informacje o prognozowanym wyniku finansowym na koniec danego roku były kierowane kolejne pisma do wybranych spółek z prośbą o weryfikację planowanego wyniku – dotyczyło to głównie MPO Sp. z o.o., ZWIK Sp. z o.o. i GOS Sp. z o.o.. Odpowiedzi wpływały terminowo.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 1058-1076)

Ponadto, w związku z wprowadzeniem od 2009 roku monitoringu Spółek pismem GM.IX.0223/51/08 z 19 grudnia 2008 r. nałożono na spółki z o.o. i akcyjne (bez spółek w likwidacji i upadłości) obowiązek przekazywania kwartalnych informacji na temat osiągniętych wyników ekonomiczno-finansowych. Kwartalne sprawozdania finansowe wpływały pocztą elektroniczną w większości terminowo. Ewentualne opóźnienia wynikały najczęściej z nieobecności księgowych (urlopy, zwolnienia lekarskie) lub chęci przesłania bardziej aktualnych danych. Brak danych w terminie powodował telefoniczny lub e-mailowy kontakt BNW ze spółką w celu wyjaśnienia przyczyny opóźnienia i ustalenia nowego terminu.

(dowód: akta kontroli str. 798-809, 819-844)

W ramach sprawowanego nadzoru do spółek kierowane były także pisma o charakterze informacyjnym - m.in. przypominające członkom zarządu o obowiązku składania oświadczeń majątkowych (pisma coroczne) – kierowane do spółek jednoosobowych Miasta Łodzi, informacja dla członków zarządu w sprawie zmiany przepisów dotyczących składania oświadczeń majątkowych (GM.I.0130/9/10 z 13 grudnia 2010 r. kierowane do spółki jednoosobowych Miasta Łodzi), oraz pisma indywidualne kierowane do spółek w konkretnych sprawach.

(dowód: akta kontroli str. 867-876, 891-902)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Brak realnego wpływu na zarządy i RN spółek. Pisma kierowane do Spółek, zawierające wytyczne były realizowane wybiórczo i niejednolicie. NIK negatywnie ocenia nieegzekwowanie przez Właściciela realizacji własnych wytycznych i zaleceń kierowanych do Spółek.

5.3. Nadzór właścicielski w zakresie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek

Analiza dokumentacji sprawozdawczej – finansowej Spółek Miasta, będącej w dyspozycji Urzędu wykazała, że nie wszystkie Spółki były rentowne i tak:

- w 2010 r. 9 spółek miejskich osiągnęło dodatni wynik finansowy (łącznie 35.822,2 tys. zł, a 10 poniosło straty (łącznie 69.325 tys. zł),
- w 2011 r. – 11 spółek osiągnęło zysk (łącznie 23.554 tys. zł), a 8 spółek poniosło stratę (łącznie 41.266,9 tys. zł),
- w 2012 r. – 10 spółek osiągnęło zysk (łącznie 18.189,5 tys. zł), a 11 spółek poniosło stratę (łącznie 64.385 tys. zł).

Na koniec I półrocza 2013 r. dodatni wynik finansowy wykazywało 10 spółek, zaś ujemny 7 spółek. Spośród spółek z większościowym udziałem Miasta, w całym okresie objętym kontrolą straty generowały: Łódzki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.; Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o.; Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta Sp. z o.o.; Łódzki Regionalny Park Naukowo – Technologiczny Sp. z o.o. W latach objętych kontrolą straty wykazywały także: MPK – Łódź Sp. z o.o. za 2010 i 2012 rok, ZDiI Sp. z o.o. – za 2011 i 2012 rok; Aqua Park Łódź Sp. z o.o. – za 2010, 2011 i 2012 rok, CKW MTŁ Sp. z o.o. – za 2010, 2012 i I półrocze 2013, MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o. – za 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 629-671)

Łódzki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o.

Przychodami funduszu są opłaty za rozpatrzenie wniosku poręczeniowego tj. 150 zł za wnioski oraz prowizja za poręczenie w wysokości od 1,2% do 2% kwoty poręczenia. Spółka przynosi przychody z działalności finansowej – lokat terminowych, na których zgromadzone są środki pieniężne wniesione przez Wspólnika na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki.

Ponoszone przez Spółkę koszty (Prezes, RN, 1 pracownik), nie są pokrywane przez przychody z podstawowej działalności Spółki.

Biuro Urzędu przygotowało informacje na temat wariantów dalszego funkcjonowania Spółki w obecnym kształcie - rozważana była kwestia dokapitalizowania spółki przez Miasto lub podmiot zewnętrzny, w tym Województwo Łódzkie, zbycia udziałów spółki, likwidacja podmiotu lub połączenie z inną spółką – np. Łódzką Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. Biuro prowadziło korespondencję z Urzędem Marszałkowskim w zakresie przejęcia kontroli nad Spółką i poszukiwało partnera (pisma wysłane min. do BGK, funduszy inwestycyjnych), który dokapitalizowałby spółkę, gdyż zdaniem Dyrektora BNW, z uwagi na ograniczenia finansowe po stronie budżetu Miasta jedyną możliwością rozwoju Spółki i zminimalizowania jej strat jest wejście do spółki partnera branżowego i zwiększenie jej kapitału zakładowego do kwoty ok. 5 mln zł. (kapitał zakładowy 1.038 tys. zł). Pozwoliłoby to spółce udzielać większych poręczeń i uzyskiwać z tego tytułu większych prowizji.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715, 4914-4931a)

Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o.

Założenia przyjęte w momencie tworzenia Spółki, wpłynęły na obecną kondycję finansową oraz wyniki Spółki. Koncepcja powołania spółki pojawiła się przed zakończeniem (maj 2009 r.) inwestycji realizowanej przez Miasto Łódź – budowy hali wielofunkcyjnej. Celem było powołanie podmiotu, który będzie zarządzał halą oraz innymi obiektami sportowo-rekreacyjnymi na terenie Miasta, będzie udostępniał Miastu na zasadach preferencyjnych administrowane obiekty oraz ponadto odzyskanie środków poniesionych z budżetu Miasta Łodzi na zapłatę podatku VAT od wydatków poniesionych na inwestycję (kwota rzędu ok. 30 mln zł). Dla realizacji tego celu koniecznym było oddanie wybudowanego obiektu w przetargu publicznym (wymogi umowy o dofinansowanie inwestycji ze środków unijnych) w dzierżawę na

okres min. 10 lat. Dokonana została wówczas wycena czynszu dzierżawnego nowobudowanego obiektu. Z uwagi na brak transakcji porównywalnych na rynku, rzeczoznawcy majątkowi wycenili czynsz dzierżawny metodą majątkową na kwotę 240 tys. zł netto/miesiąc (kwota czynszu jest co roku waloryzowana o wskaźnik inflacji). Na zlecenie Miasta opracowany został biznes plan spółki, w oparciu o przyjętą kwotę czynszu dzierżawnego. Z opracowanego dokumentu wynikało, iż przy wskazanych założeniach spółka generować będzie, co roku straty rzędu ok. 3 mln zł. Przed ogłoszeniem przetargu, Miasto powołało spółkę, którą wyposażyło w kapitał w wysokości 8 mln zł (w kwocie niższej niż pierwotnie zakładano, tj. 10 mln zł). Z uwagi na brak zainteresowania zarządzaniem tego rodzaju obiektami do ogłoszonego przetargu publicznego na dzierżawę obiektu przystąpił jeden podmiot – spółka miejska.

Jak wyjaśnił Dyrektor BNW Krzysztof Grzywaczewski, majątek, którym Spółka zarządza charakteryzuje się niską rentownością, co oznacza, że niezależnie od ilości organizowanych imprez, koszty stałe (czynsz dzierżawny z tytułu dzierżawy hali i podatek od nieruchomości stanowią łącznie prawie 5 mln zł) są bardzo wysokie i wpływają na ujemne wyniki finansowe Spółki. Przy obecnym poziomie kosztów Spółka nie jest w stanie wypracować przychodów na optymalnym poziomie gwarantującym ich pokrycie. Warunki te nie są możliwe do zmiany w okresie trwałości projektu tj. do dnia 30 listopada 2014. Dodatkowo, zgodnie z obecnie obowiązującą umową dzierżawy z dnia 17 czerwca 2009 r., Miasto Łódź jako Wyzdierżawiający zachowało prawo do korzystania z przedmiotu dzierżawy na preferencyjnych warunkach. Spółka jako dzierżawca na wniosek Miasta Łodzi zobowiązana jest do zapewnienia dostępności hali dla potrzeb podmiotów, które prowadzą działalność sportową lub kulturalną na terenie naszego miasta. Dla organizacji imprez zgłoszonych przez Miasto Łódź, w tym imprez organizowanych przez podmioty, które prowadzą działalność sportową lub kulturalną, Spółka MAKiS Sp. z o.o. ma udostępniać przedmiot dzierżawy po kosztach własnych bez dodatkowych opłat czynszowych i jakichkolwiek innych o tym charakterze, o ile zostaną zgłoszone przez Miasto Łódź wg zasad określonych w umowie dzierżawy.

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 2748- 2826,4932-4994)

W dniu 25 listopada 2010 r. ZW przyjęło plan naprawczy Spółki opracowany przez Zarząd i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą. Dyrektor BNW wyjaśnił: „(...)spółka w roku 2010 r. osiągnęła lepsze wyniki finansowe niż przewidywane były w Planie Naprawczym (...) Pomimo prowadzonych przez Spółkę działań zarówno na płaszczyźnie przychodowej i kosztowej, założenia Planu Naprawczego na rok 2011 i 2012 nie zostały przez Spółkę zrealizowane w zakresie osiąganych wyników finansowych. Zarząd Spółki podkreślał, że nawet wykorzystanie potencjału hali w 100% nie zapewni pokrycia kosztów uzyskanymi przychodami (...) przyczyną nierealizowania Planu Naprawczego była przede wszystkim zmiana szeroko rozumianych warunków rynkowych od momentu zatwierdzenia Planu. W trakcie funkcjonowania Spółki pojawiły się inne konkurencyjne obiekty na terenie kraju. Spółka została zmuszona z nimi konkurować i wynajmować powierzchnie po niższych cenach (...)

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 2828-2841)

W dniu 4 czerwca 2013 r. ZZW Spółki podjęło uchwałę w sprawie uchylecia Programu Naprawczego Spółki w części dotyczącej roku 2013 i 2014. Zobowiązano Zarząd do sporządzenia nowego Programu Naprawczego za okres 2013-2014 przy uwzględnieniu aktualnych założeń i okoliczności.

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 2842-2843)

W dniu 26 lipca 2013 roku Miasto Łódź podwyższyło kapitał zakładowy Spółki o kwotę 6.518 tys. zł wnosząc na jego pokrycie wartość skapitalizowanego czynszu

dzierżawnego za okres od 1.01.2013 do 31.12.2014 r. oraz wierzytelność z tytułu opóźnień w zapłacie czynszu dzierżawnego za okres od 1.01.2011 r. do 31.12.2012 r., co wpłynęło na zwiększenie kapitału własnego Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 2844-2850)

W dniu 16 września 2013 r. odbyło się spotkanie, na którym uznano, iż w celu poprawy sytuacji Spółki oraz biorąc pod uwagę zmianę realiów rynkowych w zakresie funkcjonowania tego rodzaju obiektów w Polsce (porównywalność transakcji) koniecznym jest dokonanie nowej wyceny czynszu dzierżawnego nieruchomości, na której znajduje się hala wielofunkcyjna oraz ogłoszenie nowego przetargu na wybór dzierżawcy obiektu przy nowej prawdopodobnie niższej stawce czynszu i braku pewnych ograniczeń wynikających z zapisów umów o dofinansowanie realizacji obiektu ze środków unijnych (z końcem 2014 roku mija okres trwałości projektu).

Spółka będzie miała możliwość przystąpienia do przetargu. Jeśli nie wygra, podjęta zostanie decyzja o jej likwidacji lub połączeniu z inną tego rodzaju spółką miejską.

(dowód: akta kontroli str. 2851- 2852)

Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta Sp. z o.o.

W 2010 r. Spółka poniosła stratę netto w wysokości 19,1 mln zł. Rok 2011 Spółka zakończyła stratą netto w wysokości 20,8 mln zł, w 2012 – stratą netto w wysokości 37,7 mln zł. Planowany wynik finansowy netto w 2013 r. został oszacowany na stratę netto w wysokości 38,6 mln zł.

Głównymi przyczynami generowanych strat na działalności podstawowej przez Spółkę były m.in.:

- rosące koszty amortyzacji majątku powstałego w wyniku realizowanej inwestycji od 1993 roku trwa najpierw modernizacja łódzkiego lotniska a później jego rozbudowa. W wyniku podejmowanych działań majątek spółki wzrasta, co pociąga za sobą również większe koszty jego utrzymania. W 2009 roku Rada Miejska w Łodzi podjęła decyzję o dalszej rozbudowie portu lotniczego – inwestycja w trakcie realizacji. Od 2009 roku zakres inwestycji i koszt jej realizacji był modyfikowany.
- koszty wynagrodzeń – zwiększenie zatrudnienia z powodu:
 - otwarcia nowego Terminala Pasażerskiego (zwiększenie obsługi);
 - zmiany Ustawy Prawo Lotnicze, polegającej na przekazaniu dotychczasowych obowiązków Straży Granicznej w zakresie prowadzenia kontroli bezpieczeństwa zarządzającym lotniskami (to ponad 65 etatów)
 - przejęcie przez Spółkę obsługi przewozów cargo.
 - nałożeniu obowiązku (podstawa Ustawa Prawo Lotnicze) stworzenia Zespołu Ratownictwa Medycznego.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715, 4995-5064)

Jak wyjaśnił Dyrektor Biura Krzysztof Grzywaczewski, zdaniem Zarządu Spółki, rok 2013 będzie rokiem najtrudniejszym dla Spółki. Nastąpi wzrost kosztów wynikających z posiadanej infrastruktury oraz dodatkowych obowiązków związanych z przejściem ochrony przejścia granicznego. Nastąpi spadek ruchu lotniczego. Port Lotniczy Łódź realizuje od 2009 roku program rozbudowy lotniska, którego termin zakończenia został przedłużony do grudnia 2014 roku. Realizacja tego programu wpływa na generowanie dodatkowych kosztów obecnie dla spółki po stronie amortyzacji, kosztów utrzymania Terminala, czy kosztów finansowych związanych ze spłatą obligacji emitowanych na sfinansowanie programu. Program obejmuje 11 zadań inwestycyjnych (w tym budowę Terminala Pasażerskiego Nr 3), których łączny koszt realizacji inwestycji zmniejszony został z kwoty 339 mln zł do kwoty 326 mln zł. Program jest finansowany poprzez emisję obligacji przez Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. (190 mln zł) i pozostałe źródła finansowania: 88,6 mln zł – środki refundowane przez UE w ramach RPO WŁ

na lata 2007-2013 (budowa Terminala Pasażerskiego wchodzi w zakres Projektu RPO), 35,2 mln zł – środki refundowane przez UE w ramach PO Infrastruktura i Środowisko, 12,6 mln zł – nakłady poniesione w latach wcześniejszych ze środków własnych. Dotychczas Spółka poniosła 228,7 mln zł nakładów na realizację ww. programu inwestycyjnego, co stanowi 70,2 % kosztów netto projektu. Dyrektor Biura wyjaśnił, że w ramach nadzoru sprawowanego nad spółką kierowane były do spółki wnioski o dokonanie restrukturyzacji kosztów działalności, a sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki była wielokrotnie omawiana na spotkaniach w UML. W ramach spotkań Spółka zobowiązana została do podjęcia działań w celu restrukturyzacji wewnętrznej Spółki, zoptymalizowania wielkości generowanych kosztów, w tym wielkości i struktury zatrudnienia i kosztów Zarządu. Należy zauważyć, iż z biznes planu sporządzonego w sierpniu 2012 roku przez firmę Ernst & Young wynika, że Spółka będzie osiągać dodatnie wyniki finansowe od roku 2019.

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 2853-2880, 4995-5064)

Ponadto, Dyrektor BNW wyjaśnił, że opracowywane roczne plany działania Spółki obejmujące wielkość planowanych przychodów i kosztów oraz opis zadań planowanych do realizacji przez spółkę w celu poprawy wyniku w danym roku zastępowały program naprawczy Spółki. Miasto kierowało do zarządu i RN pisma w zakresie zintensyfikowania działań w celu zwiększenia przychodów, kierowało wytyczne (na Zgromadzeniach Wspólników) w zakresie zwiększenia przychodów i ograniczenia kosztów, wnioskowało o dokonanie zmian w składzie zarządu w 2011 roku.

(dowód: akta kontroli str. 2687-2715)

Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.

Zadaniem Spółki jest wspieranie przedsiębiorczości oraz transferu technologii ze sfer nauki do przemysłu.

Dyrektor BNW wyjaśnił, że żadna z tych sfer nie dostarcza istotnych dochodów. Koszty częściowo mogą być równoważone wykonywaniem zleconych prac badawczych, dopiero jednak po rozruchu rozwijanej infrastruktury. W 2011 roku ŁRPN-T Sp. z o.o. rozpoczęła realizację programu Bionanopark – wspieranego z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka - projektu budowy laboratoriów biotechnologicznych i nanofizycznych. Głównie z tego względu spółka generowała stratę w kontrolowanym okresie. Koszt projektu brutto to 76.690 tys. zł. Dofinansowanie projektu ze środków unijnych wynosi 85% kosztów kwalifikowanych. Na wyniki spółki miał wpływ niski poziom przychodów (działalność w zakresie najmu jest mało dochodowa a działalność laboratoryjna nie rozpoczęła się w pełnym wymiarze). Realizacja programu w początkowej fazie generuje dodatkowe koszty dla spółki, takie jak: amortyzacja, koszty utrzymania obiektu, koszty wynagrodzeń. Płynność Spółki nie jest zagrożona, a jej plany działalności zapowiadają zrównoważenie kosztów i przychodów po pełnym zrealizowaniu inwestycji. Dyrektor BNW wyjaśnił, że spółka jest na bieżąco monitorowana przez grono wspólników i w opinii Biura nie ma potrzeby opracowywania szczególnych planów naprawczych. Spółka zgodnie z umową spółki przygotowuje Plany Strategiczne i jednoroczne, które są akceptowane przez Wspólników. Roczny plan działania pokazuje planowane wyniki i działania Zarządu Spółki w celu ich osiągnięcia i realizacji określonych zadań.

Wyjaśniając jakie działania podjęło Miasto, celem poprawy sytuacji finansowej spółki Dyrektor BNW podał, że Miasto wyraziło zgodę na realizację przez spółkę inwestycji, pokrywa straty Spółki oraz wniosło do Spółki na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkład pieniężny w wysokości 6.860 tys. zł na sfinansowanie wkładu własnego Spółki w realizację projektu Bionanopark, oraz zabezpieczyło dodatkowo w budżecie Miasta Łodzi na 2013 rok środki w wysokości

6 mln zł na sfinansowanie wkładu własnego w realizację dodatkowego projektu Bionanopark +.

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 4725-4778)

Aqua Park Łódź Sp. z o.o.

Spółka zakończyła rok 2010 stratą w wysokości 2.893,4 tys. zł. W roku 2011 strata wyniosła 11.291,5 tys. zł. Przyczyną poniesienia tak dużej straty przez Spółkę stanowił odnotowany w 2011 r. wzrost pozostałych kosztów operacyjnych i finansowych, związany z niekorzystnymi zmianami kursu euro, obniżeniem ceny nabycia wierzytelności przez Miasto oraz dokonaną przez spółkę aktualizacją stanu środka trwałych w budowie. W 2011 roku spółka poprawiła swój wynik na działalności podstawowej. Rok 2012 Spółka zakończyła stratą w wysokości 965,6 tys. zł. Poprawa wyniku finansowego Spółki w stosunku do roku ubiegłego, była przede wszystkim następstwem odnotowanego spadku straty na pozostałej działalności operacyjnej oraz wystąpienia zysku na działalności finansowej (w związku z korzystnymi różnicami kursowymi).

(dowód: akta kontroli str. 4880-4913)

Zdaniem Dyrektora BNW, na sytuację spółki mają wpływ decyzje podjęte w latach poprzednich i podejście większościowego wspólnika spółki do realizowanej inwestycji, jak również drastyczny wzrost cen towarów i usług oferowanych w budownictwie w momencie realizacji inwestycji: „W 2009 roku, z uwagi na zagrożenie płynności spółki i brak zainteresowania po stronie partnera słoweńskiego dokończeniem inwestycji, Rada Miejska w Łodzi podjęła decyzję o odkupieniu przez Miasto Łódź udziałów Spółki i przejęciu kontroli nad jej działalnością. Konsekwencją tej decyzji było zabezpieczenie w budżecie Miasta Łodzi na lata 2009 -2016 środków w łącznej wysokości 67,3 mln zł na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z przeznaczeniem tych środków na spłatę zobowiązań wobec banku słoweńskiego z tytułu kredytu zaciągniętego na budowę aquaparku FALA. Miasto wówczas powołało na stanowisko Prezesa swojego przedstawiciela i wyłącznie swoich przedstawicieli do RN Spółki. Odkupiło od Spółki wierzytelność, jaką spółka posiadała wobec generalnego wykonawcy inwestycji – byłego wspólnika spółki celem dokonania wzajemnych rozliczeń z firmą słoweńską i potrącenia ich z należnościami za nabyte udziały w spółce”.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715)

W kontrolowanym okresie w spółce Aqua Park Łódź nie był przyjmowany plan naprawczy dla Spółki. W kwietniu 2009 r. w Spółce został opracowany i przyjęty przez ZW uchwałą nr 1/IV/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r. dokument pod nazwą „Analiza stanu i kierunków restrukturyzacji Aqua Park Łódź Sp. z o.o.”, który diagnozował stan spółki oraz określał ogólne kierunki działań jakie należy podjąć w celu poprawy jej sytuacji finansowej. Rekomendowane w ww. dokumencie zalecenia, stanowiły wytyczne dla działań Zarządu, które szczególnie w zakresie sugerowanych inwestycji były realizowane w zależności od możliwości finansowych Spółki. Działania podejmowane przez kolejne Zarządy skutkowały systematyczną poprawą kondycji finansowej Spółki oraz wzrostem frekwencji na obiekcie, jednak nie udało się wbrew pierwotnym założeniom w pełni zbilansować kosztów i przychodów Spółki z działalności podstawowej, czego przyczynę przede wszystkim stanowiły niższe niż zakładano przychody z jednego klienta. W porównaniu do 2009 r. sytuacja Spółki uległa poprawie, co pozwoliło na podjęcie decyzji o zbyciu udziałów Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715)

CKW MTL Sp. z o.o. (wcześniej MTL Sp. z o.o.)

Spółka od 2010 roku realizowała program Budowy Centrum Konferencyjno–Wystawienniczego Międzynarodowych Targów Łódzkich. Program został sfinansowany z emisji przez Spółkę obligacji długoterminowych na kwotę 39,9 mln zł

z terminem wykupu do 2025 roku, co rzutuje na obraz jej rachunku wyników: w 2010 roku strata netto wyniosła 1.375,2 tys. zł, a w 2011 roku strata netto wyniosła 896,9 tys. zł. W 2012 roku nastąpił podział Spółki na dwa podmioty, strata netto wyniosła 4.263,2 tys. zł. Jedynymi przychodami Spółki są przychody z najmu powierzchni targowej i konferencyjnej, po wydzieleniu spółki zajmującej się działalnością targową, CKW straciła część przychodów, a w związku z jednoczesnym otwarciem nowo wybudowanego obiektu wzrosły jej koszty (głównie amortyzacja, koszty utrzymania nowej infrastruktury).

(dowód: akta kontroli str. 4804-4817)

Wyjaśniając jakie działania podejmowało Miasto Łódź celem poprawy sytuacji spółki Dyrektor BNW wskazał:

- realizację zapisów umowy wsparcia realizacji inwestycji, tj. wnoszenie wkładów pieniężnych do spółki na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego w kwotach wynikających z harmonogramu spłat zobowiązań z tytułu emisji przez spółkę obligacji,
- omawianie sytuacji spółki podczas spotkań jakie odbywają się w UMŁ z udziałem Biura Nadzoru Właścicielskiego oraz Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi Marka Cieślaka,
- zatwierdzanie rocznych planów działania Spółki pokazujących planowane w danym roku działania i planowane wyniki Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715)

MTŁ Spółka Targowa Sp. z o.o.

Spółka przejęła działalność usługową w zakresie targów po podziale MTŁ Sp. z o.o., która po oddzieleniu infrastruktury okazała się nierentowna - zbyt wysokie koszty ogólnego zarządu, zbyt mała liczba imprez, mała innowacyjność firmy. Począwszy od września 2012 roku rozważano zmiany w Zarządzie Spółki, które ostatecznie doszły do skutku w listopadzie 2012 roku, działania nowego Zarządu okazały się niezadowolające i w kwietniu 2013 roku nastąpiła kolejna zmiana. W czerwcu 2013 r. nowy Zarząd przedstawił plan naprawczy, który nie został przez Wspólnika przyjęty z uwagi na niezadowolającą stronę przychodową, uwzględnił jednak pozytywne rozwiązania w sferze kosztów, które zostały przez Spółkę wcielone w życie. Rok obrotowy 2012 Spółka zamknęła stratą netto w kwocie 879.384 zł. Obecnie płynność MTŁ ST Sp. z o.o. jest zagrożona i rozważane są rozwiązania mające na celu ustabilizowanie jej sytuacji finansowej.

Wyjaśniając jakie działania podejmowało Miasto Łódź celem poprawy sytuacji spółki Dyrektor BNW wskazał:

- poszukiwanie menadżera dla Spółki, który rozwinie działalność targową spółki, zwiększy jej przychody,
- korzystanie przez Miasto Łódź z usług oferowanych przez Spółkę,
- przeprowadzanie spotkań z udziałem RN i Zarządu Spółki celem omówienia różnych wariantów postępowania w celu poprawy sytuacji spółki,
- prowadzenie rozmów z potencjalnym podmiotem zainteresowanym kapitałowym wejściem do spółki,
- informowanie Prezydenta Miasta Łodzi oraz resortowego wiceprezydenta Miasta Łodzi o sytuacji spółki i propozycjach działań,
- zobligowanie Zarządu do opracowania planu naprawczego, który po odpracowaniu jest już częściowo realizowany, choć nie został przyjęty przez Wspólnika jako oficjalny dokument, z uwagi na mało wiarygodne założenia przychodowe. W celu ograniczenia straty, Miasto podejmowało szereg działań, włączając w to zmiany w Zarządzie Spółki, konsultacje międzywydziałowe dotyczące możliwości szerszej współpracy Spółki z Miastem oraz bieżące analizy jej wyników finansowych,
- w 2014 roku planowana jest przez Biuro kontrola w Spółce w zakresie weryfikacji kosztów i przychodów Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715, 4818-4831)

W okresie objętym kontrolą w jednym przypadku BNW wystąpiło z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w spółce przynoszącej straty - Zakładzie Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o.

Jak wyjaśnił Dyrektor Biura Krzysztof Grzywaczewski, w pozostałych spółkach nie było uzasadnionej potrzeby dokonywania kontroli w tym zakresie. Osiągane wyniki były przewidywalne i uzasadnione biorąc pod uwagę zadania realizowane przez spółki i opracowane długoterminowe biznes plany, jak np. w przypadku Portu Lotniczego, MAKiS Sp. z o.o., ŁRPNT Sp. z o.o., Aqua Park Łódź Sp. z o.o. oraz CKW MTŁ Sp. z o.o. Nadzór nad sytuacją ekonomiczno-finansową był prowadzony na bieżąco. Materiały otrzymywane od spółek wystarczały do oceny ich sytuacji. Z dokumentacji znajdującej się w BNW wynika, że RN również nie przeprowadzały z własnej inicjatywy odrębnych kontroli w spółkach przynoszących straty.

(dowód: akta kontroli str. 2596-2623, 2686-2715, 1456-1460)

Wyjaśniając, czy nadzorowane przez Biuro spółki znajdujące się w gorszej sytuacji finansowo – ekonomicznej były w jakiś sposób wyodrębnione i objęte szczególnym monitoringiem i nadzorem, Dyrektor BNW podał: „(...) W przypadku pogarszania się sytuacji spółki działania Biura były zintensyfikowane i obejmowały:

- monitorowanie sytuacji Spółki częściej niż co kwartał, tzn. co miesiąc,
- występowanie do Spółki o przygotowanie dodatkowych zestawień danych w ciągu roku, porównywalnych z analogicznymi okresami w okresach poprzednich,
- organizowane częściej spotkania z udziałem RN oraz zarządu celem przeanalizowania propozycji rozwiązań poprawy sytuacji spółki,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami innych zaangażowanych w dany temat wydziałów UMŁ celem omówienia sytuacji i znalezienia rozwiązań,
- kierowanie do resortowego Wiceprezydenta Miasta Łodzi informacji na temat sytuacji spółki.

Dotyczyło to: ZDI Sp. z o.o., MTŁ ST Sp. z o.o., Portu Lotniczego Łódź Sp. z o.o. oraz MAKiS Sp. z o.o. i MPK-Łódź Sp. z o.o., ŁCF Sp. z o.o.

- przeprowadzanie doraźnej kontroli w Spółce: np. ZDI Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2715)

W okresie objętym kontrolą Miasto Łódź pobierało dywidendę od trzech spółek: MPO Sp. z o.o., ZWIK Sp. z o.o. i GOŚ Sp. z o.o. Wpływy z dywidendy wyniosły: za 2010 r. – 10,8 mln zł, za 2011 r. – 9,1 mln zł, za 2012 r. – 7,8 mln zł, a uchwalona dywidenda za 2013 r. – 7,8 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 628)

Wyjaśniając przyczyny, dla których Miasto zdecydowało o pobieraniu dywidendy ze ZWIK Sp. z o.o. i GOŚ sp. z o.o. zamiast dążyć do obniżenia cen usług świadczonych przez te spółki, Wiceprezydent Miasta Marek Cieślak podał: „Do kalkulacji cen za wodę i ścieki, spółki ZWIK i GOŚ przyjmują zysk określony w umowach zawartych przez Miasto ze spółkami „o współpracy w zakresie ustalania taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków”. Według zapisów tych umów, zysk wynosi 10% dla ZWIK oraz 12% dla GOŚ kapitału zakładowego spółki według wartości na dzień podpisania umowy, waloryzowanego corocznie wskaźnikiem inflacji. W praktyce, we wniosku cenowym kwota zysku stanowi mniej niż 1% kosztów Spółki. Osiągnięcie wyższego zysku, niż ujętego w kalkulacji jest związane z korzystniejszą realizacją planów spółek, często uzależnioną od czynników niezależnych od spółki, jak np. warunki atmosferyczne. Suche i gorące lato wpływa na zwiększenie przychodów ZWIK, natomiast zwiększone, nagłe opady wpływają na zwiększenie kosztów oczyszczania ścieków przez GOŚ w Łodzi. Wskazane okoliczności nie są możliwe do przewidzenia i odzwierciedlenia w taryfie. Aby Spółki nie miały motywacji do zawyżania planowanego poziomu kosztów, Miasto przejmuje część zysku w postaci dywidendy.

Jest to działanie mające na celu zahamowanie wzrostu cen usług świadczonych przez te spółki."

(dowód: akta kontroli str. 2566- 2573)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie dotyczącym realizacji nadzoru w zakresie sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółek stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak kontroli w spółkach w zakresie ponoszonych przez nie strat. Wyłącznie w 1 przypadku BNW wystąpiło o przeprowadzenie takiej kontroli (ZDI Sp. z o.o.).
2. Brak programów naprawczych – tylko w 1 spółce (MAKiS Sp. z o.o.) wdrożono plan naprawczy, który również nie został zrealizowany.

5.4. Sprawowanie nadzoru właścicielskiego wobec ZDI Sp. z o.o. w upadłości, ZWIK Sp. z o.o., ŁSI sp. z o.o.

Zakład Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej

Zakład Drogownictwa i Inżynierii Spółka z o.o., zwana dalej ZDI lub Spółką, utworzona została na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Łodzi nr VIII/105/03 z dnia 5 marca 2003 r., poprzez przekształcenie z dniem 1 lipca 2003 r. zakładu budżetowego o nazwie Zakład Drogownictwa i Inżynierii w ww. spółkę prawa handlowego, przejmując jego majątek oraz wchodząc we wszystkie prawa i obowiązki.

Tym samym przedmiotem działalności spółki były m.in. zadania związane z:

- ochroną i utrzymaniem dróg krajowych i wojewódzkich oraz dróg gminnych na terenie miasta Łodzi, a w szczególności: konserwacja i naprawa nawierzchni i chodników; umieszczanie, konserwacja, naprawa i malowanie znaków drogowych pionowych i poziomych, utrzymanie i konserwacja sygnalizacji świetlnej i innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu;
- wykonywanie powierzonych przez Gminę Łódź zadań inwestycyjnych, głównie w zakresie budowy, modernizacji i rozbudowy dróg.

(dowód: akta kontroli str. 3157–3158)

Z wstępnego bilansu ww. zakładu budżetowego na dzień zakończenia jego działalności (30.06.2003 r.) wynikało, że wartość gruntów wynosiła 1.034.531 zł, budynków lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 2.854.724 zł, urządzeń technicznych i maszyn – 1.068.277 zł, środków transportu - 548.132 zł, innych środków trwałych - 20.603 zł, wartości niematerialnych i prawnych - 3.458 zł, należności krótkoterminowych 115.982 zł, zobowiązań 2.509.428 zł.

(dowód: akta kontroli str. 3177 – 3180)

Akt przekształcenia ww. komunalnego zakładu budżetowego w Spółkę i akt założycielski Spółki, zawarte zostały w akcie notarialnym z 1.07.2003 r. Akt założycielski ustalał m.in., że kapitał zakładowy Spółki w wysokości 2.322 tys. zł dzielił się na 2.322 udziały o wartości nominalnej 1.000 zł każdy, które zostały pokryte w pełnej wysokości przez Miasto wkładem niepieniężnym w postaci środków trwałych likwidowanego zakładu budżetowego o łącznej wartości 2.322,5 tys. zł. Kapitał zapasowy o wartości 1.509,3 tys. zł został pokryty środkami trwałymi o wartości 1.005,37 mln zł, wartościami niematerialnymi i prawnymi o wartości 3.458 zł, aktywami obrotowymi (pomniejszonymi o zobowiązania) w wysokości 450 tys. zł, pozostałymi środkami trwałymi o wartości 50 tys. zł, nadwyżką w wysokości 500 zł, osiągniętą w wyniku różnicy pomiędzy wysokością kapitału zakładowego, a wartością wkładów niepieniężnych wniesionych na pokrycie kapitału zakładowego. Wartość wszystkich ww. środków trwałych, jak podano w załączniku do tego aktu, stanowiła ich wartość rynkowa.

(dowód: akta kontroli str. 3159-3180)

Spółka stała się właścicielem zabudowanych nieruchomości dopiero po wniesieniu aportów przez Miasto, podwyższających jej kapitał zakładowy o 709 tys. zł, objętych na podstawie uchwał NZW Spółki. Ponadto, na podstawie uchwał NZW z 19.10.2006 r., 28.02.2007 r. i 27.12.2007 r. Miasto wniosło do Spółki wkłady pieniężne w łącznej wysokości 500 tys. zł w zamian za 500 udziałów. W następstwie wszystkich zmian, kapitał zakładowy Spółki wynosił 5.526 tys. zł i 100% udziałów należało do Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 3193-3205)

W latach 2010–2013 (do 14.05.2013 r. tj. do ogłoszenia upadłości likwidacyjnej Spółki) Miasto nie wniosło żadnego dalszego aportu ani wkładów pieniężnych.

(dowód: akta kontroli str. 3206–3225)

Według sprawozdań finansowych Spółki jej sytuacja ekonomiczno – finansowa w okresie objętym kontrolą ulegała systematycznemu pogorszeniu:

- przychody ze sprzedaży: w 2010 r. – 27.785,7 tys. zł, w 2011 r. – 21.024,1 tys. zł, w 2012 r. – 12.843,4 tys. zł,
- koszty działalności operacyjnej poniesione zostały w wysokości: 2010 r. – 27.750 tys. zł, 2011 r. – 28.165,8 tys. zł, 2012 r. – 16.162,6 tys. zł,
- zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania na koniec okresu wynosiły: 2010 r. – 8.273,8 tys. zł, 2011 r. – 14.196 tys. zł, 2012 r. – 9.892,6 tys. zł,
- należności ogółem na 31 grudnia stanowiły kwotę: 2010 r. – 5.152,8 tys. zł, 2011 r. – 4.970,2 tys. zł, 2012 r. – 2.074 tys. zł,
- wynik finansowy z działalności operacyjnej ukształtował się na poziomie: za 2010 r. – zysk 344,1 tys. zł, za 2011 r. – strata 7.613,7 tys. zł, za 2012 r. – strata 1.735,1 tys. zł,
- wynik finansowy netto wynosił: za 2010 r. – zysk 213,6 tys. zł, za 2011 r. – strata 2.924,3 tys. zł, za 2012 r. – strata 6.945,2 tys. zł,
- kapitał własny na koniec roku wynosił: 2010 r. – 7.669,1 tys. zł, 2011 r. – 4.916,9 tys. zł, 2012 r. – minus 2.028,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3226 - 3410)

Badanie sprawozdań finansowych Spółki za lata 2010 r. i 2011 r. przeprowadzili biegli rewidenci.

(dowód: akta kontroli str. 3226–3251, 3298–3326, 3411- 419)

Sprawozdanie finansowe Spółki za 2012 r. nie zostało zbadane przez biegłych rewidentów, mimo wybrania takiego podmiotu przez NZW uchwałą z 12.03.2013 r. Sprawozdanie za 2012 r. zostało opatrzone datą opracowania 14.05.2013 r. i zatwierdzone przez ZZW w dniu 28.06.2013 r., tj. już po zgłoszeniu wniosku i ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej Spółki. Zostało ono sporządzone przy założeniu braku kontynuacji działalności Spółki, a wg art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²¹, badaniu i ogłaszaniu podlegają sprawozdania jednostek kontynuujących działalność.

(dowód: akta kontroli str. 3376 - 3410)

Opinia biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe Spółki za 2011 r. wskazuje, że organy nadzorcze Spółki nie zapewniły realizacji przez Zarząd ZDiI obowiązku, o którym mowa w art. 70 ustawy o rachunkowości, tj. ogłoszenia sprawozdania finansowego za 2010 r. w Monitorze Polskim.

W opinii tej biegły rewident wskazał na poważne zagrożenia dla kontynuacji działalności Spółki polegające na istotnym wzroście zobowiązań przeterminowanych, pogarszającej się sytuacji płatniczej, spadku rentowności działalności Spółki.

²¹ Dz. U. z 2013, poz. 330 ze zm.

Na koniec 2011 r. zobowiązania ogółem wynosiły 12.636,3 tys. zł, w tym z tytułu dostaw robót i usług – 7.482,2 tys. zł z których 88% stanowiły zobowiązania przeterminowane.

(dowód: akta kontroli str. 3298-3334)

Dwa kolejne Zarządy Spółki w celu poprawy wyniku finansowego zdecydowały w 2010 r. o obniżeniu o 50 % stawki odpisów amortyzacyjnych od nowo zakupionych środków trwałych w 2010 r. i wcześniej oraz w 2012 r. mające wpływ na wynik 2011 r. - przekwalifikowanie nieruchomości do inwestycji długoterminowych.

Raporty biegłych rewidentów nie określały jednak jak zmniejszenie tych stawek wpłynęło na obniżenie kosztów amortyzacji w poszczególnych latach, a tym samym na wynik z działalności operacyjnej i wynik finansowy netto.

Według tych sprawozdań finansowych Spółki koszty amortyzacji w 2010 r. były niższe niż w 2009 r. o 161,8 tys. zł mimo, że wydatki inwestycyjne wykazane w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych były wyższe w 2010 r. w porównaniu z 2009 r. o 521 tys. zł i wynosiły 1.968,1 tys. zł. W 2011 r. koszty amortyzacji wynosiły 1.452,8 tys. zł przy wydatkach inwestycyjnych w wysokości 387,5 tys. zł.

W raporcie biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2011 r. odnotowano, że pod datą 31.12.2011 r. decyzją Zarządu Spółki przekwalifikowane zostały posiadane grunty (przy ul. Ekologicznej i Mazowieckiej w 70%, a przy ul. Wólczańskiej w 100 %) na inwestycje długoterminowe, z przeznaczeniem do sprzedaży lub na wynajem. Natomiast jak wynika z informacji dodatkowej do bilansu, sporządzonej przez Zarząd Spółki, przeszacowanie to zostało dokonane: w 70% - nieruchomości przy ul. Mazowieckiej; w 75% - nieruchomości przy ul. Ekologicznej i w 100% - nieruchomości przy ul. Wólczańskiej. Przeszacowanie to do wartości rynkowych (aktualizacja) wyniosło łącznie 4.848 tys. zł, a skutki tego przeszacowania w tej wysokości Spółka odniosła na przychody finansowe z tytułu aktualizacji wartości długoterminowych aktywów finansowych w 2011 r. W związku z tym przekwalifikowaniem utworzona została również rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazana w bilansie na 31.12.2011 r. w wysokości 921,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3226 – 3375)

W przygotowanych opiniach WGM UML (później BNW) na ZZW Spółki, wymieniono ww. decyzje Zarządu, ale nie określono w sposób jednoznaczny jaki to miało wpływ na wysokość wyników finansowych netto Spółki za 2010 r. i 2011 r. oraz na zgodność z prawem tych decyzji, chociaż w opinii z 21.06.2012 r. podano, że *„Aby zmniejszyć stratę Spółka przekwalifikowała posiadane grunty na inwestycje długoterminowe z przeznaczeniem do sprzedaży lub wynajmu. Skutki przeszacowania w kwocie 4.848.048 zł zaliczone do przychodów finansowych pozwoliły na zmniejszenie straty do blisko 3 mln zł”*.

(dowód: akta kontroli str. 3738 – 3751, 3800 - 3814)

Zarówno w raporcie biegłego rewidenta jak i ww. opinii nie wykazano dlaczego nieruchomości przy ul. Mazowieckiej i Ekologicznej zostały przekwalifikowane tylko w części (70 % i 75 %) oraz dlaczego nieruchomości przy ul. Wólczańskiej zostały przekwalifikowane dopiero w 2012 r. mimo, że już w 2008 r. została wyrażona zgoda przez ZZW na ich sprzedaż.

Do 31.12.2011 r. Spółka posiadała jedynie zgodę właściciela na sprzedaż nieruchomości przy ul. Wólczańskiej 224 (uchwała ZZW nr 8/2008 z 20.06.2008 r., która została zaktualizowana uchwałą ZZW nr 15/2012 z 26.06.2012 r.).

Do 2011 r. nie nastąpiło jednak przekwalifikowanie tej nieruchomości do inwestycji. Ponadto w sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki w 2010 r. i w 2011 r.

podane zostało, że na działce przy ul. Wólczańskiej 224 znajdują się puste pomieszczenia, kwalifikujące się do rozbiórki po byłym Wydziale Bezpieczeństwa Ruchu i Laboratorium Drogowym, przeniesionych w 2008 r. na ul. Mazowiecką 2/4, a kilkakrotne ogłoszenia o możliwości dzierżawy lub sprzedaży tej nieruchomości nie spotkały się z jakimkolwiek zainteresowaniem.

(dowód: akta kontroli str. 3280, 3359, 3821-3822)

Dyrektor BNW na pytanie dlaczego w opiniach BNW na ZZW w 2011 r. i 2012 r. nie skonkretyzowano jaki wpływ na wyniki finansowe Spółki miało obniżenie w 2010 r. o 50% stawek amortyzacji środków trwałych, a w 2011 r. przekwalifikowanie nieruchomości do inwestycji długoterminowych oraz o legalności tego przekwalifikowania, wyjaśnił co następuje: „W opinii na ZZW w roku 2011, wskazano, że zmiana stawek amortyzacji skutkowałą spadkiem amortyzacji o 9,8%. W opinii wyraźnie napisano, że koszty spadły. Różnica wynikająca ze zmiany stawek amortyzacji w porównaniu do łącznej kwoty kosztów operacyjnych ok. 28 mln zł nie stanowiła w ocenie opiniującego istotnego czynnika wpływającego na kondycję finansową spółki. W opinii napisano, że zmiana stawki amortyzacji miała wpływ na końcowy wynik finansowy. W opinii na ZZW w roku 2012 wskazano, że skutki przeszacowania nieruchomości o 4.848 tys. zł zostały zaliczone do przychodów finansowych, a wartość majątku trwałego wzrosła o 58,9 % z 8.119 tys. zł do 12.904 tys. zł. Jednocześnie w opinii napisano: „aby zmniejszyć stratę Spółka przekwalifikowała posiadane grunty na inwestycje długoterminowe z przeznaczeniem do sprzedaży bądź najmu. Skutki przeszacowania w kwocie 4.848 tys. zł zaliczone do przychodów finansowych pozwoliły na zmniejszenie straty do blisko 3 mln złotych.” W przygotowanych opiniach pracownicy Biura Nadzoru Właścicielskiego opierają się na badaniu sprawozdania przez biegłego rewidenta. W badaniu sprawozdania za rok 2010 oraz 2011 r. biegły nie wnosił zastrzeżeń oraz stwierdził, że „w wyniku dokonania badania sprawozdania finansowego, systemu prowadzenia ksiąg rachunkowych, kontroli wewnętrznej, a także umowy Spółki nie stwierdzono przypadków naruszenia prawa”, ani nie wskazywał na skutki wynikające z powyższego tytułu. Pracownicy Biura Nadzoru Właścicielskiego nie mają specjalistycznej wiedzy ani kompetencji do podważania opinii biegłego rewidenta. Dlatego też ustalenia biegłego rewidenta nie budziły wątpliwości”.

(dowód: akta kontroli str. 4350- 4355)

W 2012 r. Spółka poniosła stratę netto w wysokości 6.945,2 tys. zł mimo, że 28.12.2012 r. sprzedana została za kwotę 4.299,0 tys. zł zorganizowana część przedsiębiorstwa, którą stanowiły Wydział Sygnalizacji i Laboratorium, prowadzące działalność w obiektach przy ul. Mazowieckiej 4.

(dowód: akta kontroli str. 3381-3383, 3489-3502)

Na wielkość tej straty istotny wpływ miało zgłoszenie w kwietniu 2013 r. wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki - przed sporządzeniem i zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za 2012 r. W związku z tym, sprawozdanie finansowe za 2012 r. opracowane zostało przy założeniu braku kontynuacji działalności, wobec czego na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy o rachunkowości, należało dokonać wyceny aktywów wg zasady ostrożnej wyceny. Uwzględniając to, przeprowadzono korektę wyceny inwestycji długoterminowych z 2011 r. o 4.196,5 tys. zł i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 921,1 tys. zł. Korekta nie obejmowała nieruchomości przy ul. Mazowieckiej 4, która stanowiła składnik sprzedanej 28.12.2012 r. zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

(dowód: akta kontroli str. 3376-3410)

W opinii BNW na ZZW Spółki w upadłości likwidacyjnej w 2013 r. zamieszczono wzmiankę o tym, że sprawozdanie finansowe za 2012 r. zgodnie z art. 29 ustawy o rachunkowości zostało sporządzone przy założeniu braku kontynuacji działalności

wobec czego nie przedstawiono przewidywanych kierunków rozwoju Spółki. Nie określono jednak jaki to miało wpływ na wynik finansowy za 2012 r., chociaż wskazano na korektę wartości inwestycji długoterminowych do ich stanu wyjściowego oraz zmniejszenie długoterminowych rozliczeń międzyokresowych z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 921,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3870 - 3881)

Po rezygnacji w marcu 2013 r., dotychczasowego Prezesa Zarządu Spółki, nowo powołany Prezes Zarządu ZDil poinformował 12.04.2013 r. Dyrektora BNW o złożeniu w dniu 9.04.2013 r. do Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia wniosku o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej Spółki oraz o wniosku z 11.04.2013 r. o zabezpieczenie jej majątku.

W tym samym dniu (12.04.2013 r.) Dyrektor BNW poprosił Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej o wstrzymanie wszelkich płatności Miasta za odśnieżanie, wynikające z umowy konsorcjum (dotyczyło płatności za odśnieżania dróg miejskich przez konsorcjum utworzonym z udziałem ZDil).

Prezes Zarządu Spółki przed złożeniem wniosku o upadłość, pismem z 26.03.2013 r. skierowanym do Wiceprezydenta Marka Cieślaka informował, że po zapoznaniu się z sytuacją ekonomiczno – finansową Spółki nie jest ona zdolna w dotychczasowym kształcie i na dotychczasowych zasadach kontynuować swojej działalności i wobec tego możliwe są 3 rozwiązania, tj. upadłość Spółki w sytuacji gdy ma się ona utrzymywać z kontraktów zawieranych wyłącznie na wolnym rynku, oddłużenie Spółki i zlecenie jej prac przez Miasto, połączenie Spółki z innym podmiotem.

Właściciel do czasu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie zajął stanowiska w tej sprawie. W dniu 9.04.2013 r. odbyło się spotkanie Wiceprezydenta Marka Cieślaka z udziałem przedstawicieli związków zawodowych i innych pracowników ZDil, BNW i Prezesa Zarządu ZDil, na którym Prezes Zarządu informował o ciężącym na nim obowiązku złożenia wniosku do sądu o ogłoszenie upadłości, zwłaszcza że zobowiązania Spółki wynoszą około 10 mln zł, przychody jedynie 3,8 mln zł, a kontrahenci mogą w każdej chwili złożyć wniosek o upadłość. Mimo żądań przedstawicieli związków zawodowych o udzielenie pomocy ze strony Miasta, spotkanie nie doprowadziło do jakichkolwiek konstruktywnych ustaleń.

(dowód: akta kontroli str. 3615 – 3616, 3654 – 3659, 4347 - 4349)

Dyrektor BNW składając wyjaśnienia, dlaczego właściciel nie podjął uchwały o rozwiązaniu spółki ZDil wtedy, gdy była jeszcze jej stabilna sytuacja ekonomiczno - finansowa stwierdził, że decyzja o postawieniu Spółki w stan likwidacji nie została podjęta ponieważ prowadzona była restrukturyzacja Spółki (ograniczono zatrudnienie, pozbyto się zbitecznego i nierentownego sprzętu korzystając z bardziej opłacalnego outsourcingu, Spółka startowała z powodzeniem w przetargach publicznych, nowe kontrakty były zawierane na dogodniejszych dla Spółki warunkach), a Zarząd Spółki widział szansę wyprowadzenia Spółki z trudności finansowych. Ponadto ZDil prowadziła rozmowy z wierzycielami, rozkładała zobowiązania na raty lub zamieniała je na pożyczki, ściągała należności od kontrahentów. W grudniu 2012r. Spółka sprzedała zorganizowaną część przedsiębiorstwa Spółki w postaci Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji, a środki ze sprzedaży miały posłużyć na spłatę najpilniejszych zobowiązań, w tym zobowiązań publicznoprawnych, aby ZDil mogła wystartować w przetargach na remonty i budowę dróg, a także w kolejnym wieloletnim przetargu na letnie i zimowe sprzątanie dróg na terenie Miasta Łodzi. Przychody jakie Spółka miała otrzymywać z „akcji zima” w pierwszym półroczu 2013 r. były potencjalnie wystarczające na zabezpieczenie bieżącej działalność podmiotu - przy warunkach pogodowych angażujących ludzi i sprzęt Spółki w ramach kontraktu. Prowadzona była również

korespondencja i rozmowy dotyczące powierzenia remontów dróg na terenie Miasta Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 2531 – 2539)

Decyzja Prezesa Zarządu ZDiI dotycząca złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki poprzedzona została audytem ze stycznia 2013 r., sporządzonym na zlecenie BNW przez Biuro Biegłych Rewidentów EKO-BILANS.

Prezes Zarządu w swoim piśmie do Wiceprezydenta Miasta z 26.03.2013 r. powołał się m.in. na wyniki tego audytu, który wykazał, że przyjmując prognozy finansowe dla dwóch wariantów działalności Spółki (z powierzeniem Spółce przez Miasto robót drogowych oraz bez tego powierzenia) Spółka bez powierzenia jej robót drogowych nie będzie w stanie kontynuować działalności gospodarczej i nie będzie w stanie utrzymywać się na konkurencyjnym rynku świadczonych usług.

Wykazane w audycie wskaźniki działalności gospodarczej Spółki były niekorzystne i wynosiły w kolejnych latach:

- wskaźnik rentowności ogółem: 2010 r. – 1,34, w 2011 r. – minus 15,30, w 2012 r. – minus 8,01,
- wskaźnik rentowności kapitału: 2010 r. – 5,57, w 2011 r. – minus 46,47, w 2012 r. – minus 25,26
- wskaźnik rentowności sprzedaży netto: 2010 r. – 0,77, w 2011 r. – minus 13,91, w 2012 r. – minus 8,40,
- wskaźnik rentowności sprzedaży brutto: 2010 r. – 0,13, w 2011 r. – minus 27,36, w 2012 r. – minus 15,24,
- wskaźnik bieżącej płynności I: 2010 r. – 1,10, w 2011 r. – 0,53, w 2012 r. – 0,51,
- wskaźnik szybkiej płynności II: 2010 r. – 0,84, w 2011 r. – 0,44, w 2012 r. – 0,38.

Audyty wykazał zarazem, że zawarte przez Spółkę kontrakty na roboty drogowe były nierentowne z powodu pomijania kosztów ogólnych Spółki przy ich kalkulowaniu i zawieraniu umów. Wg audytora Spółka powinna również zredukować majątek trwały niedostosowany do aktualnych potrzeb Spółki.

Audyty zakładający kontynuację działalności Spółki i wykazujący za 2012 r. projektowaną stratę na sprzedaży w wysokości 2.859,3 tys. zł i stratę netto w kwocie 1.102,6 tys. zł, uwzględniał już sprzedaż w grudniu 2012 r. za kwotę 4.299 tys. zł zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki. W prognozowanych w audycie przychodach w latach następnych założono również sprzedaż nieruchomości przy ul. Wólczańskiej oraz połowę działki przy ul. Ekologicznej.

(dowód: akta kontroli str. 3617 - 3653)

Dyrektor BNW poproszony o złożenie wyjaśnień w sprawie przyczyn upadłości Spółki wg opinii BNW podał, że do najważniejszych przyczyn należy zaliczyć:

- *nieprzystosowanie Spółki do działania w gospodarce rynkowej. Zakład Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o. powstał z przekształcenia miejskiego zakładu budżetowego. Od 2003 r. tj. od momentu powstania Spółki działał w stanie prawie niezmiennym do momentu ogłoszenia upadłości. Od 2010 r. w przetargach ogłaszanych na terenie Miasta Łodzi pojawiała się coraz większa konkurencja.*
- *wyspecjalizowanie Spółki w kierunku zimowego utrzymania dróg. Kontrakty na remonty dróg stanowiły uzupełnienie działalności Spółki w okresie letnim. Zbyt późne podpisanie kontraktów na zimowe i letnie ręczne i mechaniczne utrzymanie pasów dróg (kontrakt na lata 2011-2013). Do zawarcia umów doszło w styczniu 2011 r., kiedy nie było już dużych opadów śniegu. Zmiana zasad płacenia za gotowość spowodowała znaczne ograniczenia dochodu Spółki,*
- *zła kalkulacja ofert przetargowych. Kontrakty po rozliczeniu wskazywały na stratę. Coraz trudniej było wygrać przetargi przy zaoferowaniu ceny rentownej dla Spółki,*

- kłopoty z jakością wykonywanych robót (liczne reklamacje wykonywanych prac remontowych, kłopoty w rozliczeniach z inwestorami),
- wysokie koszty działalności, (koszty wynagrodzeń, koszty usług obcych, korzystanie z podwykonawców). Konieczność przestrzegania wszelkich przepisów i norm nakładanych na spółki komunalne powodował jej małą konkurencyjność. W sierpniu 2011 r. zostały dokonane zmiany na stanowisku Prezesa Zarządu. Zadaniem nowego Prezesa była restrukturyzacja podmiotu i przystosowanie go do gospodarki rynkowej. Zarządowi udało się ograniczyć w sposób istotny zatrudnienie, ale nie dokonano kompleksowej restrukturyzacji,
- niemożność dokapitalizowania przez właściciela. Miasto Łódź nie miało możliwości udzielenia bezpośredniej pomocy finansowej z obawy o naruszenie przepisów ustawodawstwa europejskiego dotyczącego zakazu niedozwolonej pomocy publicznej. W 2011 Miasto Łódź podjęło próbę sprzedaży udziałów Spółki. Jednakże zbyt wysoka cena usztywniona przez Radę Miejską oraz protesty załogi utrudniły proces prywatyzacji co doprowadziło do tego, że udziały nie znalazły nabywcy, nie wpłynęła oferta,
- niejasne zapisy w treści umowy konsorcjum. Umowa zawarta z firmą OAZiS i Fiodor Alicja Kowalska posiadała wiele niedoprecyzowanych i niejasnych zapisów, które doprowadziły do kłopotów w rozliczeniach pomiędzy konsorcjantami, co rzutowało na płynność finansową Spółki,
- opóźnienie w zawarciu umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (w pierwotnie przygotowywanej wersji umowa miała zostać zawarto do początku grudnia 2012 r.)
- niezapłacenie zobowiązań publiczno - prawnych ze środków uzyskanych ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (brak spłaty zobowiązań publiczno – prawnych skutkowało niemożnością udziału w przetargach publicznych, a co za tym idzie pozyskiwaniu nowych kontraktów.)”

(dowód: akta kontroli str. 4350 - 4355)

Sydyk Masy Upadłości ZDiI w upadłości likwidacyjnej, pismem z 15.05.2013 r. poinformował BNW o wydanym postanowieniu o ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej Spółki w dniu 15.05.2013 r. przez IV Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych i Naprawczych Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia oraz o wyznaczeniu Sydyka Masy Upadłości i Sędziego Komisarza.

(dowód; akta kontroli str. 3660 - 3661)

Niecałe dwa miesiące przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki przez Prezesa Zarządu ZDiI, tj. 11.02.2013 r. Wiceprezydent M. Cieślak sporządził dla Właściciela „Propozycje działań właścicielskich związanych z przyszłością Zakładu Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o.” z wnioskiem o akceptację przedłożonych propozycji. W dokumencie tym zawarto m.in. informacje o:

- sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki za cenę 4.299 tys. zł, którą przeznaczono na spłatę zobowiązań, zaznaczając iż nie rozwiązało to problemów ekonomiczno – finansowych Spółki ponieważ nadal zadłużenie Spółki jest wysokie, a istniejące zobowiązania publicznoprawne uniemożliwiają jej uczestnictwo w przetargach, w celu pozyskiwania kontraktów na świadczone roboty,
- sporządzonym na zlecenie BNW audycie finansowym Spółki wg stanu na 31.12.2012 r., zawierającym dwie projekcje finansowe funkcjonowania Spółki. Powołano się na opinię audytorów o zagrożeniu kontynuowania działalności gospodarczej Spółki oraz podano warunki pozwalające kontynuować tę działalność,
- stanowisku BNW, dzielającym opinie i wnioski audytorów wobec czego należy zobowiązać Spółkę do pilnego przygotowania i wdrożenia programu restrukturyzacji w pierwszym półroczu 2013 r., zawierającego m.in. zbycie

zbędnego majątku (sprzedaż części nieruchomości przy ul. Ekologicznej oraz nieruchomości przy ul. Wólczańskiej) generującego zbędne koszty, zmniejszenie zobowiązań publicznoprawnych, racjonalizację kosztów ogólnych poprzez optymalizację zatrudnienia do zakresu prowadzonej działalności, zmianę zasad wynagradzania, budżetowanie kosztów na poziomie każdej komórki organizacyjnej oraz ograniczenie działalności do przedsięwzięć rentownych.

(dowód: akta kontroli str. 3662 - 3664)

Dyrektor BNW poproszony o wyjaśnienia dlaczego tak późno zdecydowano się na złożenie wniosku o upadłość Spółki skoro przesłanki obligujące Zarząd Spółki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie jej upadłości zaistniały już w roku 2011 oraz jakie działania podjął właściciel celem poprawy sytuacji finansowo – ekonomicznej ZDiI, podał:

- wniosek o ogłoszenie upadłości złożył Prezes Zarządu Spółki powołany w dniu 8 marca 2013 r., który po zapoznaniu się z dokumentami Spółki, uznał, że jej sytuacja finansowa, brak możliwości startowania w przetargach na skutek niespłacenia zobowiązań publicznoprawnych, nieudzielenie Spółce powierzenia remontów dróg przy jednoczesnym braku możliwości regulowania bieżących zobowiązań, obligują go jako osobę odpowiedzialną w świetle art. 21 ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszeniu upadłości. Wpływ na tę decyzję miał niewątpliwie fakt niedotrzymania przez OAZiS Sp. z o.o. (konsorcjanta) wcześniejszych ustaleń dotyczących zamiany wierzytelności na pożyczkę i postawienia w stan natychmiastowej wymagalności zobowiązań na kwotę 1.029.937,25 zł oraz trudności w rozliczeniach w ramach konsorcjum realizującego kontrakt na letnie i zimowe utrzymanie dróg,
- w marcu 2013 r. ZDiI ogłosił przetarg na remonty dróg na terenie Miasta Łodzi, wobec czego stało się oczywiste, że nie dojdzie do powierzenia Spółce prac w zakresie remontów,
- ogłoszenie upadłości ma służyć przede wszystkim ochronie wierzycieli, a nie interesów właściciela. Z chwilą ogłoszenia upadłości właściciel utracił kontrolę nad majątkiem Spółki. Obowiązek wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spoczywał na członkach Zarządu oraz RNj Spółki,
- działania właściciela, ukierunkowane na pomoc Spółce, w świetle obowiązujących przepisów są bardzo ograniczone. Większość z nich, takich jak dokapitalizowanie lub udzielenie powierzenia mogą być oceniane w świetle ustawodawstwa Unii Europejskiej jako naruszenie konkurencji, a co za tym idzie za niedozwoloną pomoc publiczną. Wykonawcy kontraktów na prace drogowe na terenie Miasta są wyłaniani w drodze przetargów i każde odstępstwo od tej zasady musi być bardzo dobrze uzasadnione,
- BNW na bieżąco monitorowało sytuację w Spółce, wspierając jej działania w kierunku powierzenia remontów dróg. W tym celu została sporządzona między innymi opinia prawna.

Rozważano możliwość połączenia Spółki z innymi podmiotami, przekształcenia w zakład budżetowy. Zalecenia udzielane w trakcie kontroli miały wspomóc Zarząd i wskazać możliwości wyjścia z trudności finansowych. Wyrażano zgodę na obciążenie hipoteką nieruchomości w celu zaciągnięcia kredytów bankowych oraz na sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

(dowód; akta kontroli str. 2531 – 2539)

Na dwa lata przed ogłoszeniem upadłości Spółki, tj. w 2011 r. Miasto bezskutecznie próbowało sprzedać 100% udziałów Spółki, natomiast Prezes Zarządu Spółki 14.10.2011 r. przedłożył Prezydentowi Miasta, z prośbą o zajęcie stanowiska, wstępne założenia programu restrukturyzacji ZDiI, w którym zakładano

m.in. przeniesienie siedziby Spółki na inny teren Miasta, sprzedaż nieruchomości przy ul. Ekologicznej 26, której wartość oceniono na ca 8 mln zł, zagospodarowanie nieruchomości przy ul. Wólczańskiej 224 przez Politechnikę Łódzką, wybudowanie kosztem około 5 mln zł wytwórni mas bitumicznych na terenach należących do Miasta przy ul. Transmisyjnej, wydzierżawienie lub likwidację Laboratorium przy ul. Mazowieckiej 4, ewentualnie połączenie ZDiI z Łódzkim Zakładem Usług Komunalnych. W związku z tymi założeniami Wiceprezydent Miasta pismem wysłanym do Spółki 23.11.2011 r. zgłosił uwagi, dotyczące poszczególnych elementów tej koncepcji, a przede wszystkim wskazał na brak prognozy kosztów i przychodów Spółki w perspektywie 2 – 3 lat oraz źródeł finansowania tych zamierzeń.

(dowód: akta kontroli str. 3920 – 3937)

Następnie Dyrektor BNW pismem z dnia 5.01.2012 r., skierowanym do Prezesa Zarządu ZDiI, wnioskował o poinformowanie o sposobie planowanego przeniesienia siedziby Spółki z ul. Ekologicznej na ul. Transmisyjną z podaniem kosztów przystosowania nieruchomości i źródeł sfinansowania tej inwestycji, przebiegu planowanych podłączeń do mediów planowanej budowy wytwórni mas bitumicznych, kosztów tej inwestycji i źródeł jej sfinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 3938)

W dokumentacji BNW znajdowały się kolejne wersje koncepcji dalszego funkcjonowania Spółki, opracowane przez Zarząd Spółki, tj.:

- założenia restrukturyzacji i rozwoju Spółki w latach 2012 – 2015, które wpłynęły do UMŁ w dniu 17.02.2012 r., zawierające m.in. plany inwestycyjne w poszczególnych latach, w tym budowę na nieruchomości przy ul. Ekologicznej 26 osiedla domów mieszkalnych przez inwestora zastępczego przy wartości nakładów w wysokości około 29,8 mln zł oraz budowę budynku mieszkalnego w systemie modułowym z przeznaczeniem na mieszkania socjalne dla Miasta, budowę w latach 2012 – 2013 przy ul. Transmisyjnej wytwórni, mas bitumicznych kosztem ca 5 mln zł. Częścią tego opracowania były prognozy rachunku zysków i strat za 2011 r. oraz bilansu na 31.12.2011 r. Prognozowany wynik za 2011 r. stanowił stratę netto w wysokości 2.248,6 tys. zł.

W dniu poprzedzającym złożenie tego opracowania w UMŁ odbyło się posiedzenie RN Spółki, na którym jak odnotowano w protokole nr 3/2012 z 16.02.2012 r., RN została zapoznana z sytuacją ekonomiczno – finansową i zamierzeniach Zarządu w zakresie restrukturyzacji i rozwoju Spółki. Podano w nim również, że program restrukturyzacji i rozwoju Spółki na lata 2012 – 2015 został zaakceptowany przez Prezydenta Miasta, wobec czego RN podjęła uchwałę popierającą Zarząd ZDiI w pracach nad zmianą planu zagospodarowania przestrzennego nieruchomości przy ul. Ekologicznej 26 w kierunku funkcji handlowych i budownictwa mieszkaniowego,

- przewidywane kierunki rozwoju ZDiI w latach 2012 – 2015, które wpłynęły do UMŁ 31.05.2012 r. Na opracowaniu odnotowano, że stanowiło ono załącznik nr 1 do sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za 2011 r. Opracowanie zawierało wiele powtórzeń z ww. założeń restrukturyzacji i rozwoju, ale w odniesieniu do nieruchomości przy ul. Ekologicznej 26 przewidywało jej sprzedaż.

(dowód: akta kontroli str. 3939–3969, 3970-4006)

Wiceprezydent M. Cieślak 31.05.2011 r. powołując się na przedkładane co kwartał przez RN sprawozdania z odbytych posiedzeń i analizy wyników Spółki, wnioskował o dokonanie szczegółowej analizy aktualnej sytuacji Spółki i przesłanie wyników tej analizy przed ZZW Spółki.

RN w następstwie tego pisma skierowała pismo do Prezesa Zarządu ZDiI i z datą 14.06.2011 r. RN przekazała Wiceprezydentowi informację, zawierającą ustosunkowanie się do wnioskowanych zagadnień. Wykazano w niej m.in., że na 30.04.2011 r. zobowiązania Spółki wynosiły 2.919,7 tys. zł, w tym przeterminowane 1.357,4 tys. zł oraz należności w łącznej wysokości 5.121.927,63 zł, w tym od ZDiI – 3.144,2 tys. zł i od Portu Lotniczego Łódź – 1.309,6 tys. zł. Należności po terminie płatności wynosiły 18,2% (931,4 tys. zł) należności ogółem, w tym od ZDiI – 158,6 tys. zł i od Portu Lotniczego – 421,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3610 -3614)

Według informacji Zarządu ZDiI z 4.07.2011 r., udzielonej w związku z WGM UMŁ z 27.06.2011 r. o udzielenie informacji o sytuacji finansowej Spółki w związku z przygotowywanym zarządzeniem dotyczącym ustalenia warunków zbycia udziałów Spółki, strata netto za 5 miesięcy wynosiła 1.501,7 tys. zł, należności – 6.710 tys. zł, zobowiązania 10.919,8 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 3467 - 3470)

Natomiast wg informacji RN z 20.09.2011 r. strata Spółki za 7 miesięcy 2011 r. wynosiła 4.227 tys. zł. Wg tej informacji na posiedzeniu RN w dniu 14.09.2011 r. zobowiązała Zarząd Spółki do przygotowania pełnej analizy kosztów i przygotowanie do 30.09.2011 r. programu naprawczego.

(dowód: akta kontroli str. 3466)

W sprawie sprzedaży udziałów Spółki i uczestnictwie w niej załogi ZDiI, władze Miasta prowadziły niespójną politykę m.in. deklarując pracownikom ZDiI zabezpieczenie socjalne, a następnie wycofując się z tych deklaracji. W piśmie z dnia 11.02.2011 r. Wiceprezydenta M. Cieślaka, skierowanego do Prezesa Zarządu, zawarto informację, że przepisy dotyczące prywatyzacji bezpośredniej, w tym ścieżka prywatyzacji pracowniczej nie mają zastosowania w przypadku zbycia udziałów przez jednostki samorządu terytorialnego, jednak jako warunek fakultatywny zasadne jest, aby w warunkach zbycia udziałów ZDiI ustalić zobowiązanie oferenta do zbycia na rzecz pracowników 15% udziałów Spółki. Zaznaczono przy tym, że wymóg taki postawiony oferentowi będzie wpływać na cenę zbywanych udziałów.

(dowód: akta kontroli str. 4045–4055)

Rada Miejska uchwałą nr XII/174/11 z 20.04.2011 r. ustaliła, że Miasto zbędzie cały pakiet 5.526 udziałów ZDiI poprzez ich sprzedaż w trybie przetargu publicznego za cenę nie niższą niż 15.910 tys. zł, wynikającą z wartości ustalonej w analizie przedprywatyzacyjnej metodą skorygowanych aktywów netto. Zarówno w uchwale RM jak i w uzasadnieniu do projektu uchwały, sporządzonej przez WGM UMŁ, brak jest jakichkolwiek zapisów odnośnie gwarancji pracowniczych. Wycena o której mowa w uchwale RM, sporządzona została w marcu 2011 r. przez Biuro Konsultingowo – Inżynierskie w Łodzi w formie analizy ekonomiczno – finansowej i raportu z szacowania wartości Spółki. Oszacowana wartość Spółki wynosiła: wartość księgowa – 7.631,8 tys. zł, wartość skorygowana aktywów netto – 15.910 tys. zł, rynkowa wartość likwidacyjna – 8.559 tys. zł, wartość ustalona metodą zdyskontowanych strumieni pieniężnych – 6.299 tys. zł. Wyceniający rekomendowali jako realną wartość przedsiębiorstwa w przedziale 15.910 tys. zł – 12.235 tys. zł (wartość ta stanowiła średnią z oszacowanych wartości metodami majątkowymi), a oszacowaną wartość 1 udziału w przedziale - 2.879,12 zł – 2.214,08 zł. Natomiast w sporządzonym przez to Biuro operacie szacunkowym nieruchomości i wyceny środków trwałych ustalono, że rynkowa wartość nieruchomości wynosi: nieruchomość przy ul. Ekologicznej 26 – 5.680 tys. zł, w tym wartość naniesień budowlanych – 1.317 tys. zł, nieruchomość przy ul. Mazowieckiej 4 – 1.140 tys. zł, tym wartość naniesień budowlanych – 593 tys. zł, nieruchomość przy

ul. Wólczańskiej 224 – 1.008 tys. zł (bez zabudowań, które zakwalifikowano do wyburzenia).

(dowód: akta kontroli str. 4007 - 4030)

Prezydent Miasta Zarządzeniem nr 959/VI/11 z 14.07.2011 r. zarządziła o ogłoszeniu przetargu nieograniczonego na zbycie całego pakietu 5.526 udziałów ZDil, przy czym wg zarządzenia cena za cały pakiet nie może być niższa niż 15.910 tys. zł. Zarządzeniem został ustalony skład Komisji Przetargowej, jej regulamin, treść ogłoszenia o przetargu, warunki przetargu. W ogłoszeniu zawarto również zapis, że do oferty należy załączyć warunki pakietu socjalnego, wynegocjowanego z pracownikami ZDil. Wiceprezydent M. Cieślak w korespondencji prowadzonej ze związkami zawodowymi ZDil i na spotkaniu w dniu 13.05.2011 r. deklarował, że w warunkach przetargu zostanie zawarte zobowiązanie nabywcy udziałów ZDil do przekazania 15% nabytych udziałów pracownikom Spółki. Nabywca udziałów miał być również zobowiązany do zagwarantowania utrzymania w Spółce stanu zatrudnienia z 31.12.2010 r. przez okres 3 lat od dnia podpisania umowy pod groźbą wysokich kar za niedotrzymanie tych warunków. O wprowadzeniu obligatoryjnego warunku załączenia do oferty pakietu socjalnego Wiceprezydent Łodzi M. Cieślak poinformował pracowników i Zarząd ZDil pismem z 15.07.2011 r.

W protokole z posiedzenia Komisji Przetargowej z 5.09.2011 r. odnotowano, że w ustalonym terminie nie wpłynęła żadna oferta, mimo pobrania memorandum informacyjnego przez 3 podmioty.

Prezydent Miasta zarządzeniem nr 1226/VI/11 z 15.09.2011 r. ponownie zarządziła ogłoszenie przetargu nieograniczonego na zbycie całego pakietu 5.526 udziałów ZDil za cenę nie niższą niż 15.910 tys. zł, z terminem składania i otwarcia ofert do 24.10.2011 r. przez Komisję Przetargową stwierdzono, że w ustalonym terminie nie wpłynęła żadna oferta.

(dowód: akta kontroli str. 4031 – 4107)

W związku z brakiem w ogłoszeniu o przetargu obowiązku załączenia do oferty warunków pakietu socjalnego, wynegocjowanego z załogą, 21.09.2011 r. protest do Prezydent Miasta złożyły związki zawodowe funkcjonujące w ZDil. Ponadto Zarząd NSZZ „Solidarność” Region Ziemia Łódzka stanowiskiem z 29.09.2011 r., skierowanym do Prezydent Miasta i Przewodniczącego RM poparł działania Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w ZDil oraz zażądał aby w zasadach zbycia udziałów ZDil zagwarantować jej załodze zatrudnienie i dotychczasowe warunki płacowe.

Wiceprezydent M. Cieślak na spotkaniu z przedstawicielami ZDil w dniu 4.10.2011 r. zapewnił o odstąpieniu od prywatyzacji Spółki w przypadku braku oferentów oraz o tym, że nie pozwoli sprzedać spółki bez zabezpieczenia dla pracowników pakietu socjalnego.

(dowód: akta kontroli str. 4108 - 4112)

W związku z niekorzystnymi wynikami finansowymi Spółki, Wiceprezydent M. Cieślak powołując się na informacje uzyskiwane od RN o pogarszającej się kondycji finansowej Spółki, poprosił Prezesa Zarządu ZDil o przedstawienie w terminie do 15.06.2011 r. aktualnej sytuacji Spółki, która może mieć wpływ na prowadzony proces prywatyzacji Spółki.

Prezes Zarządu w przedłożonej informacji z 15.06.2011 r. podał, że zły wynik finansowy Spółki za 5 miesięcy 2011 r. (w załączeniu przesłano bilans i rachunek zysków i strat za 4 miesiące 2011 r., wykazujący stratę w wysokości 747,4 tys. zł) jest w głównej mierze efektem:

- znacznego opóźnienia w podpisaniu na okres 3 lat dwóch umów z ZDiT na zimowe i letnie utrzymanie dróg w 2 rejonach Łodzi (podpisanie umów nastąpiło 28 grudnia 2010 r. mimo korzystnego dla Spółki wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 18.11.2010 r. na rozstrzygnięcie przez ZDiT przetargu nieograniczonego) wskutek czego za grudzień 2010 r. Spółka zafakturowała 109 tys. zł, podczas gdy konkurenci Spółki na podstawie zamówień ZDiT z wolnej ręki uzyskali przychody powyżej 10 mln zł. Przychody z zimowego utrzymania dróg od wielu lat kształtowały wynik finansowy i jej płynność finansową. Spółka przygotowując się do tych prac i licząc na przychody z tego tytułu w okresie 3 lat w wysokości około 25 – 30 mln zł, wydatkowała około 3 mln zł, zakupując więcej sprzętu, soli drogowej i zatrudniając dodatkowych kierowców. Wobec tego nastąpił wysoki wzrost kosztów stałych, a na początku 2011 r. warunki pogodowe już nie sprzyjały uzyskaniu przychodów z tego tytułu, rekompensujących utracone wcześniej korzyści,
- decyzji ZDiT, zawartej w siwz na te roboty, nieprzewidującej zapłaty za tzw. gotowość w sezonie zimowym,
- warunki pogodowe w okresie grudzień 2010 - kwiecień 2011 uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych (drogowych) wskutek czego Spółka uzyskiwała w zasadzie niewielkie przychody z kontraktu obejmującego utrzymanie sygnalizacji świetlnej w Łodzi,
- opóźnienie przez Port Lotniczy Łódź SA zapłaty 1.309,6 tys. zł za wykonane roboty w listopadzie 2010 r. i marcu 2011 r. mimo odroczonego do 60 dni terminu płatności.

W informacji podano ponadto, że bardziej szczegółowe wyjaśnienie poniesionych strat zawarte zostało w piśmie do RN w dniu 13.06.2011 r., które zostało załączone do informacji.

(dowód: akta kontroli str. 3442-3460)

Dyrektor BNW zapytany przez kontrolerów dlaczego sprzedaż udziałów w ZDiI nie doszła do skutku i czy wobec braku chętnych do ich zakupu i wciąż pogarszającej się sytuacji Spółki rozważano możliwość obniżenia ceny za udział, a jeśli nie to dlaczego, wyjaśnił m.in.:

- ZDiI została przeznaczona do prywatyzacji w roku 2011 r. zgodnie z polityką Miasta Łodzi wobec spółek, które nie są niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy,
- projekt uchwały Rady Miejskiej w Łodzi przygotowany przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego przewidywał możliwość sprzedaży po „cenie wynikającej z analizy przedprywatyzacyjnej”,
- w wyniku burzliwej dyskusji w trakcie posiedzenia Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 20 kwietnia 2011r., radni przyjęli treść uchwały w wersji zmienionej, która pozwalała na sprzedaż udziałów za kwotę nie niższą niż maksymalna wartość wynikająca z wyceny, tj. za kwotę nie niższą niż 15 910 tys. zł,
- okres w którym zamierzano sprzedać udziały ZDiI nie był najlepszym okresem na tę sprzedaż ponieważ w tym czasie następowały upadłości wielu firm związanych z budową autostrad,
- po zmianie na stanowisku Prezesa Zarządu ZDiI miała nastąpić restrukturyzacja Spółki i podjęte zostały działania w celu uczynienia z niej podmiotu bardziej konkurencyjnego na rynku,
- BNW nie posiadało jednoznacznych argumentów przemawiających za tym, iż kolejna wycena w sposób istotny obniży wartość udziałów i mimo, iż Spółka miała poważne trudności z płynnością finansową w dalszym ciągu była wyposażona w nieruchomości o znacznej wartości oraz znaczny majątek ruchomy.

(dowód: akta kontroli str. 2531–2539)

Organa Spółki i organizacje związkowe działające w Spółce wielokrotnie wnioskowały o powierzenie Spółce przez Miasto realizacji robót drogowych oraz udzielenie jej różnych form pomocy.

Stanowisko zajmowane przez osoby występujące w imieniu Miasta były niejednoznaczne przez co stwarzały nieuzasadnioną nadzieję na pomoc finansową i powierzenie Spółce robót drogowych.

Prezes Zarządu Spółki wielokrotnie występował w tych sprawach do BNW, do Wiceprezydenta M. Cieślaka lub do Prezydenta Miasta, a mianowicie pismami:

- z 22.12.2011 r. wnioskował do BNW o wniesienie przez Miasto aportu w formie 3 działek przy ul. Transmisyjnej w celu przeniesienia siedziby Spółki, podjęcia budowy wytwórni mas bitumicznych oraz o sprzedaż nieruchomości przy ul. Ekologicznej,
- z 12.06.2012 r. przedłożył Wiceprezydentowi M. Cieślakowi analizę możliwości realizacyjnych Spółki w zakresie robót przebudowy ulic po inwestycjach współfinansowanych przez Fundusz Spójności UE w ramach umowy powierzenia tych zadań przez Miasto oraz analizę ekonomiczną określającą zasady finansowania robót wykonywanych w systemie powierzenia.
- z 26.06.2012 r. przesłał do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka projekt wniosku dotyczącego powierzenia ZDiI wykonania ww. zadania własnego Miasta i projekt uchwały RM w tej sprawie
- z 27.06.2012 r. informując Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka o trudnej sytuacji finansowej Spółki, spełniającej przesłanki zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, wnioskował o udzielenie pomocy Spółce w wysokości ca 3 mln zł poprzez podwyższenie kapitału założycielskiego w formie pieniężnej, dopłaty, poręczenia kredytu obrotowego w wysokości 700 tys. zł, umożliwiającego spłatę zobowiązań publicznoprawnych warunkujących udział Spółki w przetargach,
- z 9.08.2012 r. prosząc o natychmiastową interwencję informował Prezydent Miasta o katastrofalnej sytuacji finansowej Spółki spowodowanej m.in. niezrealizowaniem płatności przez ZDiT w wysokości około 311 tys. zł, przez Port Lotniczy w Łodzi za zaległe faktury w kwocie 101 tys. zł, odsetki w wysokości 95 tys. zł, nierozliczone roboty w kwocie 240 tys. zł, stratami poniesionymi w ramach „akcji zima” z powodu ponoszenia kosztów utrzymania pracowników i sprzętu w tzw. gotowości.
- z 9.10.2012 r., powołując się na dodatkowe ustalenia Prezes Zarządu ponownie skarżył się na ZDiT, który nie uregulował zobowiązań wobec Spółki w wysokości 666,3 tys. zł. Żadne ustalenia dodatkowe nie były znane A.M. – (inspektor w BNW),
- z 27.08.2012 r. do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka wnioskował o powierzenie Spółce przebudowy nawierzchni drogowych ulic po inwestycjach współfinansowanych przez Fundusz Spójności UE, stwierdzając że Spółka spełnia kryteria podmiotu wewnętrznego, a wykonawstwo tych zadań przez Spółkę przyniesie Miastu korzyści ponieważ zadania własne gminy realizowane przez jednostkę wewnętrzną nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT,
- z 10.01.2013 r., informował Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka o stopniu przygotowania Spółki w zakresie sprzętowym kadrowym i organizacyjnym do przyjęcia powierzenia jej robót związanych z remontami nawierzchni ulic.

(dowód: akta kontroli str. 4147, 4174–4197, 4199–4201, 4234–4236, 4243–4244, 4248–4256, 4334-4336)

Rada Nadzorcza Spółki uwzględniając sytuację ekonomiczno – finansową Spółki dokonała 4 sierpnia 2011 r. w uzgodnieniu z właścicielem zmian na stanowisku

Prezesa Zarządu. RN sugerowała konieczność dokonania zmian na stanowisku prezesa Zarządu Spółki w piśmie do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka z 19.07.2011 r., tj. sygnalizując, że po analizie wstępnych wyników finansowych za I półrocze strata wynosi 3.110 tys. zł, Zarządu nie ma koncepcji na rentowny rozwój Spółki, a przedłożone założenia programu naprawczego nie zostały przyjęte z równoczesnym zobowiązaniem Zarządu do rzetelnego i szczegółowego opracowania programu naprawczego.

RN wcześniej (pismem z 30.05.2012 r. po analizie wyników działalności Spółki za 4 miesiące 2012 r. oraz opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2011 r.) sugerowała konieczność podjęcia decyzji, co do sposobu pokrycia strat Spółki poprzez jej dokapitalizowanie bądź z zysków przyszłych okresów oraz powierzenie Spółce utrzymanie dróg i ulic jako jedynej drogi do uzyskania zadowalających wyników finansowych w przyszłych okresach.

RN ZDiI 20.09.2011 r. informując Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka o zmianach kadrowych i analizie wyników za 7 miesięcy 2011 r. podała, że wg nowo powołanego Prezesa Zarządu straty Spółki są efektem złego zarządzania oraz uczestniczeniem w przetargach przynoszących straty i bardzo wysokimi kosztami stałymi.

(dowód: akta kontroli str. 3466, 3912, 3916, 4171 - 4173)

Dużą aktywność w 2012 i 2013 r. w tym zakresie wykazywały związki zawodowe działające w ZDiI, które wyrażały zmienną ocenę działań właściciela, przesyłając m.in. następujące pisma:

- z 2.02.2012 r. wnioskowały do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka o powierzenie ZDiI prac dotyczących łatania dziur w jezdniach na terenie Miasta,
- z 2.10.2012 r. wnioskowały do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Łodzi o wsparcie w działaniach o powierzenie Spółce zadań w zakresie przebudowy dróg miejskich. Pismo to zostało przekierowane 26.10.2012 r. do Prezydenta Miasta, i 2.11.2012 r. do wiadomości do Dyrektora BNW,
- z 17.10.2012 r. dziękowały za wielokrotne rozmowy z Wiceprezydentem M. Cieślakiem i korespondencję w wyniku których nastąpiła zmiana Prezesa Zarządu i wdrożony został realny program restrukturyzacji Spółki oraz zapadły decyzje o sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki,
- z 11.12.2012 r. domagały się od Prezydenta Miasta realnej i skutecznej pomocy właściciela w formie dokapitalizowania Spółki i powierzenia jej robót z zakresu zadań własnych Gminy, sygnalizując przy tym opóźnienia w sfinalizowaniu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki,
- z 4.01.2013 r. dziękowały Prezydentowi Miasta i Wiceprezydentowi Markowi Cieślakowi za sfinalizowanie transakcji sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki wbrew niechęci i zamiarze odstąpienia od niej przez Dyrektora ZDiI i Wiceprezydenta Radosława Stępnia, a równocześnie wnioskowały o pomoc w otrzymaniu od Miasta robót z zakresu zadań własnych Gminy,
- z 12.04.2013 r., powołując się na wcześniejsze deklaracje władz Miasta o udzieleniu pomocy w utrzymaniu istnienia Spółki i miejsc pracy, wnioskowały do Prezydenta Miasta o pilne dokonanie dopłaty do Spółki i powierzenie jej wykonywania zadań własnych Gminy ponieważ Prezes Zarządu zgłosił już wniosek o upadłość Spółki,
- z 16.04.2013 r. wnosili do Dyrektora BNW o wydanie w formie informacji publicznej opinii prawnej dotyczącej możliwości przekształcenia Spółki w zakład budżetowy Miasta Łodzi i możliwości dokapitalizowania jej,
- z 25.04.2013 r. do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka prosili o pilne spotkanie w celu omówienia ww. opinii prawnej wydanej przez Biuro Prawne

UMŁ, powołując się przy tym na spotkanie w dniu 9.04.2013. na którym Wiceprezydent zadeklarował możliwość wycofania wniosku o upadłość w przypadku pozytywnej opinii prawnej.

- z 16.05.2013 r., pismem skierowanym do Przewodniczącego RM i Przewodniczących Klubów Radnych w Radzie Miejskiej, powiadomili o upadłości likwidacyjnej Spółki pomimo zapewnień Prezydent Miasta o dołożeniu starań w celu utrzymania dalszego istnienia Spółki, prosząc zarazem o wstawiennictwo u Prezydent Miasta w celu wywiązania się z tych deklaracji.

(dowód: akta kontroli str. 4149, 4237 – 4239, 4245 – 4247, 4147, 4268, 4278 - 4281)

W związku z tą korespondencją adresaci pism podjęli następujące działania:

- BNW pismem z 5.01.2012 r. poprosiło Prezesa Zarządu o udzielenie odpowiedzi w jaki sposób planuje przeniesienie siedziby Spółki z ul. Ekologicznej na ul. Transmisyjną, jaki będzie koszt przystosowania nieruchomości i źródła finansowania tej inwestycji, sposób podłączenia terenu ewentualnej wytwórni mas bitumicznych do mediów oraz wysokości kosztów i źródeł finansowania tej budowy,
- BNW poprosiło 9.08.2012 r. ZDiT o informację o możliwości zapłaty należności Spółki w wysokości 311 tys. zł i wypłatę zaliczki w wysokości 350 tys. zł, Skarbnika Miasta - o możliwości poręczenia kredytu przez Miasto w wysokości 3–3,5 mln zł, zaciągniętego na okres 3 lat oraz Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Lokali - ponownie o opinię co do możliwości powierzenia ZDiT wykonywania przebudowy nawierzchni dróg podanych przez Spółkę zadań (pierwotnie wniosek o wydanie takiej opinii został skierowany przez BNW w dniu 3.08.2012 r.). Spośród ww. adresatów pism tylko Dyrektor Wydziału Budżetu w Departamencie Finansów Publicznych UMŁ poinformowała pismem z 10.08.2012 r. o negatywnej opinii co do możliwości poręczenia ww. kredytu. Nie zostały udzielone odpowiedzi przez ZDiT i Departament Infrastruktury i Lokali, co potwierdziła A.M. Inspektor w BNW w złożonym wyjaśnieniu,
- Wiceprezydent M. Cieślak 16.02.2012 r. skierował wniosek zakładowych organizacji związkowych z 2.02.2012 r. (o powierzenie ZDiT prac dotyczących łatania dziur w jezdniach na terenie Miasta) do przeanalizowania jego zasadności przez Wiceprezydenta Miasta Łodzi Arkadiusza Banaszka, sugerując aby Spółka ze 100% udziałem Miasta świadczyła te usługi na rzecz Miasta. Odpowiedź na to pismo nie została udzielona, co potwierdziła A.M. Inspektor w BNW w złożonych wyjaśnieniach.

(dowód; akta kontroli str. 3938, 4229 – 4233, 4152, 4334 - 4336)

- BNW posiadało opinię prawną z 17.01.2012 r. wydaną przez SQUIRE SANDERS Świącicki Krześniak spółka komandytowa, wydaną na zlecenie Miasta, której celem miało być udzielenie odpowiedzi czy wnioski przedstawione w opinii z 30.10.2009 r., dotyczące możliwości powierzenia ZDiT realizacji zadań Gminy bez stosowania procedury zamówień publicznych oraz jak wyliczać wynagrodzenie dla Spółki w przypadku zlecenia jej tych zadań aby nie stanowiło ono pomocy publicznej w rozumieniu art. 107.1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W opinii stwierdzono, że najważniejszym odbiorcą usług jest ZDiT, a w 2008 r.

Spółka uczestniczyła w 99 postępowaniach przetargowych, w wyniku których zawarto 22 umowy. W podsumowaniu tej opinii stwierdzono (...), „W naszej ocenie istnieją przesłanki, żeby uznać iż Spółka spełnia kryteria „podmiotu wewnętrznego” Miasta w świetle orzecznictwa ETS dotyczącego zamówień publicznych. Nie powoduje to jednak powstania po stronie Miasta obowiązku zlecenia Spółce wykonywania jakichkolwiek usług lub dokonywania jakichkolwiek płatności na rzecz Spółki, w związku z tym należy zachować

ostrożność przy ustalaniu zasad i wysokości wynagrodzenia należnego Spółce tak, aby nie stanowiło ono pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 Traktatu"

(dowód: akta kontroli str. 4153 – 4168)

BNW posiadało opinię prawną M.K. - Radcy Prawnego ZDiT z 2.12.2009 r., przygotowaną do uchwały RM w sprawie powierzenia ZDiI zadań własnych Miasta, w której powołując się na wydaną opinię przez SQUIRE SANDERS Świącicki Krześniak stwierdzającą, iż ZDiI jest podmiotem wewnętrznym w rozumieniu orzecznictwa ETS i dopuszczającą możliwość powierzenia własnej spółce komunalnej realizacji zadań własnych gminy bez stosowania procedury zamówień publicznych, określono 2 warianty ustalania kosztów Spółki przy powierzaniu tych zadań.

Oprócz tego BNW posiadało uzasadnienie do uchwały RM w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie zobowiązania z tytułu zawarcia umowy z ZDiI na okres przekraczający rok budżetowy na realizację zadań z zakresu użyteczności publicznej (gospodarki komunalnej). Uzasadnienie to bez daty, podpisane było przez Krystiana Pamulę - p.o. Zastępcy Dyrektora ZDiT ds. Dróg i zawierało stwierdzenie, że ZDiI spełnia kryterium „podmiotu wewnętrznego” i istnieje możliwość zawarcia ze Spółką umowy na realizację zadań, o których mowa w uchwale, z pominięciem stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 4169 – 4170)

- BNW pismem z 27.06.2012 r. rekomendowało Wiceprezydentowi powierzenie tych zadań Spółce, zwracając przy tym uwagę, że wniosek ten jest niekompletny (nie wskazano sposobu finansowania początkowej części prac), wydział budżetu powinien wypowiedzieć się co do możliwości terminowej zapłaty należności Spółki, a ponadto całością zagadnienia związanego z powierzeniem zadania zajmuje się ZDiT w którego gestii leży przedstawienie projektu uchwały Radzie Miejskiej,

(dowód: akta kontroli str. 4171 - 4201)

- BNW pismem z 10.08.2012 r. poprosiło Prezesa Zarządu o pilne przygotowanie odpowiedzi na postawione w tym piśmie 11 pytań dotyczących sytuacji ekonomiczno – finansowej Spółki, w tym w wypadku ogłoszenia jej upadłości oraz jak zabezpieczone zostaną prawa pracowników i suma przeznaczona na odpłaty i co stanie się z kontraktami zawartymi przez Spółkę. W następstwie tego pisma Spółka przesłała 20.08.2012 r. mailem tylko część dokumentów o które wnioskowano, tj. bilans na 31.07.2012 r., zestawienie zajęć komorniczych, wykaz pracowników zatrudnionych w Wydziale Sygnalizacji i w Laboratorium oraz stan zobowiązań, należności, wykaz środków trwałych. Bilans i rachunek zysków i strat wykazywały: stratę netto w wysokości 2.254,6 tys. zł, należności w kwocie 1.359,3 tys. zł, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania - 11.530,7 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług - 7.022,2 tys. zł i zobowiązania publicznoprawne – 915,1 tys. zł. W dniu 21.08.2012 r. przesłano tą drogą dalsze zestawienia obejmujące przychody i koszty Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji, wykazujące straty za 6 miesięcy odpowiednio: 146 tys. zł i 228,9 tys. zł. Należności od ZDiT wykazano w wysokości 342,6 tys. zł oraz od Portu Lotniczego Łódź – 101,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 4202 – 4227)

Zobowiązania ZDiT wobec ZDiI na koniec poszczególnych kwartałów lat 2010–2013 wynosiły odpowiednio: w 2010 r. – 634,7 tys. zł, 569,3 tys. zł, 442,6 tys. zł, 739,1 tys. zł; w 2011 r. – 1.683,3 tys. zł, 1.872,7 tys. zł,

2.273,1 tys. zł, 2.459,1 tys. zł, w 2012 r. – zero zł, 890,8 tys. zł, 374,8 tys. zł, 565,9 tys. zł, w 2013 r. – 363,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3471 – 3483, 4153 – 4170, 4198, 4202 – 4227)

- w dniu 27.08.2012 r. Wiceprezydent M. Cieślak, odpowiadając Prezesowi Zarządu ZDiI na prowadzoną korespondencję w sprawie powierzenia Spółce zadań własnych Gminy, poinformował o działaniach jakie w związku z tym podjęło Miasto oraz odnośnie przejęcia Wydziału Sygnalizacji ZDiI. Działania te polegały na analizowaniu zasad, procedur odpłatnego przejęcia strategicznych dla Miasta obszarów funkcjonowania Spółki w zakresie obsługi sygnalizacji drogowej oraz ewentualnego powierzenia zadań jako podmiotowi wewnętrznemu robót drogowych w zakresie przebudowy dróg miejskich na okres kilku lat.

(dowód: akta kontroli str. 4233)

- w dniu 21.11.2012 r. Wiceprezydent Radosław Stępień odpowiadając Przewodniczącemu RM na pismo związków zawodowych z 2.10.2012 r. poinformował o 6 zawartych i realizowanych umowach z ZDiI oraz wyjaśnił, że po uchwaleniu budżetu w 2013 r. ogłaszane będą przetargi na realizację zadań z zakresu robót drogowych i ZDiI może do nich przystąpić ponieważ inna forma realizacji zadań prowadzonych przez ZDiI nie jest procedowana.

(dowód: akta kontroli str. 4241 – 4242)

- BNW pismem doręczonym do ZDiI 14.01.2013 r. wnioskowo o wydanie opinii na temat powierzenia Spółce remontów nawierzchni twardych i chodników. ZDiI w odpowiedzi na to pismo podał w swoim piśmie z 15.02.2013 r., że po przejęciu zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiI konieczna jest aktualizacja opinii prawnej odnośnie spełniania przez Spółkę przesłanek uznania jej jako „podmiotu wewnętrznego”, a w przypadku pozytywnej decyzji w tej sprawie, zlecenie audytu finansowego Spółki w celu ustalenia prawidłowego zarządzania Spółką oraz rozeznania rynku lokalnego usług aby ustalić wysokość stawek rynkowych tych usług,
- na skutek wniosku BNW do Biura Prawnego UMŁ, wydana została opinia z 26.02.2013 r., wskazująca na warunki jakie muszą być spełnione aby można było powierzyć Spółce realizację robót na rzecz Miasta. Podano w niej m.in., że działalność podstawowa Spółki pod względem ilościowym i jakościowym powinna być poświęcona głównie Miastu, a ewentualna pozostała działalność ma charakter marginalny. Stwierdzono również, iż „...aby powierzyć podmiotowi wewnętrznemu świadczenie usług bez przeprowadzenia przetargu należy również brać pod uwagę odpowiednie przepisy dotyczące pomocy publicznej. W konsekwencji należałoby przyjąć pogląd, że jeżeli podstawowa działalność Spółki ZDiI spółka z o.o. miałaby być świadczona na rzecz Miasta na podstawie powierzenia, to Spółka może świadczyć uboczne usługi na rzecz zamawiającego na podstawie umów które zostaną zawarte w trybie przetargu o ile powierzenie nie będzie skutkowało uprzywilejowaniem spółki wobec kontrahentów – uczestników trybu przetargowego, a zatem usługi świadczone na rzecz Miasta uzyskane w trybie przetargu powinny być na tyle marginalne żeby nie narazić się na zarzut zakłócenia konkurencji ze względu na umocnienie sytuacji Spółki na rynku poprzez powierzenie świadczenia usług”,
- w dniu 4.03.2013 r. Prezydent Miasta spotkała się z przedstawicielami związków zawodowych ZDiI, na którym zobowiązano się do dolożenia starań aby utrzymać dalsze istnienie Spółki, do podjęcia działań w celu rozeznania rynku w zakresie możliwości uzyskania umów na podwykonawstwo robót przez ZDiI, a w ramach nadzoru właścicielskiego do objęcia ściślejszą kontrolą działań organów Spółki,

- w dniu 9.04.2013 r. Wiceprezydent M. Cieślak na spotkaniu z przedstawicielami ZDI zadeklarował możliwość wycofania wniosku o upadłość w przypadku pozytywnej opinii prawnej. Wg wyjaśnień A.M. Inspektor w BNW, która uczestniczyła w tym nieprotokołowanym spotkaniu i z którego sporządziła odrębną notatkę, na spotkaniu tym nie doszło do ustaleń mimo, że Wiceprezydent M. Cieślak zaproponował przedstawicielom związków zawodowych utworzenie trójstronnej grupy ekspertów w postaci zespołu prawników (Spółki, związków zawodowych ZDiI, Miasta), w celu przeanalizowania możliwości dalszego funkcjonowania Spółki. Żadne proponowane stanowisko nie zostało przyjęte przez przedstawicieli związków zawodowych ZDiI, a zakończenie spotkania nastąpiło w burzliwej atmosferze,
- w dniu 11.04.2013 r. na spotkaniu przedstawicieli ZDiI i UMŁ w Biurze Prawnym, udzielona została informacja o braku możliwości powierzenia robót ZDiI powołując się na wcześniej wydaną opinię (wg wyjaśnień A.M. Inspektor w BNW chodziło o opinię z 26.02.2013 r.) Jednocześnie uzgodniono, że BNW zwróci się do Biura Prawnego o wydanie opinii odnośnie możliwości dopłat, połączenia Spółek lub wcielenia Spółki do Łódzkiego Zakładu Usług Komunalnych albo przekształcenia w zakład budżetowy. Wniosek taki BNW skierowało w dniu 10.04.2013 r., a wydana 16.04.2013 r. opinia prawna sugerowała wystąpienie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii w sprawie możliwości udzielenia Spółce pomocy publicznej, uwarunkowań jakie należy rozpatrzyć przed zawarciem umowy nabycia Spółki przez ŁZUK, połączenia 2 spółek prawa handlowego. Stwierdzała również brak możliwości przekształcenia spółki prawa handlowego w zakład budżetowy.

(dowód: akta kontroli str. 4257 – 4267, 4347 – 4349, 4269 - 4277)

W okresie od 1.03 do 3.03.2010 r. na podstawie upoważnienia Wiceprezydenta Łukasza Magina przeprowadzona została kontrola w ZDiI przez zespół składający się z audytorów wewnętrznych UMŁ i przedstawicieli WGM oraz Biura Prawnego, która wykazała m.in., że:

- prace nad powierzeniem ZDiI zadań własnych Gminy w latach 2010 - 2013 prowadzone były w 2009 r. i 2010 r., a ZDiI przygotował projekt uchwały Rady Miejskiej dotyczący powierzenia ZDiI: remontów chodników i dróg publicznych o nawierzchni twardej, naprawa nawierzchni nieulepszonych dróg publicznych, utrzymanie, konserwacja oraz naprawa i remonty ulicznej sygnalizacji świetlnej, utrzymanie drogowej infrastruktury technicznej, konserwację i bieżące utrzymanie oznakowania poziomego cienko i grubowarstwowego, obsługa laboratoryjna robót budowlanych na obiektach drogowych, mostowych i torowiskach tramwajowych dla potrzeb realizacji zadań inwestycyjnych i utrzymaniowych
- między ZDiI i ZDiT istniały rozbieżności w warunkach świadczenia ww. usług, a zwłaszcza cenowych,
- ZDiT nie poinformował ZDiI o ostatecznym kształcie regulaminu świadczenia tych usług, a do czasu kontroli ZDiI nie otrzymała takiego regulaminu chociaż został wcześniej wydany
- ZDiI mimo braku powierzenia, wykonywała od początku 2010 r. usługi w zakresie prac zabezpieczających nawierzchni oraz utrzymania i remontów ulicznej sygnalizacji świetlnej,
- wbrew ustaleniom regulaminu świadczenia usług ZDiI zleciła realizację prac zabezpieczających podwykonawcy - firmie UNIDRO.

Rada Miejska uchwałą nr LXXVIII/1391/10 z 27.01.2010 r. postanowiła o powierzeniu ZDiI na okres od 28.01 do 31.03.2010 r. remontów: chodników, dróg o nawierzchniach twardych, o nawierzchniach nieulepszonych oraz utrzymaniu,

konserwacji, naprawie i remontach ulicznej sygnalizacji świetlnej. Uchwałą nr LXXXIII/1464/10 z 31.03.2010 r. powierzone zostało ZDiI na okres od 28.01 do 31.05.2010 r. utrzymanie, konserwacja, naprawy i remonty ulicznej sygnalizacji świetlnej, z zastrzeżeniem, że termin ten może ulec skróceniu w przypadku podpisania umowy z wykonawcą wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego. Regulamin dotyczący zasad i sposobów wykonywania przez ZDiI zadań z zakresu gospodarki komunalnej został wprowadzony zarządzeniem nr 3997/V/10 z 19.02.2010 r. Pełniącego Funkcję Prezydenta Miasta, z mocą obowiązującą do 28.01 do 31.03.2010 r. W związku ze zmianą ww. uchwały RM, zarządzenie to zostało częściowo zmienione zarządzeniem nr 4141/V/10 z 1.04.2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 4283 - 4326)

Dyrektor BNW odpowiadając na pytanie jakie działania były podejmowane w związku z informacjami Prezesa ZDiI o zaległościach w regulowaniu zobowiązań przez ZDiI oraz Port Lotniczy im. W. Reymonta w Łodzi i jak zdaniem BNW zaległości te wpływały na sytuację finansową Spółki, wyjaśnił, że: BNW podjęło próby wyjaśnienia zagadnienia i „Z korespondencji uzyskanej z Portu Lotniczego wynikało, że zaległości płatnicze są konsekwencją braku konsensusu w rozliczeniach budowy drogi patrolowej na terenie lotniska. Nieuzgodnienie sald pomiędzy spółkami wynikało między innymi z zastosowania kar umownych oraz niedokończenia dokumentacji budowlanej ww. drogi. Biuro Nadzoru Właścicielskiego doprowadziło do kilku spotkań na terenie Urzędu Miasta Łodzi Zarządów oraz Głównych Księgowych obu Spółek. Notatka sporządzona po spotkaniu w dniu 24 stycznia 2012 r., wskazuje na ustalenia podjęte pomiędzy stronami. Port Lotniczy Łódź im Władysława Reymonta Sp. z o.o. zobowiązał się do wpłacenia na rachunek bankowy ZDiI Sp. z o.o. wynikającą z faktur kwotę 1.182 tys. zł. Spłata ta miała posłużyć ZDiI Sp. z o.o. na zapłatę kredytu bankowego w wysokości 523 tys. zł. Pozostała kwota 659 tys. zł miała zostać przeznaczona na częściową spłatę podwykonawcy robót na lotnisku, firmę KRAL BIS Sp. z o.o. Ponadto Spółki ustaliły, że ZDiI Sp. z o.o. wykona na własny koszt dokumentację budowy, w zakresie w jakim nie została jeszcze wykonana. Księgowi obu spółek mieli ustalić wzajemne roszczenia i należności dotyczące odsetek i kar umownych. Co do dalszych ustaleń Prezesa Spółek mieli kontaktować się bezpośrednio. Pomimo dokonania ustaleń na ww. spotkaniu faktycznie nie doszło do ostatecznego rozliczenia pomiędzy Spółkami. Kolejne spotkania pomiędzy przedstawicielami Spółek, o których było informowane Biuro, nie przyniosły konsensusu. Nie dokonano rozliczeń do końca 2012, co zostało wykazane w trakcie sporządzania bilansu skonsolidowanego Miasta. Wobec tego, że żadna ze stron nie chciała zmienić swego stanowiska wystosowaliśmy do obu spółek pismo z prośbą o uzgodnienie sald. Dalsze rozmowy w sprawie były przeprowadzane przez firmę przygotowującą bilans skonsolidowany Miasta. W przypadku rozliczeń wzajemnych pomiędzy Portem Lotniczym Łódź im Władysława Reymonta, a ZDiI Sp. z o.o. trudno ustosunkować się do skutków finansowych wynikających z zawartych pomiędzy nimi kontraktów, gdyż naszym zdaniem obie strony miały braki w dokumentacji, co uniemożliwiło ustalenie zgodnych kwot. W kwestii regulowania zobowiązań względem ZDiI Sp. z o.o. przez ZDiI Biuro Nadzoru Właścicielskiego wystosowało w dniu 9 sierpnia 2012 r. pismo do Dyrektora ZDiI Pana Grzegorza Nity z pytaniem, czy jest możliwa zapłata zatrzymanych przez ZDiI środków w wysokości 311 tys. zł lub wypłacenie przez ZDiI zaliczki na wykonywane przez Spółkę na rzecz Miasta Łódź prace w wysokości 350 tys. zł. Biuro Nadzoru Właścicielskiego nie uzyskało odpowiedzi na powyższe pismo. Opóźnienia w przekazywaniu środków ze ZDiI było niekorzystne dla ZDiI, ale nie była to przyczyna zasadnicza pogarszania się płynności Spółki”.

(dowód: akta kontroli str. 4350 - 4355)

W latach 2010 – 2013 odbyło się ogółem 21 ZW Spółki w tym 4 ZZW oraz 17 NZW. Wszystkie ZZW, odbyły się z zachowaniem terminu określonego w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj. 22 czerwca 2010 r., 17 czerwca 2011 r., 26 czerwca 2012 r., 28 czerwca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 3411 – 3419)

ZZW w 2011 r. i 2012 r. nie zrealizowały zadań należących do wyłącznej kompetencji ZZW, określonych w § 14 pkt 7 i 8 aktu założycielskiego Spółki, dotyczących zatwierdzenia: kierunków rozwoju Spółki i wieloletnich planów działalności gospodarczej oraz budżetu Spółki na rok następny.

Na ZZW w dniu 17.06.2011 r. na wniosek Przewodniczącego RN odstąpiono od omawiania i zatwierdzenia planu gospodarczego na 2011 r., z uwagi na konieczność jego uzupełnienia o informacje dotyczące restrukturyzacji zatrudnienia oraz plan naprawczy na najbliższe lata, chociaż RN uchwałą nr 6/2011 z dnia 23.05.2011 r., podpisaną przez Przewodniczącego RN, pozytywnie zaopiniowała zamierzenia przedstawione w planie gospodarczym na 2011 r. Również przegłosowany porządek obrad Zgromadzenia w dniu 17.06.2011 r. obejmował w pkt 13 przedstawienie tego planu.

Przygotowany przez Zarząd Spółki porządek ZZW w dniu 26.06.2012 r. i zatwierdzony przez ZZW, nie przewidywał omawiania i podjęcia uchwał w ww. sprawach. Zawiadomienie Zarządu o zwołaniu ZZW w dniu 26.06.2012 r. wpłynęło do UMŁ 1.06.2012 r.

W opinii BNW z 21.06.2012 r. na ZZW oceniono kierunki rozwoju Spółki, stwierdzając, że zaprezentowana koncepcja rozwoju nie zawiera sposobu finansowania inwestycji, ma charakter ogólnikowy i zamiast niego powinien zostać opracowany plan naprawczy, o który BNW wnioskuje od wielu miesięcy i mimo zobowiązania Zarządu do jego opracowania również przez RN, dotychczas nie został sporządzony.

Dyrektor BNW odpowiadając na pytanie dlaczego w opinii sporządzonej przez BNW, dotyczącej porządku obrad ZZW Spółki w dniu 26.06.2012 r. nie zamieszczono uwagi, że nie przewiduje on przedłożenia przez Zarząd Spółki planu gospodarczego na 2012 r. i podjęcia stosownej uchwały przez ZZW, wyjaśnił co następuje: *„W opinii Biura Nadzoru Właścicielskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. nie umieszczono uwagi o niezatwierdzeniu planu gospodarczego za rok 2012, ponieważ w dalszym ciągu oczekiwano na sporządzenie przez Zarząd Spółki takiego dokumentu i poddanie go pod obrady NZW. Na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w roku 2012 załącznikiem do dokumentów na zgromadzenie – Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki był dokument – „przewidywane kierunki rozwoju”. Był to jednak dokument bardzo ogólnikowy, bez wskazania konkretnych rozwiązań i sposobu finansowania inwestycji. W opinii na ZW Biuro wskazało, że w miejsce tego dokumentu Spółka winna przedstawić realny plan naprawczy”*.

(dowód: akta kontroli str. 3736 – 3762, 3798 - 3830)

W protokole z ZZW z 26.06.2012 r., któremu przewodniczył Dyrektor BNW, brak jakiegokolwiek wzmianki o omawianiu ww. kierunków rozwoju oraz planu gospodarczego na 2012 r. Podjęto natomiast uchwałę nr 15/2012 r. o wyrażeniu zgody na sprzedaż nieruchomości przy ul. Wólczańskiej za cenę nie niższą niż wynikająca z operatu szacunkowego.

(dowód: akta kontroli str. 3815 - 3820)

Dyrektor BNW odpowiadając na pytania dotyczące podjętych działań przez BNW w celu sporządzenia przez kolejne Zarządy ZDiI kierunków rozwoju Spółki i wieloletnich planów działalności gospodarczej oraz budżetu Spółki na lata 2011 i 2012, wyjaśnił co następuje: *„Zgodnie z Kodeksem spółek handlowych Spółka nie ma obowiązku sporządzania dokumentu dotyczącego kierunków rozwoju Spółki, wieloletnich planów działalności gospodarczej oraz budżetu Spółki na rok następny.*

Takie dokumenty nie były przedstawiane także w latach poprzednich. Sporządzany i zatwierdzany przez ZW był plan gospodarczy Spółki na następny rok. Taki plan został zatwierdzony w roku 2010. W roku 2011 porządek ZZW przewidywał zatwierdzenie Planu Gospodarczego na rok 2011 jednakże zgodnie z opinią Wydziału Gospodarowania Majątkiem Zgromadzenie nie podjęło uchwały o zatwierdzeniu planu na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników i przekazało plan do uzupełnienia. W opinii na NZW w roku 2011 Wydział Gospodarowania Majątkiem zwrócił uwagę na wątpliwości dotyczące inwestycji, w tym zakupów sprzętu w obliczu pogarszającej się płynności finansowej. Jednocześnie wskazano, że prognoza wyniku finansowego jest zbyt optymistyczna. Zgodnie z sugestią RN zaproponowano umieszczenie analizy SWOT w Planie Gospodarczym. Plan Gospodarczy na rok 2011 r. nigdy nie został uzupełniony i przedstawiony pod obrady ZW. W roku 2012 został przedstawiony zarys takiego programu, jednakże na skutek niewłaściwego przygotowania dokumentu przez Zarząd Spółki nie został on przyjęty przez pracowników Biura Nadzoru Właścicielskiego, a w konsekwencji nie został dołączony do dokumentów Zgromadzenia. Od początku roku 2012 prowadzone były przez Zarząd ZDil Sp. z o.o. prace nad przygotowaniem planu restrukturyzacji. Wstępne założenia planu naprawczego zostały przedstawione 18 października 2011 r. Biuro Nadzoru Właścicielskiego wykazało liczne wątpliwości wobec przedstawionego planu i poprosiło o skonkretyzowanie przedstawionych założeń w piśmie z dnia 25 października 2011 r. Zarząd Spółki nie ustosunkował się do powyższych uwag. Kolejne propozycje planu naprawczego nie znalazły akceptacji Biura Nadzoru Właścicielskiego i nie zostały wprowadzone pod obrady ZW. Były zbyt ogólne i nie zawierały prognozy finansowej”.

(dowód: akta kontroli str. 4350 - 4355)

Na 17 NZW podjęte zostały uchwały, które dotyczyły:

- 5 uchwał - zmian w składzie RN (3 w 2010 r. i 2 w 2011 r.),
- 4 uchwały - wyboru biegłych rewidentów do badania rocznych sprawozdań finansowych Spółki,
- 2 uchwały - zmian wysokości wynagrodzeń członków Zarządu (1 w 2010 r. i 1 w 2013 r.),
- 1 uchwała - zmiany w 2013 r. wynagrodzeń członków RN,
- 1 uchwała - wyrażenia zgody w 2012 r. na sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki,
- 2 uchwały - wyrażenia zgody w 2010 r. na zaciągnięcie zobowiązań przez Spółkę,
- 2 uchwały - wyrażenia zgody na ustanowienie hipoteki na nieruchomościach Spółki (po 1 w 2011 r. i 2012 r.)

(dowód: akta kontroli str. 3411 – 3419)

W okresie objętym kontrolą, na 3 NZW podjęte zostały, na podstawie § 14 pkt. 5 aktu założycielskiego Spółki, uchwały dotyczące ustalenia zasad wynagradzania członków Zarządu i RN, a mianowicie:

- uchwałą nr 1/2010 z 22.12.2010 r., w związku z wnioskiem RN z 22.12.2010 r. podwyższono wynagrodzenie Członków Zarządu z 2,25 do 4,25 – krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia określonego w art. 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²²,
- uchwałą nr 1 z 10.01.2013 r. ustalone zostały zryczałtowane wynagrodzenia miesięczne członków RN w wysokości 1.500 zł dla Przewodniczącego i 1.200 zł – dla pozostałych Członków RN. Uchwała ta została podjęta na wniosek BNW z 2.01.2013 r., którym zaproponowano aby z powodu bardzo złej sytuacji

²² Dz.U. z 2013, poz.254 ze zm.

finansowej Spółki, obniżyć wysokość wynagrodzeń członków RN, ustalonych uchwałą nr 2/03 z 1.07.2003 r.,

- uchwałą nr 1/2013 z 12.03.2013 r. zmniejszono wynagrodzenie Prezesa Zarządu z dotychczasowej 5 – krotności do 3,5 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia określonego w art. 8 ww. ustawy.

Ustalona tymi uchwałami wysokość wynagrodzeń członków Zarządu i RN nie przekraczała maksymalnej wysokości wynagrodzeń organów Spółki, określonych przepisami art. 8 pkt 3 wymienionej ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 3411 - 3419)

Biuro Nadzoru Właścicielskiego posiadało wszystkie dokumenty i uchwały dotyczące wymienionych 21 Zgromadzeń Wspólników Spółki.

RN Spółki, funkcjonujące w różnych składach, w świetle materiałów przygotowanych na ZW, w sposób niedostateczny sprawowały nadzór nad pracą kolejnych Zarządów Spółki, a mianowicie:

- w protokole z ZZW w dniu 22.06.2010 r. zapisano, że „...Przewodniczący RN stwierdził, że w działaniach poprzedniej RN wyraźnie uwidocznił się brak samodzielności organu nadzoru. Podejmowane uchwały miały charakter czysto formalnoprawny(...)”.

W protokole tym odnotowano również, że Prezes Zarządu sprawujący tę funkcję od 21.04.2010 r., zgłosił uwagi dotyczące sprawozdania finansowego za 2009 r., zbadanego przez biegłego rewidenta. Dotyczyły one niewykonania uchwał ZZW z 2008 r. i 2009 r. (wg pisemnych wyjaśnień byłego Prezesa Zarządu, złożonych do ZZW - uchwała z 2008 r. dotyczyła przeznaczenia połowy zysku za 2007 r. na nagrody dla pracowników, a uchwała z 2009 r. o przekazaniu z zysku za 2008 r. 285 tys. zł na kapitał zapasowy z przeznaczeniem na inwestycje odtworzeniowe w środki trwałe), nieprawidłowego prowadzenia księgowości Spółki. Stwierdzono w nim również, że Wydział Gospodarowania Majątkiem skonsultował uwagi dotyczące księgowości i biegły rewident potwierdził zasadność i konieczność ich poprawy. Zastrzeżenia dotyczyły także wyboru biegłego rewidenta do zbadania sprawozdania finansowego i jego pracy, którego wybór opiniowała RN,

- w opinii WGM na ZZW Spółki w dniu 17.06.2011 r. odnotowano, że plan gospodarczy Spółki na 2011 r. został pozytywnie zaopiniowany przez RN, mimo że jest on dokumentem ogólnym i wobec tego nawet RN zauważyła konieczność jego rozbudowania w formie strategii rozwoju Spółki na okres od 1 do 3 lat. Wydział wnioskował o przekazanie planu gospodarczego do uzupełnienia i niepodjęcie uchwały przez ZZW oraz wskazał, że Zarząd ZDiI nie przedstawił w sprawozdaniu aktualnej sytuacji Spółki i programu jego poprawy,
- w opinii BNW na ZZW Spółki w 2012 r. podane zostało m.in., że RN zobligowała Zarząd do przedstawienia planu naprawczego, ale nie wyegzekwowała go. Ponadto RN wnioskuje o udzielenie absolutorium Zarządowi, który jest odpowiedzialny za obecne problemy finansowe Spółki i przeciwko któremu obecny Zarząd w marcu 2012r. skierował do prokuratury doniesienie o popełnieniu przestępstwa, a ponadto RN rekomendowała właścicielowi zmianę Prezesa Zarządu,
- w opinii BNW z 24.06.2013 r. dla Wiceprezydenta Cieślaka na ZZW Spółki w dniu 28.06.2013 r., wskazującej m.in. na małą aktywność Spółki w poszukiwaniu kontraktów, straty na większości kontraktów realizowanych w 2012 r., nieprzygotowanie planu naprawczego Spółki, nieregulowanie zobowiązań wobec konsorcjantów z powodu zajęć komorniczych należności za wykonane usługi, opóźnienia w wypłacie wynagrodzeń pracowniczych, niepłacenie zobowiązań publicznoprawnych, zaproponowało wbrew wnioskowi

RN nieudzielenie absolutorium Prezesowi Zarządu za wykonywanie obowiązków

w 2012 r. oraz Członkowi Zarządu - za okres od 1.01 do 26.06.2012 r. Ponadto BNW wnioskowało o nieudzielenie absolutorium wszystkim członkom RN ze względu na zbyt mały i pobieżny nadzór nad działalnością Zarządu oraz niewyegzekwowanie przygotowania i nadzorowania wykonania planu naprawczego. Na ZZW Spółki w dniu 28.06.2013r. na którym Miasto reprezentował Dyrektor BNW, nie zostało udzielone absolutorium zarówno członkom Zarządu jak i wszystkim członkom RN.

(dowód; akta kontroli str. 3704 – 3708, 3738 – 3751, 3800 – 3814, 3870 - 3881)

Według art. 235 § ksh, ZW zwołuje zarząd, a prawo zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia ma prawo RN i komisja rewizyjna w przypadkach określonych w art. 235 § 2 ww. ustawy. Art. 240 ksh określa możliwości podjęcia uchwał przez ZW pomimo braku formalnego zwołania ZW.

Akt założycielski Spółki określa (w § 15) kompetencje Zarządu jedynie dotyczące zwoływania ZZW, nie określa natomiast organu Spółki uprawnionego do zwoływania NZW. W okresie objętym kontrolą, w dwukrotnie ustalonych i zaproponowanych przez Zarząd Spółki terminach nie odbyły się NZW, pomimo:

- zawiadomienia Zarządu Spółki z 20.07.2011 r. o zwołaniu NZW na podstawie art. 240 ksh, w terminie uzgodnionym z Prezydent Miasta. Jego przedmiotem miało być wyrażenie zgody na obciążenie hipoteką nieruchomości przy ul. Wólczańskiej i Mazowieckiej w celu zabezpieczenia kredytu obrotowego w wysokości 1 mln zł. Wcześniej, tj. 7.07.2011 r. Zarząd wystąpił z wnioskiem o wyrażenie zgody na ustanowienie tej hipoteki do RN, która pismem z 19.07.2011 r. poinformowała Wiceprezydenta Miasta, że po zapoznaniu się na posiedzeniu RN w dniu 18.07.2011r. z wynikami ekonomiczno - finansowymi Spółki i założeniami programu naprawczego, Zarząd został zobligowany do przedstawienia rzetelnego programu, a biorąc pod uwagę brak pomysłu Zarządu na dalszy rozwój Spółki, rekomenduje właścicielowi rozważenie zmian w składzie Zarządu. Jednocześnie RN pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu o ustanowienie hipotek, aby Spółka skorzystała z kredytu bankowego w celu utrzymania płynności finansowej Spółki. NZW Spółki nie odbyło się, mimo pozytywnej opinii RN o zwołaniu NZW w sprawie wyrażenie zgody na obciążenie hipoteką nieruchomości przy ul. Wólczańskiej i Mazowieckiej, w celu zabezpieczenia kredytu obrotowego w wysokości 1.100. 000 zł, który miał być zaciągnięty na okres 5 lat w celu utrzymania płynności finansowej Spółki.

WGM w swojej opinii z 21.07.2011 r. podał, że zaciągnięcie kredytu w wysokości 1 mln zł nie rozwiąże problemów Spółki, a może mieć negatywny wpływ na proces prywatyzacji, a ponadto wskazał, że największym dłużnikiem Spółki jest Port Lotniczy w Łodzi. BNW w ww. opinii rekomendowało Wiceprezydentowi Łodzi niezwoływanie NZW z uwagi na: ogłoszony 19.07.2011 r. przetarg na zbycie udziałów ZDil, drastycznie pogarszającą się sytuację finansową Spółki, wysoki stan zobowiązań wymagalnych i sugerowanie przez RN rozważenia zmian w składzie Zarządu Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 3909 – 3915)

Po zmianie Zarządu Spółki przez RN w dniu 4.08.2011 r. (wg informacji RN z 9.08.2011 r. do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka), na wniosek Zarządu ZDil z 27.12.2012 r., zwołane zostało w dniu 27.12.2012 r. NZW, które wyraziło zgodę na ustanowienie na nieruchomości Spółki przy ul. Ekologicznej, hipoteki umownej do kwoty 1.100.000 zł na rzecz Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń spółka z o.o. w celu zabezpieczenia kwoty głównej i odsetek pożyczki, udzielonej ZDil na podstawie umowy z 8.11.2012 r.

Wg opinii BNW z 27.12.2012 r., OAZiS, będący konsorcjantem ZDiI, w drodze umowy z 8.11.2012 r., zamienił swoją wymagalną wierzytelność wraz z odsetkami na pożyczkę, podlegającą spłacie w 18 ratach miesięcznych. Zarówno RN ZDiI jak i BNW pozytywnie zaopiniowały wniosek Spółki, biorąc również pod uwagę procedowanie sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 3916, 3850 - 3852)

- wniosku Prezesa Zarządu ZDiI z 6.12.2012 r. do Prezydenta Miasta o zwołanie w trybie pilnym NZW w celu poinformowania o bardzo trudnej sytuacji Spółki, która nie ma możliwości wyegzekwowania należności od ZDiI oraz sfinalizowania transakcji sprzedaży na rzecz ZDiI zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Zawiadomieniem z 13.12.2012 r. Zarząd Spółki, bez podania podstawy prawnej, zwołał na 14.12.2012 r. NZW, którego wg przedmiotem miało być ustanowienie hipoteki umownej na kwotę 1.100 tys. zł na nieruchomości przy ul. Ekologicznej, zmiana umowy Spółki w części dotyczącej składania oświadczeń woli w imieniu Spółki oraz podjęcie uchwały zezwalającej na sprzedaż nieruchomości przy ul. Ekologicznej.

Wiceprezydent pismem z 14.12.2012 r. poprosił o przedstawienie wniosków Zarządu, projektów uchwał i opinii RN oraz wskazanie terminu odbycia ZW.

(dowód: akta kontroli str. 3917 - 3919)

W latach 2010 – 2012 mimo niekorzystnych wyników finansowych Spółki, nie zachodziła konieczność podjęcia decyzji przez ZW Spółki o kontynuacji jej działalności (na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu spółek handlowych).

Konieczność podjęcia takiej decyzji zaistniała w 2013 r., ale 9.04.2013 r. Prezes Zarządu Spółki złożył wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki.

W opinii BNW na ZZW Spółki w 2013 r. wymieniono m.in., że w 2012 r. sprzedana została przez Spółkę jej zorganizowana część przedsiębiorstwa w postaci Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji. Nabywcą zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki został Zarząd Dróg i Transportu (ZDiT) – jednostka budżetowa Miasta Łodzi, działająca w jego imieniu.

(dowód: akta kontroli str. 3870 – 3881)

BNW nie dysponowało aktem notarialnym dotyczącym tej sprzedaży, wyceną tej części przedsiębiorstwa, dokumentami z negocjacji.

W wyniku wniosku kontrolującego do ZDiI o udzielenie informacji, przekazane zostały kserokopie podstawowych dokumentów dotyczących tej transakcji.

(dowód: akta kontroli str. 3471 - 3609)

Zawarcie aktu notarialnego dotyczącego tej transakcji poprzedzone zostało:

- oszacowaniem we wrześniu 2012 r. na zlecenie ZDiI przez Biuro Biegłych Rewidentów EKO – BILANS Spółka z o.o. wartości zbywczej zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Wg raportu z tego oszacowania wartość księgowa przedsiębiorstwa wynosiła 755,7 tys. zł, wartość ustalona metodą skorygowanych aktywów netto – 2.324 tys. zł, metodą zdyskontowanego dochodu ekonomicznego (DEIM) – 5.701,9 tys. zł, a średnia ważona z dwóch metod majątkowych – w granicach 4.688,5 tys. zł – 4.013 tys. zł. Biegły rewident dokonujący tego oszacowania rekomendował przyjęcie wartości zbywczej przedsiębiorstwa w wysokości 4.350,7 tys. zł,
- wyceną wartości rynkowej prawa własności nieruchomości przy ul. Mazowieckiej 4, na której mieściła się siedziba tej części przedsiębiorstwa. Wg operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego B.D. z września 2012 r. wartość ww. zabudowanej nieruchomości wynosiła 948 tys. zł,

- negocjacjami między ZDiT oraz ZDiI, przeprowadzonymi 9.10.2011 r., w toku których Prezes ZDiI zaferował cenę 4.625,6 tys. zł (jak podano w protokole z negocjacji - wg wyceny sporządzonej na zlecenie Spółki przez Fin Pol Audit Spółka z o.o.) a Dyrektor ZDiT – 4.013 tys. zł. W wyniku negocjacji ustalono cenę zbycia w wysokości 4.299 tys. zł,
- pozytywną opinią RN ZDiI (uchwała nr 12/2012 z 16.10.2012 r.) oraz zgodą NZW Spółki na sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiI (uchwała nr 1/2012 z 9.11.2012 r.) za cenę 4.299 tys. zł,
- uchwałą nr XLIX/996/12 z 26.09.2012 r. w sprawie zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2012 r., którą dokonano w dziale 600 Transport i łączność przeniesienia wydatków w kwocie 4.500 tys. zł z rozdziału 60015 „Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu” z zadania ujętego w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod nazwą „Rozbudowa ulicy Ustronnej wraz z ulicą Siostrzaną” do rozdziału 60095 „Pozostała działalność” na realizację gminnego zadania pod nazwą „Zakup zorganizowanej części Zakładu Drogownictwa i Inżynierii”,
- uchwałą nr L/1026/12 z dnia 17.10.2012 r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Zarząd Dróg i Transportu, którą zmieniono sposób wykonywania obowiązków zarządcy dróg przez ZDiT poprzez rozszerzenie zakresu zadań o utrzymanie sygnalizacji świetlnej i obsługę badań laboratoryjnych. Ustalono ponadto, że ZDiT zostanie wyposażony w majątek wchodzący w skład nabytej przez Miasto Łódź zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiI spółka z o.o., a z dniem 1 grudnia 2012 r. w trybie art.23¹ Kodeksu pracy pracownicy ZDiI wykonujący zadania z zakresu sygnalizacji świetlnej i obsługi badań laboratoryjnych przejdą wraz z wyposażeniem stanowisk pracy do ZDiT,
- w uzasadnieniu do projektu tej uchwały, sporządzonym przez ZDiT, podane zostało, że dotychczas usługi utrzymania, konserwacji, napraw i remontów sygnalizacji świetlnej oraz obsługę laboratoryjną na obiektach mostowych i drogowych prowadzi ZDiI, wybrana w drodze przetargu nieograniczonego. Miasto planuje zakup zorganizowanej części ZDiI w postaci Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium ponieważ posiadanie Laboratorium pozwoli na bieżące wykonywanie badań niezbędnych na każdym etapie realizacji remontów i inwestycji drogowych uniezależniając ZDiT od firm zewnętrznych. Natomiast prawidłowe funkcjonowanie sygnalizacji świetlnej jest zadaniem strategicznym dla Miasta, a przejęcie tego zadania zmniejszy koszty ponoszone dotychczas przez Miasto na utrzymanie urządzeń sygnalizacji świetlnej oraz usprawni nadzór nad wykonywanymi remontami i pracami konserwacyjnymi,
- zarządzeniem nr 3308/VI/12 Prezydenta Miasta z 14.11.2012 r., którym zatwierdzony został zmieniony regulamin organizacyjny ZDiT o zadania dotyczące badań laboratoryjnych i sygnalizacji, mający obowiązywać od 1.12.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 3551 – 3602, 4118 - 4143)

W powyższym akcie notarialnym dotyczącym umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki podano, że na cenę 4.299 tys. zł, ustaloną w wyniku negocjacji w dniu 9.10.2012 r. składają się:

- 948 tys. zł - wartość zabudowanej nieruchomości, oszacowana we wrześniu 2012 r. przez rzeczoznawcę majątkowego B.D.,
- 3.351 tys. zł - wartość urządzeń i wyposażenia Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji szczegółowo wymienione w załączniku nr 1 oraz wartość umów na obsługę sygnalizacji na rzecz Miasta i na obsługę laboratoryjną, stanowiące załącznik nr 2 do ww. aktu notarialnego.

W uchwale nr 1/2012 NZW Spółki z dnia 9.11.2012 r. podane zostało, że sprzedaż może nastąpić za cenę nie niższą niż 4.299 tys. zł, na którą składają się: 948 tys. zł prawo własności działki nr 144 przy ul. Mazowieckiej 4 wraz z prawem własności trzech budynków o łącznej powierzchni użytkowej 804 m², urządzenia i wyposażenia Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji, wartości niematerialne i prawne w postaci licencji na oprogramowanie i wiedzy specjalistycznej pracowników Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji. Brak w niej jakichkolwiek zapisów o wartości umów podanych w akcie notarialnym. Umowa sprzedaży nie wyodrębniła wartości urządzeń i wyposażenia Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji oraz wartości ww. umów.

Załącznik nr 1 do umowy sprzedaży zawierał dwa nieponumerowane arkusze spisowe z inwentaryzacji nadzwyczajnej, bez daty, zawierające odpowiednio 266 pozycji i 77 pozycji inwentaryzacyjnych. Inwentaryzacja ta nie została wyceniona.

Dyrektor ZDiT w udzielonej informacji na temat nie dokonania wyceny tej inwentaryzacji podał, że w posiadaniu zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiT znajdowały się środki trwałe i wyposażenie wykorzystywane na potrzeby bieżącej działalności, które na dzień wyceny przeprowadzonej przez Biuro Biegłych Rewidentów EKO-BILANS zostały w pełni umorzone lub nie zostały ujęte w ewidencji środków trwałych. Do aktualizacji wartości tych składników posłużył spis przeprowadzony w sierpniu 2012 r. przez Kierownika ZDiT wraz z podanymi cenami rynkowymi, które biegły przeprowadzający wycenę uznał za wartości realne i przyjął do określenia wyceny. Inwentaryzacja dotyczyła wyceny majątku ZDiT wobec czego odpowiedzialnym za jej wycenę była ZDiT, a spis z natury dokonany został przez komisję inwentaryzacyjną, powołaną przez Prezesa Zarządu ZDiT zarządzeniem nr 12/2012 z 5.11.2012 r., w skład której na wniosek ZDiT zostali wyznaczeni pracownicy ZDiT.

(dowód: akta kontroli str. 3473 - 3514)

Z załącznika nr 2 do umowy sprzedaży, stanowiącego umowy zawarte ze ZDiT, wynikały następujące wartości brutto zamówień:

- za obsługę laboratoryjną budowy Trasy Górna na lata 2012 – 2014 (umowa nr 3341.46/DZ/2012 z 28.08.2012 r.) - 93.492 zł, z tego w 2012 r. - 23.373 zł, w 2013 r. – 46.746 zł, w 2014 r. – 23.373 zł,
- za obsługę laboratoryjną w 2012 r. na obiektach drogowych i mostowych (umowa nr 3341.12/NZ/2012 z dnia 23.02.2012 r.) – 216.761 zł,
- za utrzymanie, konserwację oraz naprawy i remonty ulicznej sygnalizacji świetlnej na terenie Miasta w latach 2012 – 2014 - 10.473,9 tys. zł, w tym w 2012 r. – 3 mln zł, a w latach 2013–2014 realizacja zamówienia miała następować po podpisaniu stosownych aneksów i zabezpieczeniu środków finansowych w budżecie Miasta.

§ 1 pkt 5 umowy sprzedaży ustalał, że „Wyplata ceny nabycia nastąpi w terminie 7 dni od daty zawarcia aktu notarialnego, na rachunek BNP PARIBAS (podano nr rachunku ale nie wskazano właściciela tego rachunku) natomiast w § 7 tej umowy ustalono, że z ceny sprzedaży w wysokości 4.299 tys. zł miały zostać zapłacone przez Miasto Łódź najpóźniej do 31.12.2012 r., zgodnie z zestawieniem na 27.12.2012 r., następujące kwoty:

- 1.003.005,28 zł- na uregulowanie zobowiązań wobec banków z tytułu kredytów,
- 539.984 zł - stanowiąca sumę zobowiązań Spółki z tytułu zobowiązań Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium, na rzecz wybranych wierzycieli Spółki, wymienionych w załączniku nr 5 do umowy sprzedaży,
- 1.305.049 zł – stanowiąca sumę pozostałych zobowiązań Spółki na rzecz wybranych wierzycieli, wykazanych w załączniku nr 6 do umowy sprzedaży,
- 448.086 zł – na uregulowanie zobowiązań z tytułu wyroków i nakazów zapłaty na rzecz 7 wybranych wierzycieli, wykazanych w załączniku nr 7 do umowy,

- 863.813 zł – na podany rachunek ZDil, na spłatę zobowiązań publicznoprawnych objętych odpowiedzialnością nabywcy, z tego 633.132 zł na rzecz: ZUS (208.309 zł), Urzędu Skarbowego (380.399 zł) i PFRON (44.423,80 zł) oraz 230.681 zł - na spłatę zobowiązań na rzecz Gminy Łódź z tytułu podatku od nieruchomości (95.874 zł) oraz OC i AC (134.807 zł). ZDil zobowiązana była z otrzymanej ww. kwoty uregulować do dnia 4.01.2012 r. (winno być 2013 r.) zobowiązania wobec tych wierzycieli,
- 139.060 zł na podany rachunek ZDil.

Z ustalonej ceny sprzedaży, ZDil mogła więc samodzielnie zdecydować o przeznaczeniu kwoty 139.060 zł.

Ww. kwoty przewidziane do zapłaty przez ZDiT stanowiły jedynie część zobowiązań ZDil. Z załączników do ww. aktu notarialnego wynikało, że:

- zobowiązania wobec banków, stanowiące tylko należności główne banków, wynosiły 1.509.392 zł (Getin Bank 1.270.742,20 zł z tytułu 3 umów, BS w Aleksandrowie – 31.135 zł, BS w Skierniewicach – 49.261 zł)
- łączne zobowiązania publicznoprawne (kwota główna z odsetkami) objęte odpowiedzialnością nabywcy wynosiły 729.006 zł (Gmina Łódź – 95.874 zł, ZUS – 208.309 zł, US – 380.399 zł, PFRON – 44.423 zł, podatek od środków transportu – 16.811 zł, OC i AC – 134.807 zł), a nieobjęte odpowiedzialnością nabywcy - 790.555 zł (ZUS – 433.394 zł, US 357.161 zł)
- zobowiązania Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium na 30.11.2012 r. wobec kontrahentów wynosiły 896.699,14 zł,
- pozostałe zobowiązania ZDil wg audytu wynosiły 5.872.247 zł, a na 30.11.2012 r. 4.651.189 zł,
- zobowiązania ZDil objęte wyrokami i nakazami zapłaty wg audytu wynosiły 1.073.834 zł, a na 30.11.2011 r. - 466.418 zł.

(dowód: akta kontroli str. 3537 – 3544)

Dyrektor ZDiT udzielając informacji w sprawie podmiotu, który ustalił przeznaczenie środków ze sprzedaży i czy strony umowy sprzedaży miały zgodę wszystkich wierzycieli ZDil na tę sprzedaż i ustaloną listę wierzycieli podlegających zaspokojeniu podał, że „W celu zmniejszenia ryzyka odpowiedzialności Miasta za zobowiązania ZDil Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, w związku z zamiarem zawarcia transakcji nabycia zcp w postaci Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium - w związku z koniecznością wykazania należytej staranności nałożono na ZDil Sp. z o.o. zobowiązanie do złożenia dokumentów określonych w Notatce Biura Prawnego Departamentu Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi z dnia 23 listopada 2012 r. m.in.:

- oświadczenia wierzycieli o wyłączeniu odpowiedzialności Miasta Łódź za zobowiązania Spółki w związku z nabyciem zcp,
- w przypadku braku takich oświadczeń złożenie wykazu kont bankowych podmiotów, których wierzycielności mają zostać bezpośrednio zaspokojone przez nabywcę (Miasto) z ceny nabycia.

Wykaz wierzycieli ustalił i sporządził Prezes ZDil Sp. z o.o. opatrzone oświadczeniem o jego kompletności. Dodatkowo przeprowadzony był audyt zobowiązań ZDil Sp. z o.o., wg stanu na dzień 30 listopada 2012 r. ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań dotyczących zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium, który potwierdzał zgodność wykazów zobowiązań, sporządzony przez Prezesa Spółki, ze stanem zobowiązań w księgach rachunkowych ZDil”.

Ponadto podał, że przekazanie zapłaty za nabytą zorganizowaną część przedsiębiorstwa Spółki dokonane zostało 31.12.2012 r. w wysokościach podanych

w akcie notarialnym i na rzecz wszystkich wierzycieli Spółki wskazanych, w tym akcie.

(dowód: akta kontroli str. 3471 - 3483)

Umowa sprzedaży ustalała również, że w dniu 30.10.2012 r. między ZDiT oraz ZDiI zostało zawarte porozumienie w sprawie przejęcia 26 pracowników Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji w trybie art. 26¹ Kodeksu pracy, stanowiące załącznik nr 9 do aktu notarialnego, przy czym przejęcie pracowników nastąpi z dniem 1 stycznia 2012 r. (winno być 2013 r.). ZDiT oświadczał również m.in., że w dniu przejęcia pisemnie potwierdzi warunki pracy i płacy przejmowanych pracowników, które nie będą mniej korzystne niż obowiązujące w ZDiI (tabela wynagrodzeń stanowiła załącznik do porozumienia), za wyjątkiem przypadków niespełniających wymagań kwalifikacyjnych niezbędnych do wykonywania pracy na dotychczasowych lub równorzędnych stanowiskach lub konieczności dostosowania warunków płacy do tabeli miesięcznych stawek przewidzianych w regulaminie wynagradzania w ZDiT, stanowiących załącznik nr 3 do porozumienia.

(dowód: akta kontroli str. 3606-3609)

Dyrektor ZDiT w informacji udzielonej na wniosek kontrolera podał, że przejął z dniem 1 stycznia 2013 r. 24 pracowników ZDiI, przy czym w stosunku do przejętych pracowników, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.03.2009 r. w sprawie wynagrodzeń pracowników samorządowych oraz wewnętrzne regulacje wprowadzone zarządzeniami Dyrektora ZDiT, w tym regulamin wynagradzania. W odniesieniu do większości przejętych pracowników zapewniono wynagrodzenia na poziomie otrzymywanym w ZDiI, za wyjątkiem trzech pracowników, którym zaproponowano nowe warunki pracy, z tego 1 - z uwagi na brak możliwości zatrudnienia na stanowisku kierownika oraz 2 - z powodu braku wymaganych kwalifikacji. Wszyscy pracownicy przyjęli zaproponowane warunki pracy i płacy.

(dowód: akta kontroli str. 3471-3483)

BNW w opinii z 7.11.2012 r., dotyczącej NZW mającego podjąć w dniu 9.11.2012 r. uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż ww. zorganizowanej części przedsiębiorstwa, stwierdziło m.in., że z dokumentów przedstawionych przez Spółkę w postaci prognozy bilansu i rachunku zysków i strat wynika, iż planowany zysk wyniesie 556,9 tys. zł, zobowiązania krótkoterminowe zmniejszą się z 11.666,6 tys. zł na 31.12.2011 r. do 6.320,3 tys. zł, a zobowiązania długoterminowe z 1.165,9 tys. zł do 209,4 tys. zł.

Według tej opinii:

- w wyniku negocjacji między ZDiI i ZDiT ustalono cenę sprzedaży w wysokości 4.299 tys. zł podczas gdy wycena dokonana metodą mieszaną na zlecenie ZDiT wynosiła 4.350,7 tys. zł, a wycena sporządzona na zlecenie ZDiI przez inną firmę określiła metodą mieszaną wartość tej części przedsiębiorstwa na kwotę 4.625,6 tys. zł. Spółka mimo ponagień telefonicznych nie udzieliła wyjaśnień na pytanie BNW z 5.11.2012r. o przestanki ustalenia ceny sprzedaży poniżej wyceny sporządzonej na wniosek ZDiI,
- Zarząd ZDiI zobowiązał się do wykorzystania w całości środków uzyskanych ze sprzedaży na spłatę zobowiązań, ale pomimo pytań BNW Spółka nie przedstawiła szczegółowego wykazu zamierzonych spłat zobowiązań,
- warunkiem dokonania tej transakcji jest zwolnienie nieruchomości przez Getin Bank z hipoteki w wysokości 1.700 tys. zł,
- sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa winna przynieść korzystne efekty dla ZDiI ponieważ poprawi płynność finansową Spółki oraz spowoduje zwolnienie z zajęć komorniczych sprzętu, zwłaszcza iż zobowiązania Spółki na

30.09.2012 r. wynosiły 12.550 tys. zł. Ponadto przejęcie przez ZDiT 26 pracowników obniży koszty ZDiI,

BNW uwzględniając powyższe pozytywnie zaopiniowało wniosek Spółki, zwracając przy tym uwagę, że w wypadku dokonania spłaty kredytu bankowego w celu zwolnienia nieruchomości z hipoteki oraz spłaty zobowiązań wobec ZUS, pula środków przeznaczonych na spłatę zobowiązań ulegnie znacznemu ograniczeniu wobec czego może być ograniczony skutek w postaci polepszenia płynności finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 3834-3837)

Prezes Zarządu ZDiI pismem z 7.11.2012 r., które wpłynęło do UMŁ w dniu 12.11.2012 r., tj. już po odbyciu NZW, informował o proponowanym sposobie zaspokojenia wierzycieli Spółki ze środków uzyskanych ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Informacja wskazywała na to, że znaczna część wierzycieli zostanie zaspokojona tylko w części.

(dowód: akta kontroli str. 3838)

Dyrektor ZDiT w udzielonej informacji podał m.in.:

- negocjacje dotyczące sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (zcp) ZDiI zostały przeprowadzone w dniu 9 października 2012 r. i zostały udokumentowane protokołem. W wyniku negocjacji została ustalona cena nabycia „zcp” w wysokości 4.299 tys. zł. Podczas negocjacji ZDiI przedstawiła opinię na temat oszacowania wartości zbywczej „zcp” Spółki, sporządzonej przez Fin Pol Audyt Sp. z o.o. z proponowaną ceną do negocjacji w kwocie 4.625,6 tys. zł. Cena zaproponowana przez ZDiT wynosiła 4.013 tys. zł i wynikała z raportu z oszacowania wartości zbywczej zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki sporządzonej przez Biuro Biegłych Rewidentów „Eko-Bilans” Sp. z o.o. Wybór tej Spółki nastąpił w drodze zaproszenia do składania ofert, skierowanego do 3 podmiotów, na które odpowiedziała tylko ww. wykonawca. W wycenie została ujęta prognoza przychodów Wydziału Sygnalizacji i Laboratorium w latach 2012 – 2016 na podobnym poziomie z tendencją wzrostową w każdym kolejnym roku,
- poniesione w 2011 r. koszty utrzymania, konserwacji, naprawy i remontów ulicznej sygnalizacji świetlnej w ramach umów zawartych z ZDiI wynosiły 2.843,3 tys. zł, natomiast w 2012 r. koszty ZDiT wyniosły 175,3 tys. zł nie licząc kosztów plac przeniesionych z ZDiI pracowników Laboratorium i Wydziału Sygnalizacji w wysokości 1.087,2 tys. zł. W informacji podano także ilość wykonanych badań laboratoryjnych przez Wydział Badań Laboratoryjnych na potrzeby wewnętrzne ZDiT na kwotę 203 tys. zł, stwierdzając ponadto, że wykonywane były również badania na rzecz innych jednostek. Dzięki własnemu laboratorium badania były wykonywane niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia i w większej ilości co pozwalało na uzyskanie większej pewności co do jakości wykonanych robót,
- zakup zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiI był uzasadniony merytorycznie i ekonomicznie dla Miasta, a jego celem było zmniejszenie kosztów utrzymania urządzeń sygnalizacji świetlnej oraz zwiększenie nadzoru nad wykonywanymi inwestycjami i remontami. Wg prognoz, wydatki z budżetu Miasta na utrzymanie i konserwację sygnalizacji świetlnej po przejęciu części ZDiI powinny zmniejszyć się o ok. 20%. Przejęte Laboratorium (obecnie w ZDiT - Wydział Badań Drogowych) miało pozwolić wykonywać na bieżąco badania niezbędne na każdym etapie prowadzenia remontów i inwestycji drogowych, uniezależniając Miasto od firm zewnętrznych, natomiast utrzymanie sygnalizacji świetlnej w mieście realizowane przez Wydział Sygnalizacji (obecnie w ZDiT - Wydział Inżynierii Ruchu i Sterowania Ruchem) było i jest działalnością strategiczną dla Miasta ponieważ prawidłowe funkcjonowanie urządzeń

sygnalizacyjnych wpływa na stan bezpieczeństwa zarówno pieszych jak i pojazdów poruszających się po drogach.

ZDiT nie udzielił odpowiedzi na pytanie kto był inicjatorem tej transakcji.

(dowód: akta kontroli str. 3471 - 3483)

Dyrektor BNW zapytany o udział BNW w przygotowaniu i przeprowadzeniu transakcji sprzedaży ww. zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiT i jak zdaniem BNW sprzedaż ta wpłynęła na sytuację ekonomiczno – finansową Spółki i jej dalsze funkcjonowanie, wyjaśnił m.in., że:

- BNW zgodnie z zakresem obowiązków przygotowało opinię na ZW Spółki, biorąc pod uwagę wynegocjowaną cenę, pozytywnie opiniując tę sprzedaż ze względu na interes Miasta oraz Spółki (poprawa niekorzystnej sytuacji finansowej, możliwość kontynuacji działalności i realizowania zaległych kontraktów, zwolnienie z zajęć komorniczych sprzętu, spłata zobowiązań publicznoprawnych umożliwiającą udział w kolejnych przetargach i pozyskiwanie nowych zleceń),
- przed przygotowaniem tej opinii BNW zwróciło się do Spółki o wskazanie celów przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży, uzyskując odpowiedź, że około 1 mln zł zostanie przeznaczone na spłatę kredytu w Getin Bank aby zwolnić z hipoteki nieruchomości przy ul. Mazowieckiej 4, na spłatę zobowiązań publicznoprawnych, spłatę wierzycieli z zadłużeniem do 20 tys. zł oraz spłatę częściową wierzycieli z zadłużeniem 20 – 100 tys. zł. Z 12 wierzycielami, których należności wynosiły powyżej 100 tys. zł prowadzone były rozmowy indywidualne w celu zawarcia porozumień. W opinii BNW podano, że Spółka nie przedstawiła szczegółowego wykazu spłat wierzycieli, a wg ustnych informacji Zarządu ZDiT nie można było ostatecznie ustalić listy wierzycieli ze względu na przedłużające się przygotowanie do transakcji,
- BNW wydało opinię w oparciu o wycenę sporządzoną na zlecenie ZDiT i weryfikację tej wyceny wykonaną na zlecenie ZDiT,
- Spółka nie przedstawiła wyjaśnień dotyczących przesłanek ustalenia ceny nabycia poniżej ceny wynikającej z wycen,
- przeciągające się rozmowy na temat zawarcia tej umowy wpłynęły negatywnie na płynność finansową Spółki, która była dużo gorsza niż w chwili sporządzania opinii przez BNW,
- wbrew zapewnieniom nie dokonano spłaty zobowiązań publicznoprawnych co zamknęło Spółce udział w przetargach, a porozumienia zawarte z największymi wierzycielami Spółki nie były wypełniane przez ZDiT,
- *...”Transakcja zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa była przeprowadzana przez Zarząd Dróg i Transportu. Kompetencje do zawarcia transakcji nabycia nieruchomości położonej przy ul. Mazowieckiej 4 wchodzącej w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa Zakładu Drogownictwa i Inżynierii Sp. z o.o. zostały przekazane dyrektorowi ZDiT Panu Grzegorzowi Nicie na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Łodzi Nr 3296/VI/12 z dnia 12 listopada 2012 r. Zatem to dyrekcja ZDiT przeprowadzała transakcję”...* (kserokopia zarządzenia załączona do wyjaśnień, powierzało Dyrektorowi ZDiT nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki za cenę 4.299 tys. zł),
- *...”Zawarcie umowy sprzedaży nastąpiło pomiędzy dwoma niezależnymi podmiotami. Biuro Nadzoru Właścicielskiego nie ma kompetencji nadzorowania czynności cywilno - prawnych podejmowanych przez spółkę prawa handlowego z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi oraz ZDiT będącego jednostką organizacyjną Urzędu Miasta Łodzi, podlegającą innej komórce Urzędu Miasta Łodzi”.*

(dowód: akta kontroli str. 4350 - 4355)

BNW z datą 7.02.2013 r. sporządziło informację o stanie Spółki, adresowaną do Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka, w której omówiono stan finansowy ZDiI od 2010 r., wskazując m.in. na następujące zjawiska:

- zmianę zasad wynagradzania firm za zimowe utrzymanie dróg (zaprzestanie zapłaty przez Miasto Łódź za „gotowość”),
- niższe niż w latach poprzednich dochody Spółki za 2010 r. z tytułu odśnieżania,
- pogorszenie sytuacji finansowej Spółki w 2011 r. co doprowadziło w sierpniu 2011 r. do zmiany Zarządu Spółki, który przedstawił w październiku 2011 r. wstępne założenia programu restrukturyzacji,
- od lutego 2012 r. Spółka zwracała się do Miasta o powierzenie prac z zakresu remontów nawierzchni utwardzonych, a Zarząd Spółki w celu poprawy jej sytuacji finansowej próbował zbyć nieruchomości i podejmował działania w celu budowy wytwórni mas bitumicznych,
- Miasto podjęło bezskuteczne próby wyjścia ze Spółki poprzez sprzedaż jej udziałów,
- Spółka podjęła działania restrukturyzacyjne głównie w zakresie obniżenia kosztów własnych, a kontrola BNW w marcu 2012 r. wykazała m.in. zmniejszenie kosztów w zakresie wynagrodzeń i usług obcych,
- utrata przez Spółkę w 2012 r. płynności finansowej była w dużej mierze spowodowana działaniami egzekucyjnymi wierzycieli,
- ZDiI zwracała się do właściciela o dofinansowanie poprzez podniesienie kapitału zakładowego, dokonanie dopłat lub udzielenie poręczenia kredytowego w wysokości 3 – 3,5 mln zł, ale brak możliwości budżetowych oraz ograniczenia w zakresie udzielania pomocy publicznej uniemożliwiły wsparcie finansowe Spółki,
- rozmowy z bankami prowadzone przez Spółkę w sprawie kredytów obrotowych nie przyniosły rezultatu z powodu braku zabezpieczeń,
- czasowa poprawa sytuacji finansowej Spółki miała nastąpić w wyniku sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki, którą Miasto procedowało od sierpnia 2012 r. w celu zapewnienia bezpieczeństwa komunikacyjnego Miasta,
- ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa ZDiI uzyskała kwotę 4.299 tys. zł, ale pieniądze ze sprzedaży zostały bezpośrednio przekazane na konto wierzycieli. Nie zostały uregulowane wszystkie zobowiązania Spółki, które nadal przekraczają 5 mln zł. Wskazano przy tym na niepokojące zjawisko jakim było nieuregulowanie wszystkich zobowiązań wobec ZUS i Urzędu Skarbowego, co uniemożliwiało Spółce udział w przetargach publicznych na realizację usług,
- 21.01.2013 r. BNW zleciło wykonanie audytu finansowego Spółki w celu uzyskania informacji na temat możliwości dalszego funkcjonowania Spółki,
- omówiono wyniki audytu wskazując, że wykazał on iż kontrakty zawierane przez Spółkę wykazały ujemną rentowność, na skutek nieprzyjmowania w kalkulacjach tych kontraktów kosztów ogólnych. Podano zarazem, że wg audytu Spółka nie będzie w stanie kontynuować działalności bez powierzenia jej przez Miasto remontu cząstkowych dróg utwardzonych. Zaprezentowane zostały również działania jakie wg audytora należałoby podjąć w Spółce.

(dowód: akta kontroli str. 4327 - 4331)

BNW pismem z 17.05.2013 r. poinformowało Prezydent Miasta w sprawie sytuacji kadrowej w ZDiI, zawierające informacje, że w Spółce zatrudnionych

było wówczas 76 osób, spośród których 6 kończy się umowa o pracę z dniem 31.05.2013 r. a z jednym – z dniem 31.07.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 4282)

Już po ogłoszeniu upadłości Spółki, ale jeszcze przed ZZW, odbył w dniu 28.06.2013 r., BNW w dniu 17.06.2013 r. sporządziło 2 informacje, tj. wcześniej wymienioną - dotyczącą nadzoru właścicielskiego nad ZDiI w okresie od marca 2011 r. do 15.05.2013 r. oraz o dalszych zamiarach Miasta w stosunku do ZDiI w upadłości likwidacyjnej.

W pierwszej z nich omówiono prowadzone działania w podanym okresie, w tym m.in. o monitorowaniu bieżącej działalności Spółki, pracy RN, realizacji planu restrukturyzacji, sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa, udział w mediacjach z wierzycielami Spółki, zleceniu audytu finansowego w styczniu 2013 r., przeprowadzonych 2 kontrolach w ZDiI w 2012 r. Odnotowano w niej m.in., że „...BNW wspierało dążenia Spółki do uzyskania powierzenia. W sierpniu 2012 r. BNW przekazało do prezydenta Miasta Łodzi informacje o katastrofalnej sytuacji Spółki z prośbą o podjęcie decyzji w sprawie dokapitalizowania lub poręczenia kredytu. Kwestia powierzenia budowy lub remontów dróg leży w gestii Zarządu Dróg i Transportu. Z tego powodu BNW zwracało się do Dyrekcji ZDiT z pismami wspierającymi kwestie powierzenia remontów cząstkowych dróg. Kwestia ostatecznie nie została pozytywnie rozpatrzona.”...

W drugiej informacji podano, że 23.05.2013 r. wszyscy pracownicy Spółki otrzymali z rąk syndyka wypowiedzenie stosunku pracy, wszystkie kontrakty prowadzone przez Spółkę zostały zawieszane, a od 7.04.2013 r. Miasto podjęło we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy działania w celu przygotowania programu osłonowego dla pracowników ZDiI w formie przygotowania ofert pracy, szkoleń, środków finansowych na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. W uzgodnieniu z syndykiem w dniu 3.06.2013 r. odbyło się spotkanie konsultantów PUP z załogą Spółki, na którym ustalono, że około 10 osób zadeklarowało chęć skorzystania z poradnictwa zawodowego a większość – zamiar rejestracji w PUP w dniu 1.07.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 4113 – 4117, 4332 - 4333)

Dyrektor BNW na pytanie kontrolera dotyczące sposobu koordynowania działań wszystkich komórek i jednostek UMŁ, w tym BNW i ZDiT, w stosunku do ZDiI, nie udzielił odpowiedzi, wyjaśniając tylko działania podejmowane przez BNW w związku z zaległościami w regulowaniu zobowiązań wobec Spółki przez Port Lotniczy i ZDiT.

(dowód: akta kontroli str. 4350 - 4355)

W zakresie nadzoru właścicielskiego wobec Spółki ZDiI stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo pogarszającej się sytuacji finansowo-ekonomicznej spółki, w tym utraty jej płynności finansowej oraz podejmowaniu przez Zarząd Spółki szeregu niegospodarnych decyzji (zła kalkulacja ofert przetargowych; niejasne zapisy w treści zawartej umowy konsorcjum, które doprowadziły do kłopotów w rozliczeniach, co rzutowało na płynność finansową Spółki; doprowadzenie do powstania wymagalnych zobowiązań publicznoprawnych, co skutkowało niemożnością udziału w przetargach publicznych, itd.), nie wyegzekwowano od kolejnych zarządów przedłożenia rzetelnych dokumentów określających: kierunki rozwoju Spółki, wieloletnie plany działalności gospodarczej, budżet na poszczególne lata, a także realnego i spójnego programu jej restrukturyzacji. NIK zauważa, że Dyrektor BNW przyznał, że Spółka była nieprzystosowana do

Ustalone
nieprawidłowości

działania w gospodarce rynkowej, a od momentu jej powstania do momentu ogłoszenia jej upadłości działała w stanie prawie niezmienionym.

2. Spółka za lata 2010-2011 wykazywała statystyczne wyniki finansowe netto lepsze niżby wynikało to z prowadzonej działalności operacyjnej. Był to efekt obniżenia o 50% stawek odpisów amortyzacyjnych oraz bezpodstawne – w ocenie NIK - podwyższenie przychodów finansowych z tytułu aktualizacji wartości długoterminowych aktywów finansowych (przeszacowanie nieruchomości o wartość 4.848 tys. zł). Spółka mimo przekwalifikowania nieruchomości na inwestycje długoterminowe wykazała w 2011 r. stratę netto w wysokości 2.924,3 tys. zł. Zdaniem NIK przeszacowanie nieruchomości przy ul. Mazowieckiej i Ekologicznej na inwestycje długoterminowe było nieuzasadnione, ponieważ wg art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, przez inwestycje rozumie się w szczególności nieruchomości, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz są posiadane przez nią w celu osiągnięcia tych korzyści.²³ Natomiast nieruchomości przy ul. Wólczańskiej zostały przekwalifikowane dopiero w 2011 r. mimo, że już w 2008 r. została wyrażona przez ZZW zgoda na ich sprzedaż, a w sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki w 2010 r. i 2011 r. podane zostało, że przy Wólczańskiej 224 znajdują się puste pomieszczenia kwalifikujące się do rozbiórki po byłym Wydziale Bezpieczeństwa Ruchu i Laboratorium Drogowym. W 2012 r. Spółka poniosła stratę netto²⁴ w wysokości 6.945,2 tys. zł mimo, że w 28.12.2012 r. za kwotę 4.299,0 tys. zł sprzedana została zorganizowana część przedsiębiorstwa (o wartości - wg wyceny dokonanej metodą mieszaną - 4.350,7 tys. zł), którą stanowił Wydział Sygnalizacji i Laboratorium. Należy podkreślić, że poprzez sprzedaż Spółka pozbywała się istotnego – z punktu widzenia prowadzonej działalności – majątku, która umożliwiała poprawę sytuacji Spółki jedynie w sposób doraźny (spłata części zobowiązań).
3. Właściciel zwlekał z podjęciem decyzji strategicznych z punktu widzenia interesu ekonomicznego spółki. Należy zauważyć, że na skutek późnego dokonania zamówienia publicznego w 2010 r. na utrzymanie przez trzy kolejne lata czystości na drogach i terenach gminnych przez Miasto Łódź (umowa z ZDiI w tym zakresie została podpisana 28.12.2010 r., po uzyskaniu dla Spółki korzystnego wyroku KIO w dniu 18.11.2010 r.), ZDiI udzielił w grudniu 2010 r. trzech awaryjnych zamówień z wolnej ręki o wartości 4.888,2 tys. zł, z czego firmie GNOM dwóch o łącznej wartości 4.103,1 tys. zł (9 dnia po rozpoczęciu jego realizacji) oraz jednego ZDiI o wartości 756 tys. zł. Tymczasem Spółka przygotowując się do realizacji zamówienia publicznego w trzyletnim okresie, wydatkowała około 3 mln zł na zakup sprzętu, soli drogowej i zatrudniła dodatkowych kierowców. Na początku 2011 r. warunki pogodowe nie sprzyjały już uzyskaniu zakładanych przychodów w tym sezonie zimowym. W kolejnych latach (2012-2013) Miasto nie podjęło realnych działań związanych z kierowanymi przez Spółkę oraz związki zawodowe wnioskami o powierzenie

²³ wg pkt 5a i b Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 40 przez nieruchomości inwestycyjne (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 394/160 z 31.12.2004 r.) rozumie się „...nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), które właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest wykorzystywana przy produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych ani też przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki”

²⁴ Sprawozdanie finansowe opracowane przy założeniu braku kontynuacji działalności.

dotychczasowych prac przez Miasto, mieszczących się w zakresie jej działalności, co warunkowało w istotny sposób możliwość kontynuacji działalności. Miasto nie udzieliło również skutecznego wsparcia Spółce w związku z nieregulowaniem płatności przez podległą mu jednostkę budżetową i spółkę komunalną (przykładowo zobowiązania ZDiT wobec ZDiI wynosiły na koniec: 2010 r. – 739,1 tys. zł, 2011 r. – 2.459,1 tys. zł, a 2012 r. – 565,9 tys. zł).

Miasto nie podjęło skutecznych działań właścicielskich wobec Spółki, dotyczących złożenia przez Zarząd Spółki we właściwym czasie wniosku o jej upadłość, wskutek czego wyeliminowana została możliwość prowadzenia upadłości układowej i powstała konieczność ogłoszenia, mniej korzystnej, upadłości likwidacyjnej. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze²⁵, dłużnik jest obowiązany zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości. Upadłość zaś ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, to jest nie wykonuje swoich zobowiązań wymagalnych (art. 10, w zw. z art. 11 ust. 1 ww. ustawy). Wniosek taki został zgłoszony przez Zarząd Spółki 9.04.2013 r. mimo, że już w 2011 r. sytuacja finansowa Spółki wskazywała na zasadność jego złożenia. Według stanu na 30.04.2011 r. zobowiązania Spółki wynosiły 2.919,7 tys. zł, w tym wymagalne 1.357,4 tys. zł, natomiast na koniec 2011 r. zobowiązania ogółem wyniosły 12.636,3 tys. zł, w tym z tytułu dostaw i usług – 7.482,2 tys. zł, z czego 88% stanowiły zobowiązania wymagalne.

4. Prowadzenie niekonsekwentnej i nierzetelnej polityki właścicielskiej wobec Spółki, co przejawiało się w zajmowaniu niespójnych stanowisk, np. w odniesieniu do zabezpieczenia socjalnego dla pracowników Spółki w przypadku sprzedaży wszystkich jej udziałów lub w odniesieniu do sposobu zlecenia Spółce robót drogowych – powierzenie lub udział w przetargach organizowanych w imieniu Miasta przez ZDiT.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, Miasto nie prowadziło rzetelnego nadzoru właścicielskiego wobec Spółki ZDiI. Nieprawidłowości w zakresie nadzoru właścicielskiego wobec analizowanej Spółki, wynikały również z niedostatecznego nadzoru nad jej działalnością sprawowanego przez Radę Nadzorczą (funkcjonującą w kontrolowanym okresie w różnych składach).

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Rada Miejska w Łodzi uchwałą Nr L/1084/2000 z dnia 6 grudnia 2000 r.²⁶, na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 9 lit. f i lit. h ustawy o sg oraz art. 23 ustawy o gk, postanowiła o likwidacji komunalnego zakładu budżetowego „Zakład Wodociągów i Kanalizacji” w celu przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Zakład Wodociągów i Kanalizacji”. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym Spółki miały objąć Miasto. Spółka w dniu zarejestrowania jej w rejestrze handlowym miała wstąpić we wszystkie prawa i obowiązki związane z działalnością likwidowanego zakładu budżetowego. składniki mienia zakładu budżetowego miały stać się majątkiem Spółki, a kapitał własny

²⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 1112 ze zm.

²⁶ Uchwała w sprawie likwidacji zakładu budżetowego „Zakład Wodociągów i Kanalizacji” w celu przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Zakład Wodociągów i Kanalizacji”

Spółki miał zostać pokryty funduszami zakładu budżetowego na dzień sporządzenia bilansu zamknięcia działalności zakładu budżetowego.

W dniu 28 grudnia 2000 r. sporządzono akt notarialny²⁷, który zawierał:

- akt przekształcenia komunalnego zakładu budżetowego w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością,
- akt założycielski ww. Spółki, którym ustalono m.in., że kapitał zakładowy Spółki w wysokości 25.400.000,00 zł dzieli się na 254 równych i niepodzielnych udziałów po 100.000,00 zł każdy. Jedynym udziałowcem Spółki zostało Miasto Łódź. Kapitał zakładowy został pokryty wkładami niepieniężnymi w postaci prawa użytkowania wieczystego gruntów.

(dowód: akta kontroli str. 376-392, 5067-5069)

Szczegółowej analizie poddano 122 uchwały ZW ZWiK Sp. z o.o. za okres objętej kontrolą, które zostały przyjęte w toku 45 posiedzeń²⁸. ZZW były zwoływane przez Zarząd Spółki stosownie do przepisu art. 235 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. ksh. NZW odbywały się bez formalnego zwołania, w trybie art. 240 ksh, co umożliwiało podejmowanie uchwał w związku z faktem, że na zgromadzeniach tych był reprezentowany cały kapitał zakładowy oraz stosownie do zapisów § 25 Aktu Założycielskiego ZWiK²⁹. Na 39 NZW podjęto 79 uchwał, które dotyczyły wyłącznych kompetencji ZW³⁰. BNW posiadało wszystkie dokumenty i uchwały dotyczące wymienionych 45 Zgromadzeń Wspólników Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 5070-5138, 5182-5268, 5318-5434, 5486-5612)

Pismem z dnia 26 lipca 2012 r. do Przewodniczącego RN ZWiK Sp. z o.o., Prezydent Hanna Zdanowska wniosła o podjęcie działań w celu zwołania posiedzenia RN Spółki, przedmiotem którego miało być podjęcie uchwały w sprawie zmian na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki. RN Uchwałą Nr 133/IV/2012 odwołała w dniu 16 sierpnia 2012 r. z funkcji Prezesa ZWiK Sp. z o.o. Włodzimierza Tomaszewskiego i powołała tego samego dnia na stanowisko Prezesa Hannę Jeżewską-Merc³¹, dotychczasowego Członka Zarządu. Następnie korzystając z uprawnień wynikających z § 17 ust. 7 Regulaminu RN, Rada ogłosiła w dniu 6 października 2012 r.³² konkurs na pełnienie funkcji Prezesa Zarządu. Postępowanie to Uchwałą RN Nr 161/IV/2012 z dnia 30 października 2012 r. zostało zakończone bez wyłonienia kandydata. Ostatecznie (po 121 dniach od zakończenia konkursu) po uprzednim odwołaniu z funkcji Prezesa Hanny Jeżewskiej-Merc³³, na stanowisko Prezesa, w dniu 28 lutego 2013 r., powołano Romualda Bosakowskiego, który brał udział, jako jeden z kandydatów, we wcześniej unieważnionym konkursie.

(dowód: akta kontroli str. 5651-5659, 5683-5722)

W sprawie przyczyn zakończenia konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu ZWiK Sp. z o.o. bez wyłonienia kandydata oraz dlaczego po upływie blisko czterech miesięcy od zakończenia przedmiotowego postępowania na stanowisko Prezesa została powołana osoba z grona kandydatów biorących udział w unieważnionym postępowaniu kwalifikacyjnym, Dyrektor BNW wyjaśnił m.in., że zgodnie z § 21 ust. 2 lit i) aktu założycielskiego ZWiK Sp. z o.o. członków Zarządu powołuje i odwołuje RN Spółki oraz, że Biuro nie posiada dokumentów ani wiedzy na temat przyczyn podjęcia przez RN Spółki decyzji o przyjętej formie rozstrzygnięcia konkursu na

²⁷ repertorium A nr 5921/2000

²⁸ W roku 2010 odbyło się dziewięć Zgromadzeń Wspólników, na których podjęto 24 uchwały, w roku 2011 podczas 16 Zgromadzeń podjęto 37 uchwał, w roku kolejnym 43 uchwały podjęto w trakcie 14 Zgromadzeń. W pierwszej połowie 2013 r. na sześciu Zgromadzeniach podjęto 18 uchwał.

²⁹ Tekst jednolity Aktu Notarialnego z dnia 28 grudnia 2000 r., Repertorium A Nr – 5921/2000

³⁰ Opisanym w § 15 ust. 1 Aktu Założycielskiego Spółki.

³¹ Uchwała Nr 134/IV/2012

³² Uchwałą RN Nr 148/IV/2012

³³ Uchwałą RN Nr 183/IV/2013

Prezesa Zarządu Spółki, oraz nie posiada wiedzy na temat przyczyn wyboru Romualda Bosakowskiego na Prezesa bez przeprowadzenia otwartego postępowania konkurencyjnego. Dyrektor dodał, że Biuro nie występowało do RN Spółki o złożenie stosownych wyjaśnień w powyższych sprawach.

Hanna Zdanowska Prezydent Miasta Łodzi o zakończeniu konkursu na pełnienie funkcji Prezesa ZWiK bez wyłonienia kandydata, oraz o wyborze Romualda Bosakowskiego na Prezesa Spółki dowiedziała się w bezpośredniej rozmowie z Przewodniczącym RN Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 5695, 5720-5721, 5745-5751)

Zarząd Spółki, przed mającym się odbyć ZZW - corocznie, przedkładał Radzie Nadzorczej wnioski o udzielenie absolutorium wszystkim członkom Zarządu pełniącym funkcje w Zarządzie Spółki w latach 2009 – 2012, tj. dla 5 osób w 2009 r., dla 9 w roku kolejnym oraz dla 7 w 2011 r. i 3 w 2012 r.

RN na podstawie § 21 ust. 2 lit. f Aktu Założycielskiego Spółki oraz § 17 ust. 1 lit. e Regulaminu RN opiniowała ww. wnioski. Pozytywna opinia była równoznaczna z podjęciem uchwały Rady. Natomiast w przypadku pięciu członków Zarządu pełniących funkcje w 2010 r., oraz po jednym w latach 2011 i 2012 uchwały o pozytywnym zaopiniowaniu wniosku o udzielenie absolutorium nie zostały podjęte. Pomimo tego ZZW w latach 2010-2013, udzieliło absolutorium wszystkim członkom Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 5142, 5152, 5166, 5172-5173, 5178, 5271, 5279-5287, 5295-5296, 5307-5308, 5437-5438, 5443-5449, 5457-5458, 5469-5470, 5474-5479, 5616, 5619-5620, 5626-5627, 5634-5636, 5653-5659)

Dyrektor BNW wskazał m.in., iż BNW w opinii do materiałów przedłożonych na ZZW ZWiK Sp. z o.o. za 2011 rok informowało o stanowisku Rady w kwestii udzielenia absolutorium poszczególnym członków zarządu pełniącym swoje funkcje w 2011 r. Z uwagi na fakt, iż w przypadku Mieczysława Teodorczyka nie było wskazanych argumentów za nieudzieleniem mu absolutorium Biuro rekomendowało przychylenie się do wniosku Zarządu Spółki o udzieleniu wszystkim członkom zarządu absolutorium za 2011 rok. Rekomendacje Biura uzyskały akceptację Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi. Z uwagi na powyższe, ZW na którym Dyrektor BNW reprezentował wspólnika Miasto Łódź, podjęło uchwały w sprawie udzielenia absolutorium dla wszystkich członków Zarządu ZWiK Sp. z o.o. za 2011 r.

Należy ponadto wskazać, iż podobna sytuacja miała miejsce w przypadku udzielenia absolutorium Mieczysławowi Teodorczykowi za 2010 r. Mimo, iż Rada nie zaopiniowała pozytywnie wniosku Zarządu w tej sprawie, ZW w 2011 roku udzieliło mu absolutorium za pełnienie funkcji w zarządzie w 2010 roku.

Dyrektor BNW w sprawie sprzecznych opinii RN i ZZW ZWiK Sp. z o.o., w sprawie udzielenia absolutorium Włodzimierzowi Tomaszewskiemu, Prezesowi ZWiK Sp. z o.o. wyjaśnił m.in., że kierowane przez niego Biuro, w opinii do materiałów przedłożonych na ZZW ZWiK Sp. z o.o. za 2012 r. informowało o stanowisku Rady w kwestii udzielenia absolutorium poszczególnym członków zarządu pełniącym swoje funkcje w 2012 roku. Z uwagi na fakt, iż w przypadku Włodzimierza Tomaszewskiego nie było wskazanych argumentów za nieudzieleniem mu absolutorium Biuro rekomendowało przychylenie się do wniosku Zarządu Spółki o udzieleniu wszystkim członkom zarządu absolutorium za 2012 rok. Rekomendacje Biura uzyskały akceptację Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi Ponadto wyniki Spółki za 2012 rok były lepsze od planowanych. Z uwagi na powyższe ZW, na którym Dyrektor BNW reprezentował wspólnika - Miasto Łódź, podjęło uchwały Nr 11-13/2013 w sprawie udzielenia absolutorium dla wszystkich członków Zarządu ZWiK Sp. z o.o. za 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 5752-5756)

W sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu ZWiK Sp. z o.o. za 2010 r. Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi wskazał m.in., że „w przypadku Pana Marka Pyki RN negatywnie zaopiniowała wniosek Zarządu o udzielenie mu absolutorium. Natomiast w przypadku pozostałych czterech osób wynik nie był rozstrzygnięty, gdyż oddane zostały 3 głosy „za” oraz 3 głosy łącznie „przeciw” i „wstrzymujące się”. Pozostałe materiały skierowane na ZZW oceniające 2010 r. w tym sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Spółki, RN zaopiniowała pozytywnie. Wyniki Spółki za 2010 r. utrzymywały się na poziomie porównywalnym z 2009 r., za który np. Pan Marek Pyka w 2010 r. otrzymał absolutorium. Wobec powyższego z uwagi na brak argumentów za nieudzieleniem absolutorium pięciu członkom Zarządu, w stosunku do których Rada nie zajęła jednoznacznego stanowiska, działając jako ZW uznałem za właściwe udzielenie wszystkim członkom Zarządu absolutorium za 2010 r.”

(dowód: akta kontroli str. 5833-5837)

Zmiany w organach Spółki oraz ich zasadność stała się przedmiotem licznych wątpliwości i pytań ze strony m.in. organizacji związkowych³⁴. W odpowiedzi kierowanej do NSZZ „Solidarność” Pracowników ZWiK Sp. z o.o. Prezydent Miasta Łodzi wskazała jako argument do odwołania Prezesa ZWiK Sp. z o.o. Włodzimierza Tomaszewskiego utratę zaufania.

NSZZ Solidarność Pracowników ZWiK Sp. z o.o. wystąpił do Prezydenta Miasta Łodzi w piśmie z dnia 20 września 2012 r. zapytaniem o zasadność ogłaszania konkursu na stanowisko Prezesa Spółki, pomimo wcześniejszego powołania na to stanowisko w dniu 16 sierpnia 2012 r. Hanny Jeżewskiej-Merc. Wiceprezydent Miasta Łodzi w odpowiedzi z dnia 9 października 2012 r. wyjaśnił, że zgodnie z § 21 ust. 2 lit. i) Aktu Założycielskiego Spółki – członków zarządu powołuje i odwołuje RN, a zatem to do jej kompetencji należy przeprowadzanie procedur konkursowych związanych z obsadą stanowisk w Zarządzie. Miasto Łódź jako wspólnik ZWiK Sp. z o.o., stało na stanowisku, iż wyłonienie Prezesa Zarządu Spółki w drodze konkursu będzie najbardziej obiektywną formą wyboru.

Ponadto Prezydent Miasta Łodzi w piśmie z dnia 29 października 2012 r. do organizacji związkowych działających w ZWiK Sp. z o.o.³⁵ wyjaśniła, iż ZW ma uprawnienia swobodnego doboru składu osobowego organu nadzoru Spółki jakim jest RN. Akt założycielski Spółki daje uprawnienia Zgromadzeniu do powoływania do siedmiu członków w Radzie Nadzorczej i nie zawiera innych ograniczeń w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 5651-5652, 5731-5744)

W grudniu 2011 r. firma Collect Consulting S.A. wykonała na zlecenie Miasta Łodzi dokument „Analizy prawne i ekonomiczne skutków prywatyzacji Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi”.

Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi pismem z dnia 7 grudnia 2011 r., do organizacji związkowych działających w ZWiK Sp. z o.o. zapewnił, iż decyzja o prywatyzacji Spółki nie została jeszcze podjęta, a proces prywatyzacji jest dopiero na etapie opracowywania analiz prawnych i ekonomicznych. Decyzja co do

³⁴ Pismo NSZZ „Solidarność” Pracowników ZWiK Sp. z o.o. do Prezydenta Hanny Zdanowskiej z dnia 3 sierpnia 2012 r. oraz z dnia 16 sierpnia 2012 r. do RNj ZWiK Sp. z o.o. w sprawie odwołania Prezesa ZWiK Sp. z o.o. Włodzimierza Tomaszewskiego, Pismo z dnia 15 sierpnia 2012 r. Pani W. K-Z do Prezydenta Hanny Zdanowskiej w sprawie odwołania Prezesa ZWiK Sp. z o.o. Włodzimierza Tomaszewskiego.

³⁵ Związku Zawodowego Pracowników ZWiK Sp. z o.o., Związku Zawodowego Pracowników Techniczno-Ekonomicznych ZWiK Sp. z o.o. „Kadra ZWiK”, NSZZ Solidarność Pracowników ZWiK Sp. z o.o., Związku Zawodowego Pracowników ZWiK Sp. z o.o. „Hydro”, Związku Zawodowego Pracowników ZWiK Sp. z o.o. „Transport Plus”.

ewentualnej zmiany formy własności Spółki zostanie podjęta dopiero po zapoznaniu się z wynikami ekspertyz.

Rada Miejska w Łodzi w dniu 5 marca 2012 r. podjęła Uchwałę Nr XXXIV/638/12 *stanowisko w sprawie funkcjonowania Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi*. W uchwale tej Rada Miejska zadeklarowała podjęcie wspólnych działań z Prezydentem Miasta Łodzi mających na celu utrzymanie niskiej ceny oraz wysokiej jakości wody oraz zobowiązała się do przedstawienia opinii publicznej wraz z Prezydentem Miasta Łodzi, możliwych zmian w funkcjonowaniu Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi, tj. restrukturyzacji, prywatyzacji lub połączenia z innymi spółkami wodno-kanalizacyjnymi ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia interesów mieszkańców Łodzi oraz pracowników Spółki.

Prezydent Miasta³⁶ w piśmie z dnia 25 stycznia 2013 r. stwierdziła, m.in. że koncepcja prywatyzacji ZWiK Sp. z o.o. jest przedmiotem rozważań. Z uwagi na fakt, że ZWiK Sp. z o.o. jest spółką działającą w sektorze użyteczności publicznej, Miasto Łódź zleciło podmiotowi zewnętrznemu wykonanie analiz prawnych i ekonomicznych obrazujących korzyści i zagrożenia dla funkcjonowania sektora wodno-kanalizacyjnego w zmienionych warunkach.

Prywatyzacja ZWiK była też tematem interwencji poselskiej Johna Abrahama Godsona³⁷. W odpowiedzi na interwencję, Prezydent Miasta Łodzi stwierdziła m.in., że analizy prawne i ekonomiczne skutków prywatyzacji ZWiK na system gospodarki wodno-kanalizacyjnej Miasta przedstawia się jako tzw. analizę przedprywatyzacyjną, wymaganą ustawowymi przepisami o prywatyzacji. Zlecenie w przetargu publicznym analizy miało być w intencji Prezydent przejawem dążenia do podjęcia merytorycznej dyskusji o korzyściach i zagrożeniach, które mogą wynikać z decyzji o prywatyzacji spółki. Natomiast katalog argumentów, za i przeciw prywatyzacji, przedstawiony przez Posła J.A. Godsona jest uwzględniany w wewnętrznej dyskusji, której celem jest wypracowanie najlepszego rozwiązania dla przyszłości systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 5785-5832)

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 usg, podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

W dniu 27 marca 2012 r. uchylono wcześniejszą uchwałę Rady Miejskiej Nr XXXIV/638/12 w sprawie funkcjonowania ZWiK Sp. z o.o. i podjęto uchwałę Nr XXXVI/661/12 *stanowisko w sprawie prywatyzacji Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi*, w której wskazano, iż w ocenie Rady Miejskiej prywatyzacja ZWiK Sp. z o.o. może doprowadzić do pogorszenia jakości wody oraz radykalnego wzrostu jej ceny. Według Rady Miejskiej plan wprowadzenia zewnętrznego operatora jest niezrozumiały, ponieważ ZWiK jest już operatorem – funkcjonuje bowiem wykorzystując niestanowiący jego własności majątek dzierżawny od ŁSI Sp. z o.o.. Rada Miejska, ponadto stanowczo sprzeciwiła się zamierzeniom prywatyzacyjnym i zaapelowała do Prezydent o zaniechanie realizacji planów w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 5790-5832)

Sprawozdania z działalności RN ZWiK Sp. z o.o. w Łodzi za lata 2010-2012 były przyjmowane uchwałami RN oraz ZZW³⁸. RN wyniki finansowe osiągnięte przez Spółkę oceniła jako zadawalające.

(dowód: akta kontroli str. 5153,5288, 5450, 5637, 5660-5682)

³⁶ W odpowiedzi na pismo pięciu organizacji z terenu miasta Łodzi z dnia 20 grudnia 2011 r.

³⁷ Pismo z dnia 14 lutego 2012r.

³⁸ Obowiązek taki nie został wpisany do Aktu Założycielskiego Spółki ani do Regulaminu RN.

W okresie od 24 marca 2011 r. do 27 listopada 2012 r. Radni Rady Miejskiej złożyli 9 interpelacji dot. ZWiK Sp. z o.o., m.in. w sprawach poszukiwania operatora oraz restrukturyzacji Spółki, wysokości wynagrodzenia Prezesa, ogłoszonego przez RN konkursu na stanowisko Prezesa oraz sposobu rozdysponowania wzrostu przychodów Spółki. Na ww. wystąpienia Radnych udzielono pisemnych odpowiedzi. W trzech przypadkach do zapytań ustosunkowała się Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, w pięciu Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak, w jednym przypadku stanowisko WGM, p.o. Dyrektora Wydziału przekazała do Biura Informacji i Komunikacji Społecznej celem wykorzystania przy przygotowaniu odpowiedzi zbiorczej.

(dowód: akta kontroli str. 5757-5784)

Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o.

ŁSI Sp. z o.o. została zawiązana 31 sierpnia 2005 r. i wyposażona w środki pieniężne w wysokości 1.000.000 zł stanowiące pokrycie kapitału zakładowego (wkład założycielski). Ponadto w okresie od 28 listopada 2006 r. do 10 kwietnia 2013 r. pięciokrotnie zwiększano kapitał zakładowy i kapitał zapasowy spółki do wartości łącznie 917.880.000 zł, zarówno w formie wkładów pieniężnych, jak niepieniężnych (aportów): prawa własności nieruchomości zabudowanych wraz z naniesieniami, prawa własności środków trwałych należących do Miasta Łodzi i wierzytelności Miasta Łodzi w stosunku do spółki z tytułu nakładów sfinansowanych Środkami Funduszu Spójności w ramach projektu Funduszu Spójności pn. „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”. Podstawę prawną powołania spółki stanowiła m.in. uchwała LI/919/05 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 czerwca 2005 r.³⁹. Zgodnie z § 2 ww. uchwały, „*celem Łódzkiej Spółki Infrastrukturalnej Sp. z o.o. będzie prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych oraz zarządzanie posiadaniem majątkiem infrastrukturalnym.*”

Powołanie ww. Spółki stanowiło jeden z elementów procesu przekształceń w obszarze zarządzania majątkiem infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej miasta prowadzonym od 1999 r. W wyniku wcześniejszych decyzji GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. przejęła od sierpnia 2000r. funkcję operatora Grupowej Oczyszczalni Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej oraz dokonano likwidacji zakładu budżetowego „Zakład Wodociągów i Kanalizacji”, który został przekształcony w spółkę pod firmą ZWIK Sp. z o.o. i od stycznia 2001 r. przejął funkcję operatora systemów zaopatrzenia miasta w wodę i odprowadzania ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 5879, 6315-6317)

W dniu 6 lutego 2003 r. przyjęte zostało stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi w sprawie zarządzania majątkiem infrastrukturalnym wodociągowo-kanalizacyjnym Miasta, w którym Dyrektorowi Wydziału Gospodarki Komunalnej UMŁ we współpracy z Dyrektorem Wydziału Gospodarowania Majątkiem powierzone zostało przygotowanie koncepcji spółki zarządzającej majątkiem infrastrukturalnym wodociągowo-kanalizacyjnym w tym Grupowej Oczyszczalni Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej, która byłaby w 100% własnością Miasta. Z informacji stanowiących załącznik do ww. stanowiska wynika, iż powołanie spółki majątkowej miało służyć realizacji celów Miasta w obszarze zarządzania majątkiem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i zakładało m.in.: zachowanie kontroli Miasta nad majątkiem w postaci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, optymalizację (skonsolidowanie) zarządzania tym majątkiem, realizowanego dotychczas przez

³⁹ Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie przez Miasto Łódź Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą „Łódzka Spółka Infrastrukturalna” i wniesienia przez Miasto Łódź wkładu pieniężnego z przeznaczeniem na pokrycie kapitału zakładowego „Łódzkiej Spółki Infrastrukturalnej” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz w sprawie zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2005 rok w sprawie zadań własnych.

kilka wydziałów UMŁ, uzyskanie parametrów organizacyjnych i finansowych zapewniających wykorzystanie środków przedakcesyjnych i strukturalnych z Unii Europejskiej w celu realizacji niezbędnych inwestycji, pozabudżetowe finansowanie inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych (odciążenie od ich finansowania budżetu Miasta), a w konsekwencji zwiększenie zdolności kredytowej Miasta Łódź, osiągnięcie długoterminowej zdolności do samofinansowania się sektora wodociągowo-kanalizacyjnego, w efekcie uzyskania własnej zdolności kredytowej przez ten sektor. Jak wynika z ww. stanowiska w ramach przekształceń w sektorze wodno-kanalizacyjnym, ówczesne władze miejskie dopuszczały możliwości późniejszej prywatyzacji spółek operatorskich tj. ZWiK Sp. z o.o. oraz GOŚ w Łodzi Sp. z o.o.

W dniu 25 sierpnia 2004 r. Rada Miejska w Łodzi podjęła uchwałę nr XXXV/583/04 w sprawie przyjęcia do realizacji projektu „Oczyszczalnia ścieków w Łodzi - Faza II” przewidzianego do współfinansowania z Funduszu Spójności i zaciągnięcia pożyczek na sfinansowanie jego realizacji. Zgodnie §6 ww. uchwały Prezydent Miasta został zobowiązany do przedstawienia Radzie Miejskiej w Łodzi analizy finansowej i prawnej koncepcji utworzenia spółki zarządzającej majątkiem infrastrukturalnym wodno-kanalizacyjnym Miasta, która po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Miejską w Łodzi mogłaby przejąć wszystkie uprawnienia i obowiązki związane z realizacją ww. projektu. Jak wskazano w uzasadnieniu do ww. uchwały przyszłe powołanie spółki zarządzającej majątkiem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej będzie miało na celu zapewnienie pozabudżetowego finansowania ww. projektu inwestycyjnego i tym samym stworzenie finansowych możliwości zapewnienia przez Miasto wkładu w inne projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 6275-6286)

W celu przygotowania ww. analizy Zarządzeniem Nr 2244/IV/04 z dnia 25 sierpnia 2004 r. Prezydent Miasta Łodzi powołał Zespół ds. utworzenia Spółki zarządzającej majątkiem infrastrukturalnym wodno-kanalizacyjnym Miasta. Przygotowana przez Zespół „Analiza finansowa i prawna koncepcji utworzenia spółki zarządzającej majątkiem infrastrukturalnym wodno-kanalizacyjnym miasta” stanowiła załącznik do uzasadnienia uchwały Rady Miejskiej w Łodzi dotyczącej powołania ŁSI Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 6287-6268)

W ww. analizie jako korzyści płynące z powołania spółki wskazano m.in. na: ujednoczenie zarządzania majątkiem wodociągowo-kanalizacyjnym, w wyniku czego nastąpi zarówno optymalizacja zarządzania tym majątkiem, jak również ograniczenie kosztów jego utrzymania, zmniejszenie obowiązków po stronie budżetu Miasta w zakresie zarządzania majątkiem wodociągowo-kanalizacyjnym i realizacji projektów inwestycyjnych, redukcję zatrudnienia w Urzędzie Miasta Łodzi, możliwość realizacji po zakończeniu projektu „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” nowych projektów wymagających wkładu własnego w sektorze gospodarki wodno-ściekowej. Ponadto z ww. analizy wynika, że jednym głównym motywów powołania przez Miasto Łódź ŁSI Sp. z o.o. było przygotowanie struktur pozwalających na sprawną realizację projektu Funduszu Spójności pn. „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”, zakładającego rozbudowę i modernizację miejskiej infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej oraz odciążenie budżetu Miasta z konieczności finansowania wkładu własnego w projekt, którego wartość szacowana była na kwotę 142 mln euro, w tym dofinansowanie ze środków funduszu spójności miało stanowić 50% wartości projektu tj. 71 mln Euro.

(dowód: akta kontroli str. 6277-6286)

Z informacji stanowiących załączniki do ww. stanowiska Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 6 lutego 2003 r. wynika, że ówczesne władze miejskie rozważały m.in. wariant zakładający połączenie spółek ZWiK Sp. z o.o. i GOŚ Łódź Sp. z o.o. oraz

wyposażenie ich w majątek infrastrukturalny. Jako wady takiego rozwiązania wskazywano m.in. na: powstanie monopolu naturalnego w czystej formie, pozbawienie się przez gminę możliwości wprowadzenia elementów rynkowych - brak możliwości tworzenia rynku operatorów, pozbawienie się przez gminę możliwości wpływania na wysokość opłat, jaką daje czynsz dzierżawny. Jednocześnie jako zalety wariantu zakładającego powołanie spółki majątkowej wskazywano m.in. na: powstanie silnego podmiotu reprezentującego interesy gminy wobec spółek operatorskich, możliwość pozyskania inwestorów prywatnych do spółek operatorskich, miasto niezależnie od wielkości udziałów w spółce operatorskiej, kontroluje jej działalność poprzez umowy dzierżawy infrastruktury, możliwość rozwiązania kontraktu w przypadku niewywiązywania się spółki operatorskiej z zobowiązań umownych.

Koncepcja zachowania przez Miasto Łódź pełnej kontroli nad ww. infrastrukturą techniczną w przypadku np. prywatyzacji spółek operatorskich spowodowała, że nie dokonano wyposażenia tych spółek operatorskich w ww. majątek, gdyż ich ewentualna prywatyzacja powodowałaby utratę przez Miasto kontroli nad infrastrukturą wodno-kanalizacyjną mającą decydujące znaczenie z punktu widzenia zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców Miasta.

Ponadto z ww. dokumentów wynika, że przyjęty przez Miasto model zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną z ŁSI sp. z o.o. jako jej właścicielem, ma gwarantować, że środki pochodzące od mieszkańców, a wkalkulowane w cenę wody i ścieków, zostaną przeznaczone wyłącznie na utrzymanie i rozwój tej infrastruktury, co w przypadku przepływu tych środków przez budżet Miasta, mogłyby powodować, że zostaną one również przeznaczone na inne cele, wynikające z aktualnych potrzeb Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 6277-6286)

Dyrektor BNW wyjaśnił, że *„Biuro nie dysponuje dokumentami, które bezpośrednio wskazywałyby jakimi przesłankami kierowały się władze miasta podejmując decyzję, iż majątek wodociągowo-kanalizacyjny Miasta nie zostanie przekazany istniejącym już spółkom miejskim działającym w obszarze wod.-kan. tj. ZWIK Sp. z o.o. lub GOŚ Łódź Sp. z o.o., lecz zostanie utworzona nowa spółka mająca charakter wyłącznie majątkowy.”*

(dowód: akta kontroli str. 2531-2545)

NIK zauważa, że uzyskiwane przez spółkę w kontrolowanym okresie przychody pochodziły głównie z dzierżawy nieruchomości własnych i Miasta Łódź wydzierżawianych spółkom operatorskim, które w zawartych umowach zobowiązane zostały do zapewnienia zdolności powierzonych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody i odprowadzania ścieków. Zdaniem NIK działalność Spółki w tym zakresie wykracza poza sferę użyteczności publicznej w rozumieniu art. 9 ust. 4 ustawy o sg. Pomimo, iż prowadzona działalność mieściła się w zakresie określonym w akcie założycielskim, to katalog przedmiotu działalności Spółki (72 pozycje wg PKD) stwarzał szerokie możliwości działania komercyjnego poza sferą użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 2726)

W okresie objętym kontrolą miało miejsce 38 zgromadzeń wspólników ŁSI, w tym 4 zwyczajne. ZZW były zwoływane przez Zarząd Spółki, na podstawie na podstawie art. 232⁴⁰ w trybie art. 235 § 1⁴¹ art. 238⁴² ksh oraz stosownie do zapisów Aktu

⁴⁰ NZW zwołuje się m.in. w przypadkach określonych w umowie spółki, a także gdy organy lub osoby uprawnione do zwoływania zgromadzeń uznają to za wskazane.

⁴¹ Wskazany przepis mówi, że zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd.

⁴² Art. 238. § 1. Zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może

Założycielskiego ŁSI (§ 15 ust. 2⁴³ i 3a⁴⁴). Podczas ZZW podejmowano uchwały w zakresie spraw przewidzianych w art. 231 § 1-3 ksh, zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji ZW, oraz w innych sprawach wymagających podjęcia uchwały ZW, zgodnie z zasadami określonymi m.in. w akcie założycielskim spółki.

(dowód: akta kontroli str. 5846-5847)

Podczas ZZW ŁSI Sp. z o.o. zwołanego na dzień 30 czerwca 2011 r., które zostało wznowione 29 lipca 2011 r.⁴⁵ przyjęto uchwały 13-17/2011 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków. Rada Nadzorcza w uchwałach 18-22/2011 wnioskowała o nieudzielenie absolutorium w stosunku do wszystkich osób pełniących funkcje w Zarządzie Spółki w 2010 r., natomiast WGM UMŁ w piśmie skierowanym do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi nie zgłaszał uwag do pracy Zarządu Spółki.⁴⁶

(dowód: akta kontroli str. 5951-5953, 5961, 6156-6160, 6177-6181)

Zgromadzenie Wspólników ŁSI w dniu 29.07.2011 r. udzieliło absolutorium członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków pomimo, że RN Spółki w uchwałach 18-22/2011 wnioskowała o nieudzielenie absolutorium w stosunku do wszystkich osób pełniących funkcje w Zarządzie Spółki w 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 6156-6160, 6177-6181)

Pierwszy Wiceprezydent Miasta Marek Cieślak wyjaśnił w powyższej sprawie, że przyczyną nieuwzględnienia stanowiska RN w przedmiocie nieudzielenia absolutorium w stosunku do wszystkich osób pełniących funkcje w Zarządzie ŁSI w 2010 r. był brak sformułowanych argumentów za nieudzieleniem tego absolutorium oraz pozytywne zaopiniowanie przez RN sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 5835-5839)

NZW ŁSI z dnia 29 lutego 2012 r. przyjęło m.in. uchwałę, na podstawie której wyrażono zgodę na rozporządzenie przez Spółkę prawem polegającym na wydzierżawieniu kanalizacji deszczowej zmodernizowanej lub wybudowanej w ramach Projektu Funduszu Spójności pn.: „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” za zapłatą czynszu dzierżawnego 5.229.000,00 zł. RN uchwałą Nr 2/2012 z 16 stycznia 2012 r. zaopiniowała negatywnie rozporządzenie przez Spółkę ww. prawem w okresie 1.01-31.12.2012 r. za wynagrodzeniem z tytułu czynszu dzierżawnego wynoszącym 5.229 tys. zł, która to kwota wg RN ŁSI jest niewspółmierna do kosztów jakie Spółka ponosi w związku z posiadaniem kanalizacji deszczowej, szacowne na rok 2012 r. na kwotę 8.045,4 tys. zł⁴⁷.

(dowód: akta kontroli str. 6187, 6192, 6207-6209)

Wydział Gospodarki Komunalnej i BNW zaopiniowały projekt ww. uchwały i wносиły o jej podjęcie, przy czym w skierowanej do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi opinii na ZW ŁSI Sp. z o.o. Biuro wskazało na problem wynikający z zaniżenia kwoty czynszu dzierżawnego należnego Spółce od Miasta Łodzi ujętej w projekcie uchwały ZW oraz na stanowisko RN Spółki ŁSI, zgodnie z którym, działanie

być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane.

§ 2. W zaproszeniu należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce zgromadzenia wspólników oraz szczegółowy porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany umowy spółki należy wskazać istotne elementy treści proponowanych zmian.

⁴³ Zapis: Zwyczajne zgromadzenie wspólników zwołuje Zarząd Spółki.

⁴⁴ Zapis: NZW zwołuje Zarząd Spółki, z własnej inicjatywy.

⁴⁵ Obrady z 30.06.2011 r. i 29.07.2011 r. objęte zostały odrębnymi protokołami.

⁴⁶ Pismo nr GM-I.0232.19.7.2011 z 28.06.2013 r.

⁴⁷ W uzasadnieniu do uchwały nr 2/2012 RN ŁSI z dnia 16.01.2012 r. wskazano na przewidywane koszty wynikające z posiadania sieci kanalizacji deszczowej w wysokości 8.045.433,00 zł netto, w tym 3.191.610,00 zł z tytułu odpisu amortyzacyjnego, 4.253.823,00 – podatek od nieruchomości i 600.000,00 zł – przeglądy gwarancyjne sieci.

polegające na wydzierżawieniu przez Spółkę kanalizacji deszczowej „poniżej kosztów” (za wynagrodzeniem 5.229 tys. zł) jest działaniem na szkodę Spółki oraz, że wartość netto czynszu nie pokrywa w całości nawet kosztów Spółki z tytułu podatku od nieruchomości należnego od ww. infrastruktury.

(dowód: akta kontroli str. 6192, 6200)

BNW pomimo powyższych uwag, mając na uwadze, że zmiana kwoty czynszu wymagałaby dokonania przesunięć w budżecie Miasta Łodzi i wygospodarowania na ten cel dodatkowych środków, wniosło o podjęcie uchwały w zaproponowanej treści i stwierdziło, że negatywna opinia RN nie stanowi prawnej przeszkody do zawarcia przez Zarząd aneksu do umowy dzierżawy uwzględniającego kwotę proponowaną przez Miasto Łódź.

(dowód: akta kontroli str. 6192)

Sprawa niedostosowania wysokości czynszu z tytułu dzierżawienia Miastu kanalizacji deszczowej do kosztów jej eksploatacji była analizowana również w okresie poprzedzającym NZW ŁSI z dnia 8 maja 2013 r. Stwierdzono, że Zarząd Spółki odniósł się negatywnie do sprawy zawarcia aneksu do umowy dzierżawy kanalizacji deszczowej⁴⁸ Miastu Łodzi na rok 2013 r. w zakresie zaproponowanej kwoty czynszu dzierżawnego wynoszącej 5.007 tys. zł brutto (4.070,7 tys. netto), wynikającej m.in. z wieloletniej prognozy finansowej, która to kwota wg Zarządu Spółki nie pokrywa przewidywanych kosztów, jakie spółka miała ponieść w 2013 r. w związku z posiadaniem ww. sieci, a które wg Zarządu miały wynieść 9.200.280 zł w tym: 3.465.691 zł z tytułu odpisu amortyzacyjnego, 4.234.589 zł z tytułu podatku od nieruchomości i 1.500 tys. zł z tytułu przeglądów gwarancyjnych. Powyższe stanowisko zostało zawarte m.in. w uzasadnieniu do uchwały Zarządu Spółki nr 142/2012 z dnia 19.12.2012 r.⁴⁹, gdzie wskazano, że szacowana strata (różnica pomiędzy przychodami a kosztami eksploatacji kanalizacji deszczowej) wyniesie 5.129,5 tys. zł netto, oraz że wymusza to faktyczne zastosowanie przez Spółkę subsydiowania krzyżowego, polegającego na pokrywaniu straty na określonej działalności przychodami z tytułu innej działalności – w tym przypadku przychodami uzyskiwanymi w ramach „taryfy cen za wodę i ścieki”. W uzasadnieniu do ww. uchwały Zarząd wnioskował o negatywne zaopiniowanie ze strony RN rozporządzenia przez Spółkę prawem polegającym na dzierżawie ww. kanalizacji deszczowej za zapłatą czynszu dzierżawnego w wysokości 5.007 tys. zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 6218-6219)

RN Spółki uchwałą 7/2013 z 11 marca 2013 r. (zgodnie z wnioskiem Zarządu) zaopiniowała negatywnie projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody przez ZW na rozporządzenie ww. prawem na wskazanych powyżej warunkach finansowych. W uzasadnieniu do uchwały wskazano, że ww. sprawa jest propozycją kolejnego obniżenia przychodów spółki z tytułu dzierżawy kanalizacji deszczowej podczas gdy spółka ponosi znacznie wyższe koszty utrzymania tej infrastruktury.

(dowód: akta kontroli str. 6220-6221)

BNW wnioskowało o podjęcie zaproponowanej uchwały (DAR-BNW-I.0232.6.3.2013 z 26 kwietnia 2013 r.); która w ocenie Biura miała umożliwić Zarządowi Spółki podpisanie z Miastem aneksu do umowy dzierżawy kanalizacji deszczowej i pozwolić na uruchomienie z budżetu miasta środków z tytułu czynszu dzierżawnego, które chociaż w części zrekompensują Spółce koszty utrzymania tej infrastruktury. W ww. piśmie skierowanym do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi zwrócono uwagę na istotę problemu istniejącej rozbieżności pomiędzy „wartością czynszu zapisanego w *Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Łodzi*”,

⁴⁸ Zmodernizowanej lub wybudowanej w ramach Projektu Funduszu Spójności pn.: „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”.

⁴⁹ Jak również w piśmie skierowanym do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi/Zgromadzenia Wspólników Spółki ŁSI nr BAO.IL-0000-3/13 z 8.02.2013 r.

a rzeczywistymi kosztami utrzymania przez Spółkę systemu kanalizacji deszczowej, która jak informowało Biuro (zgodnie z informacjami udzielonymi przez Spółkę) wynikają z faktu nieuwzględnienia przez Miasto Łódź przy kalkulacji poziomu czynszu podatku od nieruchomości, jaki Spółka płaci od infrastruktury kanalizacji deszczowej – uwzględniono jedynie koszt amortyzacji oraz koszty finansowe związane, z budową ww. infrastruktury. Wydział Gospodarki Komunalnej nie wnosił uwag do projektu uchwały w powyższej sprawie i wskazywał, że kwota czynszu dzierżawnego określona do zapłaty w 2013 r. przez Miasto Łódź jest zgodna z kwotą przyjętą w budżecie Miasta Łodzi przeznaczoną na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 6214, 6224)

Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę w sprawie rozporządzania przez Spółkę prawem polegającym na wydzierżawieniu Miastu Łodzi ww. kanalizacji deszczowej, na okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. za wynagrodzeniem z tytułu czynszu dzierżawnego wynoszącym 5.007 tys. zł, tj. zgodnie z opinią BNW i WGK UMŁ.

(dowód: akta kontroli str. 6212)

Dyrektor BNW w powyższej sprawie wyjaśnił, że: „(...) podstawą ustalenia czynszu dzierżawnego od kanalizacji deszczowej są kwoty przychodów Spółki z kanalizacji deszczowej ujęte w analizie finansowej do Wniosku do Funduszu Spójności dla Projektu Nr 2004/PL/16/C/PE/010 pn. „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”, powtórzone w Raplocie Końcowym. Przyjęte, na podstawie tych dokumentów, kwoty zostały wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i ewentualne ich zwiększenie uzależnione jest wyłącznie od możliwości zwiększenia wydatków budżetowych. (...) złożona do projektu budżetu Miasta na 2014 rok propozycja czynszu dzierżawnego w wysokości określonej przez Spółkę, pokrywająca wszystkie koszty Spółki związane z majątkiem kanalizacji deszczowej, nie znalazła akceptacji Skarbnika Miasta i nadal obowiązuje kwota wynikająca z WPF, tj. według wniosku do Funduszu Spójności”.

(dowód: akta kontroli str. 5748)

W okresie objętym kontrolą spółka przedkładała plany rzeczowo – finansowe (na kolejne lata)⁵⁰, o których mowa w §17 ust. 8, do zatwierdzenia przez ZW, w tym m.in. 22 września 2011 r. skierowała pismo dotyczące zwołania NZW w celu zatwierdzenia planu rzeczowo – finansowego na 2011 r., do którego załączono projekt uchwały w powyższej sprawie. Biuro w skierowanej do Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi opinii dotyczącej projektów uchwał na NZW ŁSI (pismo nr DR-BNW-I.0232.3.11.2011 z 3 listopada 2011 r.), które odbyło się 3 listopada 2011 r. zwróciło uwagę, że przedstawienie przez spółkę planu na 2011 r. do zatwierdzenia dopiero z końcem III kwartału 2011 r. jest sprzeczne z istotą planowania i poddaje w wątpliwość celowość zatwierdzania planu, wobec czego uznano za zasadne zobowiązanie Zarządu Spółki do przedstawienia planu na 2012 r. najpóźniej do końca I kwartału 2012 r. W związku z tym wprowadzono odpowiedni zapis w treści uchwały NZW w sprawie zatwierdzenia planu (§ 3 podjętej uchwały nr 30/2011 z 3.11.2011 r. NZW ŁSI) w brzmieniu: „Zobowiązuje się Zarząd Spółki do przedłożenia Zgromadzeniu Wspólników Planu Rzeczowo– Finansowego Spółki na 2012 rok w terminie do końca I kwartału 2012 r.”, z którego to zobowiązania Zarząd Spółki wywiązał się zwołując pismem z dnia 20 marca 2012 r. NZW. Natomiast formalne wszczęcie procedury zatwierdzenia Planu Rzeczowo – Finansowego ŁSI na 2013 r. nastąpiło 5 kwietnia 2013 r. poprzez zwołanie NZW, na którym miała zostać podjęta uchwała w sprawie zatwierdzenia planu na 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 5994, 6005, 6012-6100)

⁵⁰ Na poszczególne lata (2010-2013), zatwierdzone uchwałami Zgromadzenia Wspólników Spółki ŁSI w dniach 25.06.2010 r., 3.11.2011 r., 24.04.2012 r. i 17.05.2013 r.

Wg wyjaśnień Dyrektora BNW: „(...) opracowanie planu finansowego Spółki na dany rok kalendarzowy nie ma charakteru obligatoryjnego, w tym sensie, iż jego ewentualny brak nie wpływa na ograniczenie swobody działania Zarządu (...)” oraz, że: „w uchwale (...) na 2012 r. nie wprowadzono zapisu zobowiązującego Zarząd Spółki ŁSI Sp. z o.o. do przedłożenia planu (...) do końca I kwartału, z uwagi iż Biuro Nadzoru Właścicielskiego nie dostrzegало potrzeby takiego zapisu”. Ponadto Dyrektor BNW wyjaśnił, że BNW UMŁ: „nie podejmowało formalnych czynności dotyczących zobligowania Zarządu ŁSI Sp. z o.o. do przedkładania Planu rzeczowo – finansowego Spółki na 2011 r.” oraz, że: „wiele spółek przedstawia plan (...) w momencie kiedy mają już podsumowany rok poprzedni, po to aby planowane wyniki porównać z faktycznie wykonanymi w roku poprzednim”.

(dowód: akta kontroli str. 5840-5841)

W okresie objętym kontrolą szczegółowe zadania i zakres działania RN Spółki ŁSI określał regulamin przyjęty uchwałą nr 14/2010 ZZW z dnia 25 czerwca 2010 r. W dniu 10 kwietnia 2013 r. dokonano zmian w akcie założycielskim Spółki, dotyczących m.in. obowiązków RN Spółki, które powinny skutkować zmianą regulaminu RN. W trakcie bieżącej kontroli NIK Dyrektor BNW uzyskał informację, że na posiedzeniu RN ŁSI w dniu 25.11.2013 r. jej przewodniczący podjął decyzję o nieprocedowaniu zmian w regulamin RN (RN nie informowała o tym fakcie BNW). W związku z powyższą sytuacją Dyrektor Biura zwrócił się do przewodniczącego RN ŁSI o wyjaśnienie powyższej sytuacji i niezwłoczne podjęcie przez Radę Nadzorczą działań dotyczących zmiany Regulaminu RN, w tym w zakresie dostosowania jego zapisów do postanowień aktu założycielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 6231-6274, 5863)

W wyniku kontroli NIK przeprowadzonej w spółce ŁSI stwierdzono niewłaściwą współpracę Rady Nadzorczej z Zarządem Spółki, co skutkowało m.in. opóźnionym zatwierdzeniem sprawozdania finansowego Spółki za 2010 r. (Zgromadzenie Wspólników zatwierdziło je dopiero uchwałą z dnia 29 lipca 2011 r.), a także funkcjonowaniem Spółki bez Zarządu w okresie od 27 maja do 3 czerwca 2013 r.

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie dotyczącym realizacji nadzoru nad ŁSI Sp. z o.o. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepodejmowanie przez BNW we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMŁ skutecznych działań w celu rozwiązania problemu niedostosowania wysokości czynszu dzierżawnego skutkującego rekomendowaniem przez BNW i Wydział Gospodarki Komunalnej Zgromadzeniu Wspólników podejmowania uchwał w sprawie rozporządzania przez Spółkę prawem polegającym na wydzierżawieniu Miastu Łodzi ww. kanalizacji deszczowej na lata 2012 i 2013, pomimo negatywnego stanowiska Zarządu w zakresie wysokości czynszu dzierżawnego i negatywnej opinii RN Spółki ŁSI dotyczącej uchwały w powyższej sprawie.

2. BNW UMŁ nie egzekwowało sporządzania i przekazywania planów – rzeczowo finansowych Spółki, które mogły być wykorzystywane jako element sprawowania nadzoru właścicielskiego i których zatwierdzanie należy do zadań ZW.

Ponadto w ocenie NIK działalność spółki w zakresie dzierżawy nieruchomości wykracza poza sferę użyteczności publicznej w rozumieniu art. 9 ust. 4 ustawy o sg.

W ocenie NIK nadzór Właściciela wobec spółek komunalnych Miasta Łodzi realizowany były w wielu obszarach nierzetelnie. W szczególności NIK negatywnie ocenia nieegzekwowanie przez Właściciela realizacji własnych wytycznych i zaleceń kierowanych przez Biuro do Spółek, a także niewdrażanie programów naprawczych w spółkach przynoszących straty. Zastrzeżenia NIK budzi w szczególności nadzór właścicielski sprawowany nad ZDił Sp. z o.o., której sytuacja w kontrolowanym okresie ulegała systematycznemu pogorszeniu, a która w 2013 roku została postawiona w stan upadłości.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

6. Dokapitalizowanie spółek komunalnych

6.1. W okresie objętym kontrolą Miasto Łódź dokapitalizowało – zgodnie z ksh i aktami założycielskimi spółek – łącznie 9 spółek komunalnych, w tym: 4 razy MPK – Łódź Sp. z o.o. (wkłady pieniężne, każdorazowa zmiana aktu założycielskiego), 2 razy WTBS Sp. z o.o. (wkłady niepieniężne - nieruchomości, każdorazowa zmiana aktu założycielskiego), 2 razy ŁSI Sp. z o.o. (1 raz wkład niepieniężny – nieruchomości z naniesieniami oraz środki trwałe, 1 raz potrącenie wzajemnych wierzytelności; każdorazowa zmiana aktu założycielskiego), 5 razy Aqua Park Łódź Sp. z o.o. (wkłady pieniężne, raz zmiana aktu założycielskiego, pozostałe bez zmiany), 3 razy MTŁ Sp. z o.o. (wkłady pieniężne, bez zmiany aktu założycielskiego), 3 razy CKW MTŁ Sp. z o.o. (wkłady pieniężne, bez zmiany aktu założycielskiego), 3 razy Port Lotniczy Łódź im. Wł. Reymonta Sp. z o.o. (wkłady pieniężne, bez zmiany aktu założycielskiego), 1 raz GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. (wkład niepieniężny w formie środków trwałych i wyposażenia, zmiana aktu założycielskiego) i 4 razy ŁRPNT Sp. z o.o. (wkład pieniężny, bez zmiany aktu założycielskiego).

(dowód: akta kontroli str. 278-292, 1244-1329)

Miasto Łódź wносиło do spółek wkłady pieniężne na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego w oparciu o wieloletnie zadania majątkowe ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) oraz w ramach jednorocznych zadań majątkowych ujętych w budżecie Miasta Łodzi na dany rok budżetowy.

W przypadku wnoszenia wkładów pieniężnych do Portu Lotniczego Łódź Sp. z o.o., Aqua Parku Łódź Sp. z o.o., MPK-Łódź Sp. z o.o., CKW-MTŁ Sp. z o.o. podstawą wprowadzenia wydatku majątkowego do WPF związanego z dokapitalizowaniem Spółki było powierzenie danej spółce realizacji wieloletniego zadania inwestycyjnego. Rada Miejska w Łodzi podejmowała uchwały o wyrażeniu zgody na realizację przez daną spółkę wieloletniego programu inwestycyjnego (określając m.in. szacowaną wartość programu, okres i zakres rzeczowy jego realizacji oraz źródła jego finansowania, w tym wysokość i harmonogram wnoszenia do spółki wkładów pieniężnych). Następnie Rada Miejska podejmowała uchwały określające zasady wnoszenia do danej spółki wkładów pieniężnych oraz wprowadzenia zadania do WPF Miasta Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 4358-4368, 4448-4576, 4587-4587, 4620-4629, 4630-4674, 6342)

W pozostałych przypadkach dokapitalizowanie nastąpiło w oparciu o jednoroczne zadania majątkowe: podczas prac nad budżetem Miasta Łodzi spółki składały do UML swoje wnioski o zabezpieczenie środków w budżecie Miasta Łodzi na rok następny. Przyjęcie przez Radę Miejską w Łodzi budżetu na dany rok zawierającego zadanie majątkowe związane z wniesieniem wkładu pieniężnego i objęcie w danej spółce udziałów, stanowiło zgodę na wniesienie wkładu i zgodę na objęcie w spółce udziałów⁵¹. W przypadku wniesienia wkładu pieniężnego do ŁRPNT Sp. z o.o. wprowadzenie jednorocznego zadania majątkowego nastąpiło w trakcie roku budżetowego - zatwierdzenie przez Radę Miejską w Łodzi zmian w budżecie, stanowiło zgodę na wniesienie do spółki wkładu pieniężnego i objęcie w zamian udziałów.

(dowód: akta kontroli str. 1473-1488, 6342)

Wykorzystanie przekazanych środków pieniężnych monitorowane było poprzez przekazywane przez spółki kwartalne sprawozdania z wykonania zadań realizowanych w ramach WPF.

(dowód: akta kontroli str. 4681-4724)

⁵¹ Wg opinii radcy prawnego UML uchwalenie budżetu Miasta nie wymaga podjęcia przez Radę dodatkowej uchwały określającej zasady objęcia udziałów.

W kontrolowanym okresie gmina wniosła aportem nieruchomości do dwóch spółek:
- ŁSI Sp. z o.o. – 15 nieruchomości (17 działek) o łącznej powierzchni 35.126 m kw. i łącznej wartości aportu 17.662,5 tys. zł,
- WTBS Sp. z o.o. – w 2010 roku 4 działki gruntu o łącznej powierzchni 3.703 m kw. i łącznej wartości aportu 1.732 tys. zł i w 2011 roku 2 nieruchomości o łącznej powierzchni 3 051 m kw. i łącznej wartości aportu 2.797 tys. zł.
Nieruchomości wniesione aportem do spółek służyły realizacji ich zadań statutowych. Uchwałami z 4 czerwca i 23 listopada 2012 r. NZW udzieliło Zarządowi WTBS Sp. z o.o. zgody na sprzedaż lokali mieszkalnych i miejsc postojowych w garażach wielostanowiskowych wraz z prawem własności gruntu w budynkach wielorodzinnych zlokalizowanych na działkach gruntu wniesionych aportem do Spółki. Uchwały ZW nie zostały jednak zrealizowane wobec nie rozpoczęcia inwestycji na tych gruntach.

(dowód: akta kontroli str. 1273-1295, 2529-2530)

Ustalenie wartości nieruchomości celem wniesienia ich aportem do spółek odbywało się w oparciu o operaty szacunkowe.

(dowód: akta kontroli str. 2144-2270)

6.2. W kontrolowanym okresie, zgodnie z art. 177 ksh oraz zapisami umów zobowiązującymi wspólników do wnoszenia dopłat w granicach liczbowo oznaczonych w stosunku do udziału w kapitale zakładowym Spółki, Miasto pokrywało straty trzech spółek:

- Port Lotniczy Łódź Sp. z o.o., gdzie w latach 2010-2013 r. (I półrocze), w ramach dopłat przekazano środki w łącznej kwocie 58,23 mln zł,
- ŁRPNT Sp. z o.o., gdzie w latach 2010-2013 r. (I półrocze), w ramach dopłat przekazano środki w łącznej kwocie 3,77 mln zł,
- MAKiS Sp. z o.o., gdzie w latach 2010-2013 r. (I półrocze), w ramach dopłat przekazano środki w łącznej kwocie 8,95 mln zł.

Dopłaty na pokrycie strat dokonywane były na podstawie stosownych uchwał Zgromadzeń Wspólników spółek⁵³.

Jak podał Dyrektor BNW, do MAKiS Sp. z o.o. Miasto wnosi dopłaty z uwagi na fakt, że z racji zarządzania przez tą spółkę majątkiem miejskim w postaci hali wielofunkcyjnej o ogromnej wartości, przychody generowane z wynajmu pomieszczeń w tej hali na różne imprezy są niewystarczające na pokrycie wysokości kosztów stałych związanych z płatnościami kierowanymi przez Spółkę do budżetu Miasta z tytułu czynszu dzierżawnego oraz podatku od nieruchomości. Przed powołaniem Spółki na zlecenie WGM firma U-FIN wykonała biznes plan działalności spółki, z którego wynika, iż spółka przy tak przyjętych założeniach (czynsz, podatek) będzie generowała stratę. Dwie pozostałe spółki realizują inwestycje i obciążone są wysokimi kosztami funkcjonowania w trakcie ich realizacji. Przychody generowane przez nie są niewystarczające na zbilansowanie kosztów. Zdaniem Dyrektora BNW sytuacja ta jest przejściowa, z analiz ekonomiczno-finansowych i biznes planów wynika, iż po zakończeniu inwestycji i realizacji planowanych przychodów spółki

⁵³ Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.: Uchwała ZZW nr 14/2009 z dnia 26 czerwca 2009 r., uchwała ZZW

nr 9/2011 z dnia 2 czerwca 2011 r., uchwała ZZW nr 6/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r.

Łódzki Regionalny Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o.: uchwała NZW nr 1/2009 i nr 2/2009 z 23 listopada 2009 r.,

uchwała NZW nr 1 z dnia 10 listopada 2010 roku, uchwała ZZW nr 5 z dnia 6 czerwca 2011 r., uchwała NZW nr 2 z dnia 11 stycznia 2013 r.

Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o.: uchwała NZW nr 1/2011 z dnia 17 stycznia 2011 r., uchwała ZZW nr 21/2011 z 29 czerwca 2011 r., uchwała NZW nr 22/2011 i 23/2011 z 1 grudnia 2011 r., uchwała NZW nr 1/2012 z 23 stycznia 2012 r., uchwała NZW nr 2/2012 z 25 kwietnia 2012 r., uchwała ZZW nr 5/2012 z dnia 18 czerwca 2012 r.

będą generowały zyski, a wsparcie ze strony wspólników nie będzie dalej konieczne.

(dowód: akta kontroli str. 1219-1243)

BNW każdorazowo wnioskowało do Wydziału Budżetu UMŁ o zabezpieczenie środków w budżecie miasta Łodzi na dokapitalizowanie spółek z udziałem Miasta Łodzi i na pokrycie strat spółek z udziałem Miasta Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 1465-1594)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie dokapitalizowania spółek komunalnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

NIK pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie dokapitalizowania spółek.

7. Audyt i kontrola wewnętrzna

7.1. W okresie objętym kontrolą Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli UMŁ⁵⁴ przeprowadziło 2 kontrole w spółkach, w których Miasto Łódź posiadało udziały lub akcje: doraźny audyt wewnętrzny w temacie „Sprawdzenie prawidłowości sporządzania bilansu spółki Łódzki Klub Sportowy Piłkarska Spółka Sportowa S.A. na dzień 18 marca 2010 r. ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań spółki” w 2010 roku oraz doraźną kontrolę w temacie „Gospodarka finansowa dotycząca w szczególności: wydatków promocyjnych, gospodarki pieniężnej, wydatków osobowych i bezosobowych, realizacji umów z podmiotami zewnętrznymi” przeprowadzoną w Aqua Park Łódź Sp. z o.o. w 2011 roku. W sprawozdaniach nie sformułowano zaleceń pokontrolnych. Z udziałem audytorów wewnętrznych z Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli przeprowadzona została ponadto w marcu 2010 r. kontrola doraźna z ZDil Sp. z o.o. (opisana w punkcie dotyczącym sprawowania nadzoru nad tą spółką).

Funkcjonowanie nadzoru właścicielskiego sprawowanego przez Prezydenta Miasta Łodzi nad spółkami, w których Miasto posiada udziały lub akcje nie było w latach 2010- 2013 (I połowa) przedmiotem kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli UMŁ.

(dowód: akta kontroli str. 1330-1331, 2471-2525)

7.2. W okresie objętym kontrolą pracownicy BNW w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzili w spółkach miejskich 11 kontroli. Kontrole podejmowane były z inicjatywy Biura lub z inicjatywy Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi.

1. MTŁ Sp. z o.o. – w styczniu 2011 r., kontrola planowa w zakresie realizacji inwestycji w 2010 r. finansowanej z emisji obligacji i jej rozliczenie. W wyniku kontroli stwierdzono, że realizacja inwestycji polegającej na budowie hali wystawienniczo-konferencyjnej przebiegała terminowo w pierwszym etapie robót, w drugim etapie Spółka nie realizowała harmonogramu budowy z uwagi na zejście z placu budowy generalnego wykonawcy w związku z jego niewypłacalnością. Spółka udokumentowała stan robót, zabezpieczyła plac budowy, rozwiązała umowę z wykonawcą i uruchomiła procedury ściągnięcia gwarancji w celu uzyskania odszkodowania. Uznano, że głównym problemem w terminowej realizacji inwestycji była niewypłacalność generalnego wykonawcy, co stanowiło okoliczność niezależną od spółki. Zalecono dokładanie należytej staranności przy formułowaniu warunków przetargów inwestycyjnych, celem wyeliminowania kontrahentów o mniej stabilnej sytuacji finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 1332-1338)

⁵⁴ poprzednio: Biuro Audytu Wewnętrznego, Kontroli i Skarg- do dnia 18 października 2010; Biuro Kontroli i Skarg i Oddział Audytu Wewnętrznego – do dnia 16 sierpnia 2011; Oddział Kontroli i Zespół ds. Audytu Wewnętrznego – do dnia 13 marca 2013 r..

2. Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. – w styczniu 2012 r., kontrola planowa, problemowa, w zakresie sposobu realizacji inwestycji na terenie Portu Lotniczego Łódź w 2010 r., objętych programem Rozbudowy Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta Łódź i ich rozliczenia. Stwierdzono, że Spółka poniosła nakłady na zaplanowane przez Zarząd inwestycje w kwocie wyższej, niż to wynika z danych przedstawionych w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki za 2010 r. Stwierdzono wystąpienie niewielkich rozbieżności pomiędzy niektórymi pozycjami poniesionych nakładów przypisanych do kategorii zadań zrealizowanych przez Spółkę w 2010 r., ujętych w sprawozdaniu Zarządu Spółki a sumą nakładów wynikających z faktur przedstawionych przez Spółkę. W sprawozdaniu nie ujęto wszystkich nakładów poniesionych na inwestycje. Zalecenia pokontrolne dotyczyły przedstawiania przez Zarząd spółki w Planie działalności za dany rok szczegółowego wykazu zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji, z wyszczególnieniem nakładów na zadania objęte Programem Rozbudowy Portu Lotniczego, nakładów na zadania nieobjęte ww. Programem oraz kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury. W sprawozdaniu Zarządu winno się znaleźć rozliczenie zadań inwestycyjnych ujętych w Planie działalności Spółki na dany rok.

Wykaz zrealizowanych inwestycji powinien pokazywać zadania objęte Programem Rozbudowy Portu Lotniczego, zadania nieobjęte ww. Programem oraz koszty związane z utrzymaniem infrastruktury.

(dowód: akta kontroli str. 1339-1351)

W sprawie realizacji zaleceń pokontrolnych Dyrektor BNW wyjaśnił: „W przedstawionym do zatwierdzenia w czerwcu 2012 roku Planie działalności Spółki na rok 2012 brak było wykazu zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w 2012 roku, z wyszczególnieniem nakładów na zadania objęte Programem rozbudowy Portu Lotniczego, nakładów na zadania nieobjęte ww. Programem oraz kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury. Ponieważ ww. dokument zawierał również inne braki BNW wniosło, aby nie przyjmować Planu działalności do czasu jego uzupełnienia. Poprawiony Plan, zaopiniowany przez Radę Nadzorczą został przedłożony pod obrady ZW pod koniec roku. Z uwagi na upływ czasu, zrealizowanie większości założeń przyjętych w Planie Wspólnicy odstąpili od zatwierdzania Planu działania na 2012 rok, zobowiązując jednocześnie Zarząd do opracowywania planów działania na dany rok na początku roku. Na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w czerwcu 2013 roku zatwierdzając sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za 2012 rok oraz Sprawozdanie Finansowe za 2012 rok Wspólnicy zaakceptowali działania planowane i zrealizowane przez Spółkę w 2012 roku. Przedstawiony do zatwierdzenia Plan działalności Spółki na rok 2013 zawierał informacje na temat zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w roku 2013 z wyszczególnieniem nakładów na zadania objęte Programem rozbudowy Portu Lotniczego, nakładów na zadania nieobjęte ww. Programem (...)”.

Odnosnie sprawozdań Zarządu z działalności Spółki przesłanymi na ZZW, zarówno w 2011, jak i w 2012 roku, BNW wzywało Spółkę (pisemnie, mailowo) do przedłożenia do sprawozdania dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień, w tym szczegółowej tabeli dla Wspólników pokazującej wszystkie realizowane inwestycje w 2011 i 2012 roku, z wyszczególnieniem zadań objętych Programem rozbudowy Portu Lotniczego i nieobjętych Programem rozbudowy Portu (np. baza paliw), z poniesionymi nakładami, poniesionymi wydatkami, kwotą do zapłaty w latach następnych oraz źródłem finansowania oraz o przedstawienie poniesionych przez Spółkę w 2011 r. kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury (np. modernizacja, remonty). Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki zostały uzupełnione.

(dowód: akta kontroli str. 2546-2555)

3. ZDI Sp. z o.o. – w marcu 2012 r., kontrola planowa problemowa w zakresie wzrostu kosztów działalności Spółki w 2011 r. w porównaniu do 2010 r. z uwzględnieniem wzrostu zadłużenia i zatrudnienia. Kontrola wykazała, że w 2011 r. nastąpiło pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki. Nastąpił znaczny wzrost kosztów w zakresie usług obcych oraz kosztów wynagrodzenia. Wzrost zatrudnienia nie szedł w parze ze zwiększeniem ilości kontraktów. Wysokie koszty wynagrodzenia kadry kierowniczej nie miały powiązania z wynikami finansowymi Spółki, czy rentownością wykonywanych kontraktów (mało motywujący system ryczałtowy). Wysokie koszty rozliczone na poszczególne kontrakty przyniosły efekt w postaci ujemnych wyników finansowych na poszczególnych kontraktach. Niekorzystnie kalkulowano oferty przetargowe z 51 kontraktów rozliczonych w 2010 r. tylko 19 przyniosło zysk, a w 2011 r. - z 45 tylko 5. Zmniejszyła się aktywność Spółki w przetargach. W 2010 r. Spółka uczestniczyła w 142 przetargach, a podpisała 37 kontraktów. W 2011 r. brała udział w 97 postępowaniach, a podpisała 24 kontrakty. Większość kontraktów po całkowitym rozliczeniu przyniosła straty, co mogło być wynikiem zbyt dużych kosztów całkowitych Spółki i zbyt częstego korzystania z podwykonawców w momencie, gdy własne moce przerobowe nie były wykorzystane lub też niewłaściwym kalkulowaniem ofert przetargowych. W okresie od sierpnia 2011 r. zatrudnienie i wynagrodzenia ograniczono (średnia z powyżej 4 tys. zł zmniejszyła się do 3,7 tys. zł. Kontrolujący zwrócili uwagę na liczne nieprawidłowości dotyczące zarządzania Spółką. Zalecili m.in. sporządzenie realnego planu naprawczego, zwrócenie uwagi na dokładna kalkulacje ofert przetargowych, aby kontrakty nie przynosiły strat, dostosowanie poziomu zatrudnienia do bieżących potrzeb i wykonywanych prac, dostosowanie poziomu wynagrodzeń, w tym wynagrodzeń kadry kierowniczej do wyników finansowych podmiotu, wyciąganie na bieżąco konsekwencji wobec winnych zawierania deficytowych kontraktów, oraz innych zaniedbań przynoszących straty dla Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 1352-1364)

W sprawie realizacji zaleceń pokontrolnych Dyrektor BNW wyjaśnił: „Kontrola przeprowadzona była (...) kiedy prowadzona już była restrukturyzacja w Spółce. (...) Restrukturyzacja nie jest jednak procesem możliwym do przeprowadzenia w bardzo krótkim okresie czasu. W ciągu 2012 roku zostały uwzględnione następujące uwagi pokontrolne:

- a) Spółka sporządziła wstępne założenia planu naprawczego, były one mało konkretne i Biuro Nadzoru Właścicielskiego wskazało szereg uwag do przedstawionego dokumentu. Zastrzeżenia nie zostały uwzględnione i plan nie został skierowany pod obrady ZW. Zarząd pracował nad planem naprawczym, ale z powodu bardzo dynamicznej sytuacji nie został nigdy w pełni dopracowany,
- b) zmieniono założenia kalkulacji ofert przetargowych i dokonano zmian osobowych w dziale zajmującym się przetargami,
- c) zatrudnienie ulegało stopniowemu zmniejszeniu i zrjonalizowaniu od września 2011 r. (ze 164 osób w czerwcu 2011 r. do 73 osób w grudniu 2012 r.),
- d) zmieniono regulamin wynagrodzeń i system premiowania,
- e) zostało skierowane do Prokuratury doniesienie o popełnieniu przestępstwa niegospodarności przez poprzedni Zarząd Spółki,
- f) po dacie kontroli do Biura Nadzoru Właścicielskiego nie docierały informacje dotyczące reklamacji ani skarg na remonty dokonywane przez ZDI Sp. z o.o.,
- g) pozbywano się kosztownego nierentownego sprzętu, na rzecz outsourcingu. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 września 2012 r. sprzedano 26 środków trwałych, wypowiedziano umowy leasingowe w stosunku do 5 środków transportu.”

BNW nie było informowane na bieżąco o postępach w sprawie przekazanej do prokuratury. Skutkiem tego było przeprowadzenie kontroli dotyczącej spraw sądowych, w które zaangażowana była Spółka.

(dowód: akta kontroli str. 2531-2545)

4. ZWIK Sp. z o.o. – wrzesień 2012 r. – kontrola problemowa dotycząca realizacji uchwały NZW nr 31/2011 z 26 sierpnia 2011 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie zobowiązania w związku z planowanym przeprowadzeniem postępowania o zamówienie na budowę bazy socjalno- magazynowej na terenie Wydziału Transportu przy ul. Granicznej w Łodzi. Kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 1365-1376)

5. CKW MTL Sp. z o.o. – październik 2012 r., kontrola planowa problemowa dotycząca realizacji przez Spółkę inwestycji finansowanej z emisji obligacji i sposobu jej rozliczenia. Kontrola wykazała, że pierwotnie zakładany koszt programu został przekroczony o niecałe 10 mln, spółka musiała na inwestycje przeznaczyć swoje środki finansowe. Wydatkowanie większych kwot na inwestycje niż pierwotnie planowane wpłynęło na sytuację finansową Spółki po zakończeniu inwestycji i dokonaniu podziału Spółki na 2 podmioty. W drugim etapie Spółka nie realizowała harmonogramu budowy. Uznano, że głównym problemem we właściwej realizacji inwestycji była niewypłacalność generalnego wykonawcy, co stanowiło okoliczność niezależną od spółki. Spółka nie uzyskała ponadto zgody właściwych organów na zaciągnięcie zobowiązania. (powyżej 1 mln zgoda RN, powyżej 2 mln – ZW), co rodzi roszczenia Spółki wobec jej Zarządu z tytułu ewentualnie poniesionych przez Spółkę strat.

Zalecono dokładanie należytej staranności przy formułowaniu warunków przetargów inwestycyjnych, celem wyeliminowania kontrahentów o mniej stabilnej sytuacji finansowej oraz bezwzględne przestrzeganie zapisów umowy spółki w zakresie zgody ZW na podpisywane umowy.

(dowód: akta kontroli str. 1377-1386)

6. Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. – we wrześniu 2012 r., kontrola planowa, problemowa, w zakresie stopnia zaawansowania prac nad realizacją przez Port Lotniczy Łódź programu wieloletniego pod nazwą Rozbudowa Portu Lotniczego Łódź im. Władysława Reymonta. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że tylko 2 zadania inwestycyjne z 11 zostały zrealizowane w 100%, stwierdzono przekroczenie wartości wykorzystania budżetu dla zadania inwestycyjnego nr 1 (Budowa Terminala 3) o 0,61% i zadania inwestycyjnego nr 2 (Modernizacja i przebudowa starego odcinka Głównej Drogi Startowej - I etap do 700 m) o 5,73%. Budżet przewidziany na zrealizowane już zadanie inwestycyjne nr 7 (Budowa wodociągu w ulicy Zamiejskiej) został wykorzystany w 7,91 % w stosunku do planu. Zgodnie z umową spółki zarząd winien uzyskać zgodę na zaciąganie zobowiązań powyżej 500 tys. zł, chyba że na dany rok zadanie to było ujęte w zatwierdzonym rocznym Planie działania spółki. Za lata 2011 i 2012 spółka nie posiadała takiego dokumentu, stąd nie było takich zgód. Kontrolujący zalecili jak najszybsze przedstawienie znowelizowanego Programu Rozbudowy Portu, podlegającego przyjęciu przez Radę Miejską i ZW, przedstawianie w Planie działalności Spółki na dany rok szczegółowego wykazu zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji, z wyszczególnieniem nakładów na zadania objęte Programem Rozbudowy Portu, oraz każdorazowe zwracanie się do ZW o wyrażenie zgody na rozporządzanie prawem lub zaciąganie zobowiązań o wartości przewyższającej 500 tys. zł, gdy nie są one ujęte w zatwierdzonym rocznym planie rzeczowo-finansowym Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 1387-1400)

Dyrektor BNW wyjaśnił: „(...) Znowelizowany Program Rozbudowy Portu Lotniczego został przedstawiony do zatwierdzenia przez ZW w grudniu 2012 r. Nie został on przez ZW zatwierdzony z powodu konieczności jego uaktualnienia. Ponownie został przedstawiony w kwietniu 2013 r. Uchwała NZW w sprawie zmiany Programu Rozbudowy Portu Lotniczego Łódź im. Wł. Reymonta została podjęta w dniu 17 kwietnia 2013 r. (...) Plan działalności na rok 2013 zawierający informacje na temat zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w roku 2013 z wyszczególnieniem nakładów na zadania objęte Programem rozbudowy Portu Lotniczego, nakładów na zadania nieobjęte ww. Programem został zatwierdzony na NZW w dniu 7.11.2013 r.”

W zakresie wyrażenia przez ZW zgody na rozporządzanie prawem lub zaciągnięcie zobowiązań o wartości przewyższającej 500 tys. zł, gdy nie są one ujęte w zatwierdzonym rocznym planie rzeczowo-finansowym Spółki, Zarząd przedstawił wyjaśnienia, z których wynikało, iż zdaniem Zarządu zatwierdzenie przez ZW Programu rozbudowy lotniska stanowiło jednocześnie zgodę na realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych. Jednakże w celu uniknięcia różnic interpretacyjnych na posiedzeniu NZW Spółka przedłożyła projekt uchwały dotyczący zmiany § 13 pkt. 12 Umowy Spółki, określającego kompetencje ZW w sprawie wyrażania zgody na rozporządzanie prawem i zaciągnięcie przez Zarząd zobowiązań.

Zarząd Spółki wystąpił z wnioskiem o wprowadzenie zmian w umowie Spółki w zakresie ww. § 13 pkt 12 i nadanie mu brzmienia: „wyrażanie zgody na rozporządzanie prawem lub zaciągnięcie zobowiązań o wartości przewyższającej w danym roku 5.000.000 zł, w przypadku gdy nie są one objęte zatwierdzonym wcześniej planem inwestycyjnym lub zatwierdzonym rocznym planem rzeczowo-finansowym Spółki”. BNW stwierdziło, że zaproponowana przez Spółkę kwota wartości zaciąganych zobowiązań, powyżej której wymagana jest zgoda ZW jest zbyt wysoka i zaproponowało, aby kwotę w wysokości 5 mln zł zmniejszyć do 2 mln zł oraz wprowadzić w umowie Spółki punkt dotyczący kompetencji RN w przedmiocie wyrażania zgody na zaciągnięcie przez Zarząd Spółki zobowiązań o wartości powyżej 500 tys. zł do 2 mln zł. Na posiedzeniu podjęto uchwałę w treści zaproponowanej przez Biuro.

W konsekwencji zgody ZW wymagają sprawy dotyczące wyrażania zgody na rozporządzanie prawem lub zaciągnięcie zobowiązań o wartości przewyższającej 2 mln zł w przypadku, gdy nie są one ujęte w zatwierdzonym rocznym planie rzeczowo-finansowym Spółki, zaś do obowiązków RN należy podejmowanie uchwał w sprawie wyrażenia zgody na rozporządzanie prawem lub zaciągnięcie zobowiązań o wartości przewyższającej 500 tys. zł, ale nie wyższej niż 2 mln zł w przypadku gdy nie są one ujęte w zatwierdzonym rocznym planie rzeczowo-finansowym Spółki.

W grudniu 2012 r. Biuro zweryfikowało w drodze stosownego pisma realizację przez Zarząd obowiązku przekazywania Radzie Nadzorczej informacji dotyczących zaciągania zobowiązania i rozporządzania majątkiem Spółki o wartości przekraczającej 250 tys. zł. RN poinformowała, że Zarząd Spółki przesyła na bieżąco informacje dotyczące zaciągania zobowiązań i rozporządzania majątkiem Spółki o wartości przekraczającej 250 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 2546-2557)

7. ZDil Sp. z o.o. – w listopadzie 2012 r., kontrola doraźna, nieujęta w planie kontroli. Kontrola wykazała, że w okresie 2011-2012 spółka wielokrotnie była pozywana w związku z nieregulowaniem swoich zobowiązań wynikających z prowadzonej działalności gospodarczej. Łączna wartość zasądzonych roszczeń to 4.599.189 zł, dodatkowe koszty poniesione przez spółkę z tytułu kosztów postępowania to 193.555 zł. Ponadto w wypadku skierowania spraw przez wierzycieli na drogę postępowania egzekucyjnego, spółka będzie musiała ponieść

także te koszty, których wartość jest trudna do oszacowania, podobnie jak wartość odsetek. Kontrola wykazała również, że w dniu 7 marca 2012 r. zostało złożone do prokuratury doniesienie na byłego Prezesa Zarządu Spółki (do dnia 4 sierpnia 2011 r.) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa narażenia spółki na szkodę majątkową znacznej wartości poprzez brak nadzoru i niegospodarność. Kontrolujący nie sformułowali zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 1401-1423)

Dyrektor BNW wyjaśnił, że kontrola nie wykazała nieprawidłowości (nie było to celowe nieregulowanie należności), kontrolujący ustalili jedynie fakt, który był już uprzednio wiadomy, że Spółka nie reguluje na bieżąco należności, ponieważ jej płynność finansowa jest zachwiana. *„W tym okresie został zlecony przez Urząd Miasta Łodzi audyt sytuacji finansowej, który miał wskazać warunki, przy spełnieniu których, Spółka jest w stanie dalej kontynuować swoją działalność. Właściciel został poinformowany, że Spółka złożyła doniesienie do prokuratury w sprawie niegospodarności poprzedniego Zarządu Spółki, poparte dokumentacją w postaci umów i faktur. Mimo licznych pytań nie uzyskano odpowiedzi na jakim etapie jest prowadzona w prokuraturze sprawa.(...)”*

(dowód: akta kontroli str. 2531-2545)

8. ŁRPNT Sp. z o.o. – grudzień 2012 r., kontrola planowa w zakresie zakresu i sposobu wydatkowania środków przekazanych z budżetu Miasta Łodzi na realizację przez spółkę w latach 2009-2012 BioNanoParku. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że realizacja projektu przebiega terminowo, a co do zaplanowanych robót budowlanych Spółka zdołała skrócić terminy blisko o jeden rok. Środki przekazane przez Miasto Łódź wydatkowane są zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 1424-1428)

9. ZDI Sp. z o.o. – w marcu 2013 r., kontrola doraźna, nieujęta w planie kontroli, w zakresie dokumentacji Spółki, w tym akt osobowych pracowników. Kontrola wykazała, że RN przekroczyła swoje kompetencje podwyższając w drodze uchwały wynagrodzenie Prezesa Spółki, co należy do kompetencji ZW. Kolejną uchwałą RN uchyliła niezgodną uchwałę co pozwoliło na przywrócenie stanu zgodnego z prawem i księgową korektę wynagrodzenia Prezesa przed zamknięciem roku obrotowego.

(dowód: akta kontroli str. 1429-1432)

W sprawie konsekwencji wyciągniętych przez Miasto wobec członków RN Dyrektor BNW wyjaśnił, że był to jeden z elementów wziętych pod uwagę przy dokonywaniu przez ZW oceny pracy RN za rok 2012 r. Wszyscy członkowie RN nie uzyskali absolutorium z wykonania obowiązków za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. i zostali odwołani z pełnienia funkcji w dniu 28 czerwca 2013 r.

W związku z uchynieniem uchwały dokonano rozliczenia finansowego, na skutek którego nienależnie pobrane świadczenie pieniężne zostało przez Prezesa zwrócone do Spółki i ZDiI Sp. z o.o. nie poniosła z tego tytułu straty finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 2531-2545)

10. Wszystkie spółki z większościovym udziałem Miasta Łodzi – marzec 2013 r., kontrola doraźna, nieujęta w planie kontroli, w zakresie akt osobowych Prezesów Zarządów i Członków Zarządów Spółek (także tych, którzy zakończyli sprawowanie funkcji a nadal pobierają z tego tytułu wynagrodzenie). W dniu 8 kwietnia 2010 r. Wiceprezydent Miasta Łodzi Łukasz Magin wystosował do przewodniczących Rad Nadzorczych Spółek z większościovym udziałem Miasta Łodzi pismo w sprawie zawieranych z członkami Zarządu umów o pracę, w którym wnioskował, by umowy te były zawierane na czas pełnienia funkcji i nie zawierały zapisów dotyczących odpraw, odszkodowań w przypadku zaprzestania pełnienia funkcji w Spółce. 31 maja 2011 r. Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak skierował

ponownie do przewodniczących RN spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi pismo w sprawie dokonania zmian zapisów umów zawartych z Zarządami spółek, co wiązałoby się w wielu przypadkach ze zmianami wcześniej zawartych umów. Kontrola wykazała, że nie wszystkie spółki dostosowały się do wytycznych Wspólnika, co więcej część nowych umów z członkami Zarządu, zawartych już po 31 maja 2011 r. zawiera zapis o 3-miesięcznym wynagrodzeniu, niezgodny z wytycznymi. W zaleceniach pokontrolnych BNW UML wnioskowało o zastosowanie jednolitych zasad dotyczących zapisów w umowie o pracę bądź kontraktów menadżerskich z członkami Zarządu. Umowy te powinny być zawarte na czas pełnienia funkcji, bez zapisów dotyczących okresu wypowiedzenia, wypłaty odpraw i odszkodowań w przypadku zaprzestania pełnienia funkcji w Spółce. W celu umożliwienia odwołanym osobom z Zarządu Spółek znalezienia nowego zatrudnienia i źródła dochodów można byłoby rozważyć wprowadzenie do umów odprawy w wysokości 1 miesięcznego wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 1433-1447)

Wyjaśniając, w jaki sposób zalecenia pokontrolne zostały wykonane oraz wskazując działania podejmowane przez BNW celem ich wyegzekwowania, Dyrektor BNW podał: „Zalecenia Prezydenta Miasta Łodzi w zakresie okresu, na jaki winny być zawierane umowy nie zostały wypełnione w następujących podmiotach:

- a) ZWiK Sp. z o.o.- w stosunku do umów zawartych z członkami Zarządu w 2011 r. i 2012 roku – umowy te stanowiły kontynuację umów zawartych wcześniej z członkami zarządu, ich zmiana wymagałaby wyrażenia przez danego członka zarządu zgody na zmianę warunków pracy (wypowiedzenie zmieniające);
- b) ŁSI Sp. z o.o. – umowa z Prezesem Zarządu zawarta na czas nieokreślony w marcu 2011 r. – ich zmiana wymagałaby wyrażenia przez danego członka zarządu zgody na zmianę warunków pracy (wypowiedzenie zmieniające);
- c) ŁCF Sp. z o.o. – umowa z Prezesem Zarządu zawarta na czas nieokreślony w czerwcu 2012 roku przez pełnomocnika Skarbu Państwa. Miasto przejęło spółkę z obowiązującymi umowami. Zmiana umowy wymagałaby wyrażenia zgody przez Prezesa Zarządu na zmianę zasad pracy (wypowiedzenie zmieniające);
- d) GOŚ w Łodzi Sp. z o.o. – umowy z poszczególnymi członkami zarządu były rozpatrywane indywidualnie, ich zmiana wymagałaby, podobnie j.w. wyrażenia zgody przez każdego członka Zarządu na zmianę zasad pracy (wypowiedzenie zmieniające);
- e) ŁRPN-T Sp. z o.o. – umowy o pracę na czas nieokreślony z członkami zarządu były zawarte w 2009 i 2010 roku, ich zmiana wymaga nie tylko zgody poszczególnych członków zarządu ale również zgody drugiego wspólnika tj. Województwa Łódzkiego. Zgodnie, bowiem z umową Spółki umowę o pracę z członkami zarządu podpisuje w imieniu Spółki Przewodniczący (przedstawiciel Miasta Łodzi) oraz Wiceprzewodniczący (przedstawiciel Województwa Łódzkiego) RN Spółki. Na zmianę zasad wynagradzania Prezesa Zarządu nie zgodził się drugi wspólnik. Zalecenia odnośnie zawierania przez Radę Nadzorczą umów z członkami Zarządu będą zawarte w opracowywanych przez BNW Zasadach nadzoru właścicielskiego, które zostaną przedłożone do akceptacji w przez Prezydenta Miasta Łodzi w formie zarządzenia. Należy podkreślić, Zasady nadzoru będą jedynie wytycznymi właściciela. Jednakże to RN, jako organ samodzielny posiadający odpowiednie kompetencje określone przepisami kodeksu spółek handlowych oraz umową spółki i regulaminem Rady, odpowiada za treść umowy zawartej z członkami zarządu. Pozyskanie dobrego menedżera wymaga niekiedy zastosowania pewnych odstępstw od ogólnych przyjętych zasad.”

(dowód: akta kontroli str. 2546-2555)

W zakresie konsekwencji jakie Miasto wyciągnęło wobec spółek (członków Zarządu, Rad Nadzorczych), które nie zastosowały się do pism kolejnych Wiceprezydentów

Miasta oraz nie zastosowały się do zaleceń pokontrolnych sformułowanych przez Pracowników BNW Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi Marek Cieślak wyjaśnił, że kwestię zawierania umów z członkami zarządu poszczególnych spółek należy rozpatrywać indywidualnie: „Wytyczne w zakresie zawierania umów z członkami zarządu są zasadami ogólnymi. Umowy zawierane w trakcie pełnienia przeze mnie funkcji Wiceprezydenta Miasta Łodzi, odbiegające od ogólnych zasad były zawierane wyjątkowo (w przypadku GOŚ w Łodzi oraz ŁSI Sp. z o.o.) i w uzgodnieniu ze mną (...) W odniesieniu do umów zawartych wcześniej nie udało się przeprowadzić zmian dostosowujących je do ogólnych zasad – dotyczy to dwóch spółek: ŁRPNT Sp. z o.o. oraz ŁCF Sp. z o.o.(...) W przypadku ŁRPNT Sp. z o.o. mimo posiadanego udziału większościowego w kapitale zakładowym Spółki, nie posiadamy większości głosów w Radzie Nadzorczej Spółki. Na dokonanie zmian zasad wynagradzania czy zasad zawierania umów o pracę z członkami Zarządu zgodę musiałby wyrazić również drugi duży Wspólnik jakim jest Województwo Łódzkie. Mimo woli ze strony Miasta Łodzi na dokonanie tych zmian, nie jesteśmy w stanie samodzielnie tego przeprowadzić. Odwoływanie przedstawicieli Miasta Łodzi w Radzie Nadzorczej Spółki z tego powodu nie jest uzasadnione, gdyż nowi przedstawiciele nie byłiby w stanie osiągnąć zakładanego celu. Przy ocenie pracy członków organów Spółki, jaka jest dokonywana na ZZW, brane są pod uwagę różne elementy, przede wszystkim prowadzone działania bieżące i inwestycyjne, osiągane wyniki przez Spółkę, zaangażowanie itp. Niewypełnienie wytycznych właściciela w kwestii treści umów zawartych z członkami zarządu nie jest podstawowym kryterium przy udzieleniu bądź nieudzieleniu absolutorium członkom organów Spółki.”

(dowód: akta kontroli str. 2556-2565)

Analiza w toku obecnej kontroli NIK wykazała, że według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. umowy na czas nieokreślony występowały nadal w 4 spółkach (ZWIK Sp. z o.o., ŁSI Sp. z o.o., ŁCF Sp. z o.o., ŁRPNT Sp. z o.o.)

(dowód: akta kontroli str. 6331-6339)

11. ZWIK Sp. z o.o. – kwiecień 2013 r., kontrola doraźna dotycząca przestrzegania przez Spółkę przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, zlecona przez Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi w związku z zaistniałymi w Spółce nieprawidłowościami w nadzorowaniu dokumentacji archiwalnej. Kontrola wykazała nieprawidłowość związaną z niewywiązywaniem się z obowiązku rejestracji zbiorów danych osobowych u GIODO, w trakcie trwania kontroli podjęto procedury związane z rejestracją zbiorów podlegających zgłoszeniu.

(dowód: akta kontroli str. 1448-1455)

Wcześniej, tj. w 2010 r. i I połowie 2011 r. pracownicy Oddziału Nadzoru Właścicielskiego nie przeprowadzali kontroli w spółkach.

Dyrektor BNW wyjaśnił, że w 2010 roku nie było takiej potrzeby: „Oddział Nadzoru i Polityki Właścicielskiej w ramach Wydziału Gospodarowania Majątkiem otrzymywał na bieżąco informacje niezbędne do prowadzonego nadzoru nad Spółkami. Ponadto 2010 rok był okresem dwukrotnych zmian na stanowisku Prezydenta Miasta Łodzi. Zapoznanie się z sytuacją Spółek wymagało czasu, w związku z tym nie było wytycznych do przeprowadzania kontroli doraźnych w spółkach.”

Na 2011 rok zaplanowane zostały dwie kontrole: w Porcie Lotniczym Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. oraz w Międzynarodowych Targach Łódzkich Sp. z o.o. Dyrektor BNW wyjaśnił, że „z uwagi na spiętrzenie w I półroczu terminów zgromadzeń wspólników zaplanowane zostały one w II półroczu 2011 r. Biorąc pod uwagę fakt zmian organizacyjnych polegających na wydzieleniu ze struktur Wydziału Gospodarowania Majątkiem Oddziału Nadzoru i Polityki Właścicielskiej i utworzeniu Biura Nadzoru Właścicielskiego, jakie nastąpiły w sierpniu 2011 r.

terminy planowanych kontroli zostały przesunięte i zostały de facto przeprowadzone w grudniu 2011 – styczniu 2012 r.”

(dowód: akta kontroli str. 2546-2555)

7.3. W kontrolowanym okresie BNW występowało do rad nadzorczych spółek z większościowym udziałem Miasta w sprawie przeprowadzenia kontroli lub zbadania danej sprawy. Wnioski dotyczyły m.in. zbadania postępowań przetargowych (MPO Sp. z o.o., Port Lotniczy Łódź im. Wł. Reymonta Sp. z o.o., MPK –Łódź Sp. z o.o.), spraw pracowniczych, w tym zasadności awansów czy utworzenia nowych miejsc pracy (MPO- Łódź Sp. z o.o., GOŚ-Łódź Sp. z o.o., WTBS Sp. z o.o., Port Lotniczy Łódź im. Wł. Reymonta Sp. z o.o.), zbadania doniesień wynikających z artykułów prasowych (ZWIK Sp. z o.o., MAKIS Sp. z o.o.). RN spółek każdorazowo podejmowały stosowne działania a o wynikach informowały BNW.

(dowód: akta kontroli str. 1595-1768)

7.4. BNW nie wykorzystywało informacji i wyników kontroli przeprowadzanych w spółkach w celu określenia obszarów ryzyka występowania nieprawidłowości w innych spółkach. Biuro nie przekazywało informacji o stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowościach radom nadzorczym kontrolowanych spółek ani pozostałych spółek do ewentualnego wykorzystania.

Dyrektor BNW wyjaśnił, że nie opracowano materiałów lub instrukcji w zakresie określania przez pracowników obszarów ryzyka, a dostrzeżone nieprawidłowości i negatywne procesy występujące w kontrolowanych spółkach stanowią materiał o charakterze pogładowym, który przez analogie był uwzględniany w wykonywaniu zadań bieżących Biura. W zakresie wykorzystywania przez RN ustaleń kontroli Dyrektor BNW wyjaśnił, że RN Spółki powinna być informowana przez Zarząd Spółki o fakcie przeprowadzonej kontroli i jej wynikach w ramach bieżącej działalności Spółki.

(dowód: akta kontroli, str. 2591-2593)

7.5. W kontrolowanym okresie radni Rady Miejskiej w Łodzi złożyli do Prezydenta Miasta Łodzi 88 interpelacji dotyczących spółek miejskich (10 w 2010 r., 33 w 2011 r., 30 w 2012 r. i 15 w I połowie 2013 r.). Przedmiotem interpelacji były m. in. wysokość wynagrodzenia pobieranego przez członków zarządów i rad nadzorczych spółek, wysokość odpraw i innych bonusów wpisanych do umów prezesów miejskich spółek, wyniki finansowe spółek, kwalifikacje i tryb wyboru członków rad nadzorczych, plany Miasta w stosunku do spółek, w których Miasto Łódź posiada udziały lub akcje. Odpowiedzi na interpelacje przygotowywane były każdorazowo przez pracowników BNW i podpisywane przez Prezydenta Miasta Hannę Zdanowską lub Pierwszego Wiceprezydenta Marka Cieślaka.

(dowód: akta kontroli str. 2271-2296)

7.6. Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Łodzi nie przeprowadzała w latach 2010 - 2013 kontroli w zakresie wykonywania przez Prezydenta Miasta Łodzi funkcji ZW w spółkach z wyłącznym udziałem Miasta Łodzi.

Rada Miejska w Łodzi zleciła Komisji Rewizyjnej przeprowadzenie jednej kontroli w zakresie działania spółek miejskich - zadania pn. „Utrzymanie czystości na drogach i terenach gminnych oraz utrzymanie czystości na przystankach MPK” (wyniki kontroli opisane w pkt dotyczącym realizacji nadzoru nad ZDil Sp. z o.o.).⁵⁵

(dowód: akta kontroli str. 2995-3025)

Funkcjonowanie i wyniki działalności spółek z udziałem samorządu były w latach 2010 – 2013 (I półrocze) przedmiotem obrad Rady Miejskiej w Łodzi m. in.

⁵⁵ uchwała Nr XLVII/898/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 29 sierpnia 2012 r. zmieniona uchwałami: Nr LII/1062/12 z dnia 21 listopada 2012 r., Nr LVIII/1209/13 z dnia 6 marca 2013 r. Nr LXIV/1345/13 z dnia 12 czerwca 2013 r., Nr LXX/1485/13 z dnia 25 września 2013 r.

w zakresie: poszukiwania operatora i częściowej prywatyzacji ZWIK Sp. z o.o., rozpatrzenia projektu uchwały w sprawie prywatyzacji ZWIK Sp. z o.o. w Łodzi oraz informacji Prezydenta Miasta Łodzi na temat kierunków działań związanych ze sprzedażą akcji/udziałów spółek, w których Miasto jest zaangażowane kapitałowo, rozpatrzenia projektu uchwały w sprawie funkcjonowania ZWIK Sp. z o.o. w Łodzi, informacji Prezydenta Miasta Łodzi o sytuacji w MPK – Łódź sp. z o.o. w świetle wyników kontroli NIK, informacji Prezydenta Miasta Łodzi na temat funkcjonowania spółek miejskich: MPK – Łódź Sp. z o.o., MAKiS Sp. z o.o. i ZDiI Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 3026-3123)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Funkcjonowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Miasta nie było, w okresie objętym kontrolą NIK przedmiotem kontroli wewnętrznych lub audytu, przeprowadzano jedynie pojedyncze kontrole w spółkach, przy czym nie miały one charakteru systemowego, koncentrując się jedynie na wybranych obszarach działalności.
2. Niedostateczne egzekwowanie wykonania zaleceń pokontrolnych. Pomimo wytycznych Prezydenta o zastosowanie jednolitych zasad dotyczących zapisów w umowie o pracę (umowy na czas pełnienia funkcji) i przeprowadzonej w tym zakresie kontroli, w spółkach nadal funkcjonują umowy z członkami zarządu zawarte na czas nieokreślony.

Ponadto, zdaniem NIK stanem pożądanym byłoby określenie przez BNW obszarów ryzyka poprzez wykorzystanie informacji o wynikach kontroli przeprowadzanych w innych spółkach. Również przekazywanie informacji o stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowościach radom nadzorczym zarówno kontrolowanych jak i pozostałych spółek sprzyjałoby sprawnemu eliminowaniu zagrożeń w funkcjonowaniu spółek komunalnych.

Ocena częściowa

W ocenie NIK działania Urzędu Miasta Łodzi w zakresie kontroli spółek komunalnych były niewystarczające i nieskuteczne.

8. Nadzór Wojewody

W latach 2010-2013 (I półrocze) w ramach nadzoru nad działalnością Miasta sprawowanego na podstawie kryterium zgodności z prawem (art. 85 i 86 ustawy o sg) Wojewoda Łódzki wystosował do Rady Miejskiej w Łodzi dwa zawiadomienia o wszczęciu postępowania nadzorczego (na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy o sg) w stosunku do uchwał Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2012 r.:

- nr XXXI/559/12 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółki Międzygminna Komunikacja Tramwajowa Sp. z o.o.,

- nr XXXI/560/12 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółki Tramwaje Podmiejskie Sp. z o.o.

Wątpliwości organu nadzoru budziły kwestie, czy podjęcie przedmiotowych uchwał winno być poprzedzone konsultacjami ze związkami zawodowymi i czy Rada Miejska mogła wyrazić zgodę na rozwiązanie spółki w sytuacji, gdy Miasto Łódź nie posiadało większości 2/3 głosów potrzebnych do podjęcia przez ZW uchwały o rozwiązaniu spółki. Na skutek wyjaśnień udzielonych przez Przewodniczącego Rady Miejskiej Wojewoda odstąpił od wydania rozstrzygnięć nadzorczych w ww. sprawach.

(dowód: akta kontroli str. 2624- 2628)

W dniu 28 grudnia 2012 r. Wojewoda Łódzki stwierdził nieważność uchwały Rady Miejskiej w Łodzi nr LII/1069/12 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XXXI/559/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółki Międzygminna Komunikacja

Tramwajowa Sp. z o.o. Wojewoda uznał, że uchwała nr XXXI/559/12 została już wykonana i nie ma możliwości cofnięcia skutków prawnych przez nią wywołanych i dlatego podjęcie uchwały o uchyleniu zgody na rozwiązanie Spółki jest bezprzedmiotowe. Rada Miejska zaskarżyła powyższe rozstrzygnięcie do Sądu, w dniu 30 kwietnia 2013 r. WSA w Łodzi oddalił skargę.

(dowód: akta kontroli str. 2629-2643)

W dniu 16 listopada 2012 r., po uzyskaniu opinii Biura Prawnego UML, BNW negatywnie zaopiniowało projekt uchwały z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XXXI/559/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółki Międzygminna Komunikacja Tramwajowa Sp. z o.o.. BNW uznało, że uchwała z dnia 25 stycznia 2012 r. wywołała nieodwracalne skutki prawne, gdyż stanowiła podstawę podjęcia przez ZW uchwały o rozwiązaniu spółki, zatem nie ma podstaw do uchylenia uchwały, którą Prezydent już wykonał. Zgodnie z art. 30 ustawy o sg Prezydent Miasta wykonuje uchwały Rady Miejskiej, a zatem powierzenie wykonania uchwały uchylającej wcześniej podjętą uchwałę, która byłaby niewykonalna, jest sprzeczne z prawem. Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska nie zajęła stanowiska w tej sprawie. W uzasadnieniu do uchwały w sprawie uchylenia uchwały nr XXXI/559/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie spółki Międzygminna Komunikacja Tramwajowa Sp. z o.o. wskazano jedynie, iż „powyższe działanie jest aktualizacją stanowiska Rady Miejskiej w Łodzi stanowiącego przedmiot podjętych uprzednio uchwał”.

(dowód: akta kontroli str. 2644-2651, 3124-3136)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁶, wnosi o:

1. Wprowadzenie skutecznego zarządzania wpływającego na poprawę efektywności nadzoru nad spółkami.
2. Ustalenie i wprowadzenie sformalizowanych, czytelnych zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego, w tym opracowanie i wdrożenie standardów oraz procedur monitorowania działalności i oceny ekonomiczno-finansowej spółek komunalnych.
3. Zobowiązanie organów spółek przynoszących w kolejnych latach straty do opracowania planów naprawczych i monitorowanie ich wdrożenia.
4. Opracowanie zasad naboru kandydatów na członków rad nadzorczych reprezentujących Miasto Łódź w spółkach, gwarantujących transparentność postępowania i wybór właściwie przygotowanych osób na członków rad nadzorczych.
5. Podjęcie działań zmierzających do ujednoczenia zapisów w zakresie uzależnienia wysokości wynagrodzenia wypłacanego członkom rad nadzorczych od uczestnictwa w posiedzeniach tego organu oraz usprawiedliwiania nieobecności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

⁵⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 31 marca 2014 r.

Kontroler
Anna Wrona
st. inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
anna wrona
.....

.....
P. Szewczyk
.....